

GAZETA miesięcznik GDAŃSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO AMG

Rok 27

Czerwiec 2017

nr 6 (318)

piknik na zdrowie

10 czerwca 2017 r.
godz. 10-14

piknik na zdrowie

**parking Gdańskiego
Uniwersytetu Medycznego,
za kościołem
przy ul. M. Skłodowskiej-Curie**

www.pikniknazdrowie.gumed.edu.pl

Uroczystość zawieszenia wiechy na CMN

Więcej na str. 4

W numerze m.in.

■ Zawieszenie wiechy na CMN	4
■ Odszedł prof. Mariusz Żydowo	5
■ Prestiżowa nagroda dla prof. Rafała Dziadziuszko	6
■ Program Pikniku na Zdrowie 2017	7
■ Zdrowie środowiskowe z certyfikatem	11
■ Sympozjum #3dens za nami	12
■ Prof. Anna Balcerska uhonorowana Złotym Otisem	13
■ Innowacje akademickie kluczem do sukcesu twórcy, uczelni, nauki	14
■ Stomatolodzy na konferencji w Warszawie	16
■ Studenci farmacji na kongresie w Słowenii	17
■ Pielęgniarki i położne miały swoje święto	18
■ Seminarium <i>Opportunities for studying in Poland</i> z udziałem prof. Marii Dudziak	19
■ Sukces studentek na konferencji w Krakowie	19
■ Osiągnięcia naszych pływaków na AMP 2017	20
■ <i>Nowe Trendy w Żywieniu Klinicznym</i>	21
■ Konsultant krajowy z naszej Uczelni	23
■ Badania układu krążenia w warunkach ekstremalnych – współpraca międzyuczelniana	23
■ Farmaceuci spotkają się w Sopocie	23
■ <i>Quo vadis Annales?</i>	24
■ Diagności laboratoryjni spotkali się w Juracie	26
■ Rozmawiali o niepłodności	27
■ Sylwetki nowych profesorów tytularnych: prof. dr hab. Waław Kochman	28
■ Wyjazdowa konferencja Ośrodka Chorób Rzadkich w Wejherowie	31
■ RBioMesS – integracja matematyków/statystyków ze środowiskiem biologiczno-medycznym-farmaceutycznym	32
■ Światowy Dzień Malaria w IMMiT	33
■ Jakość kontra koszty zrównoważonej opieki nefrologicznej	34
■ <i>In memoriam</i> – Prof. Ewa Dilling-Ostrowska	35
■ Emerytowani profesorowie wszystkich krajów łączcie się	36
■ Postępy w onkologii dziecięcej – wczoraj, dziś, jutro	39
■ Okoliczności powstania i losy Medizinische Akademie Danzig (MAD) w latach 1935-1945 – biografie profesorów (cz. 4)	42
■ O dermatologii i wenerologii w Grodnie	48
■ <i>Marrow Hero</i> za nami	51
■ GUMed dla Pomorskiego Hospicjum dla Dzieci	52

Zadbajmy o zdrowie

Bezpłatne badanie poziomu cukru i cholesterolu we krwi, nauka samobadania piersi, porady, jak rzucić palenie, nauka zasad udzielania pierwszej pomocy, przeglądy stomatologiczne, USG tarczycy, konkursy rysunkowe dla dzieci to tylko niektóre z atrakcji przygotowanych przez Gdański Uniwersytet Medyczny na tegoroczny Piknik na Zdrowie. Impreza odbędzie się **10 czerwca br.** w godz. 10-14 na parkingu przy ul. M. Skłodowskiej-Curie. Nie zabraknie też cieszących się co roku dużym powodzeniem pokazów ratownictwa medycznego i występów artystycznych.

Dla wygłodniałych gości, około południa, przewidzieliśmy posiłek – *mercimek corbasi*, czyli... zupę soczewicową. Przyrządza się ją z czerwonej soczewicy namoczonej wcześniej z dodatkiem marchewki, koncentratu pomidorowego oraz bulionu rosółowego.

Wstęp na imprezę wolny.

– W imieniu swoim i wszystkich pracowników naszej Uczelni serdecznie zapraszam mieszkańców Trójmiasta i okolic oraz gości, którzy przyjechali do Gdańska z różnych regionów Polski, do udziału w Pikniku na Zdrowie – mówi prof. Marcin Gruchała, rektor GUMed. – Zaplanowaliśmy wiele atrakcji, od bezpłatnych badań profilaktycznych po dobrą zabawę. Każdy na pewno znajdzie coś dla siebie.

Dodatkowe informacje na www.pikniknazdrowie.gumed.edu.pl. Więcej na str. 7.

Jolanta Świerczyńska,
Sekcja Informacji i Promocji

GAZETA AMG

Redaguje zespół:

Redaktor naczelny: Bolesław Rutkowski

Zastępca redaktora naczelnego: Wiesław Makarewicz

Joanna Śliwińska, Jolanta Świerczyńska-Krok, Katarzyna Zalewska (*Remedium*)

Współpraca: Tadeusz Skowrya, Sylwia Scisłowska, fot. Zbigniew Wszeborowski

Adres redakcji: Gazeta AMG: Biblioteka Główna GUMed, Gdańsk, ul. Dębinki 1, tel. 58 349 11 63
e-mail: gazeta@gumed.edu.pl; www: <http://www.gazeta.gumed.edu.pl>. Nakład 700 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo niewykorzystania materiałów niezamówionych, a także prawo do skracania i adiacji tekstów oraz zmiany ich tytułów. Wyrażane opinie są poglądami autorów i nie zawsze odzwierciedlają stanowisko redakcji oraz władz Uczelni.

Opracowanie wydawnicze i druk:

VM Media Sp. z o.o. VM Group spółka komandytowa, Grupa Via Medica, ul. Świętokrzyska 73, 80-180 Gdańsk. www.viamedica.pl, tel. 58 320 94 94, faks 58 320 94 60

Redaktor prowadzący: Joanna Ginter

Opracowanie graficzne: Jacek Rembowski

Warunki prenumeraty:

Cena rocznej prenumeraty krajowej wynosi 36 zł; w rocznej prenumeracie zagranicznej – 36 USD, pojedynczy numer – 3 USD. Należność za prenumeratę należy wpłacać na konto Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dopiskiem: prenumerata „Gazety AMG”: Bank Zachodni WBK S.A. Oddz. Gdańsk
76 10901098 0000 0000 0901 5327

Zawieszenie wiechy na CMN

Centrum Medycyny Nieinwazyjnej (CMN) nabiera kształtów. Inwestycja osiągnęła stan surowy i tradycyjnym zawieszeniem wiechy zakończył się etap prac konstrukcyjnych. Uroczystość odbyła się 8 maja br. na terenie kompleksu szpitalnego przy ul. Smoluchowskiego. Udział w niej wzięli przedstawiciele władz GUMed z rektorem prof. Marcinem Gruchałą na czele, firmy Budimex, która jest generalnym wykonawcą oraz gdyńskiej pracowni Arch-Deco, która stworzyła projekt inwestycji. Zawieszenie wiechy swoją obecnością zaszczylił wicemarszałek Senatu Bogdan Borusewicz, minister zdrowia Konstanty Radziwiłł, sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa Kazimierz Smoliński oraz podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Katarzyna Głowała.

– Naszym marzeniem jest stworzenie dużego, wysokospecjalistycznego szpitala klinicznego na bardzo wysokim poziomie. Miejsca, w którym pacjent będzie mógł otrzymać kompleksową opiekę – zapowiedział podczas uroczystości rektor Gruchała.

Jak podkreślił Rektor GUMed, oprócz prowadzenia działalności leczniczej, CMN będzie istotnym narzędziem do dydaktyki i prowadzenia badań naukowych na jeszcze wyższym poziomie.

Wyjątkowy charakter inwestycji nie tylko w skali regionu akcentował także Minister Zdrowia. – To jest wielkie dzieło i wspinał się, że powstaje – mówił Konstanty Radziwiłł. – To z całą pewnością szpital, który nie ma charakteru lokalnego. To jednostka, która daje szansę na rozwój nauk medycznych w Polsce, na kształcenie kadr medycznych i leczenie ogromnej rzeszy ludzi, którzy potrzebują tego, by być leczonymi w jak najlepszych warunkach.

Podczas uroczystości nie zabrakło również przedstawicieli lokalnego samorządu, w tym m.in. Pawła Orłowskiego, członka Zarządu Województwa Pomorskiego i Jana Kleinsmidta, przewodniczącego Sejmiku Województwa Pomorskiego, samorządów zawodowych, jak również posłów Pomorza, przedstawicieli świata dyplomacji i biznesu. W uroczystościach wzięli udział przedstawiciele NFZ: Maciej Miłkowski, zastępca prezesa NFZ ds. finansowych, Arkadiusz Kosowski, dyrektor Departamentu ds. Służb Mundurowych NFZ oraz dyrektorka Pomorskiego Oddziału NFZ z dyrektorką Elżbietą Rucińską-Kulesz. Obecni byli również rektorzy uczelni Pomorza, prezesi i dyrektorki szpitali, duchowieństwo, przedstawiciele społeczności GUMed i UCK, a także pracownicy firmy Budimex.

Uroczystość poprzedziła konferencja prasowa, w której udział wzięli: rektor prof. Marcin Gruchała, kanclerz Marek Langowski, p.o. dyrektora naczelnego UCK Jakub Kraszewski, prezes Budimex-u Dariusz Blocher i dyrektor kontraktu Zbigniew Zieliński.

Obiekt CMN składać się będzie łącznie z czterech części: budynków A, B, C ułożonych w kształt litery U połączonych trzema łącznikami z CMI oraz budynku D usytuowanego w miejscu dawnego budynku 18 (po drugiej stronie dwujezdniowej drogi). Budynek D połączony będzie łącznikiem z budynkiem C. W CMN przewidziano kilka wewnętrznych dziedzińców z roślinnością, które oprócz roli doświetlającej pomieszczenia będą pełnić funkcję rekreacyjną dla pacjentów. Zaprojektowano również restaurację i punkty usługowe dla pacjentów. Planowana liczba łóżek to 687 (bez sal wybudzeń i oddziałów dziennych). Na sześciu kondygnacjach (w tym jednej podziemnej) będą zlokalizowane wszystkie kliniki niezabiegowe dla dorosłych oraz niektóre jednostki zabiegowe.

Obecnie kontynuowane są roboty budowlane stanu surowego etapu pierwszego (budynki B, C, D). Prace przy konstrukcji żelbetowej budynku zostały zakończone w kwietniu 2017 r. Wybudowano już 5 bunkrów dla przyspieszaczy zlokalizowanych w podziemiach budynku D. Sukcesywnie (począwszy od kondygnacji podziemnej) prowadzone są prace instalacyjne: montaż przewodów wentylacyjnych, rur wodno-kanalizacyjnych, układanie kabli i przewodów dla instalacji elektrycznych i teletechnicznych. Montowane są konstrukcje stalowe kondygnacji technicznej na dachach budynków D i C, stawiane są ściany działowe, a także wylewane podłoża pod posadzki. Do końca 2017 r. przewiduje się wykonanie elewacji i pokrycia dachów, kontynuowane będą prace wykończeniowe wewnątrz budynków. W roku bieżącym planowany jest również montaż konstrukcji stalowych dwóch łączników prowadzących do budynku.

Środki finansowe na budowę Szpitala pochodzą przede wszystkim z budżetu państwa, które zarezerwowało na ten cel 594 mln zł. Budowa z wyposażeniem ma kosztować ok. 600 mln zł. Na rok 2017 w ustawie budżetowej zagwarantowano 120,6 ml zł.

Joanna Śliwińska,
rzecznik prasowy

Odszedł prof. Mariusz Żydowo

W dniu 30 kwietnia 2017 r. zmarł prof. dr hab. Mariusz Maciej Ojcomił Żydowo, student z indeksem nr 1 i absolwent pierwszego powojennego rocznika Akademii Lekarskiej w Gdańsku (ALG). Był emerytowanym kierownikiem Katedry i Zakładu Biochemii AMG, pierwszym, wybranym w demokratycznych wyborach rektorem AMG w latach 1981-1982 i doktorem *honoris causa* naszej Uczelni. Pełnił liczne społeczne role w instytucjach naukowych: był aktywnym członkiem Polskiej Akademii Umiejętności (PAU), przewodniczącym oddziału gdańskiego PTBioch (1962-1968), wiceprzewodniczącym Komisji Biochemii i Biofizyki PAN (1976-1980), członkiem Komisji Nauk Fizjologicznych PAN.

Prof. Mariusz Żydowo urodził się 2 lipca 1925 r. w Kutnie. Studiował na Wydziale Lekarskim ALG i na Wydziale Chemii Politechniki Gdańskiej (1953 r.). Staż naukowy odbył w Uniwersytecie Cambridge (1958-1959). W latach 1948-1960 pracował w Zakładzie Chemii Fizjologicznej macierzystej Uczelni, kierowanym przez prof. W. Mozołowskiego, jako asystent i adiunkt. W 1951 r. uzyskał stopień doktora medycyny. W 1960 r. objął stanowisko docenta, w latach 1962-1965 pełnił funkcję kierownika Zakładu Chemii Biologicznej (dzisiaj Katedra i Zakład Biochemii Farmaceutycznej) Wydziału Farmaceutycznego, a od 1966 r. kierownika Zakładu Biochemii (obecnie Katedra i Zakład Biochemii) Wydziału Lekarskiego GUMed. W 1966 r. został profesorem nadzwyczajnym, zaś w 1978 r. otrzymał tytuł naukowy profesora zwyczajnego. Był pełnomocnikiem Rektora AMG do spraw budowy Zakładów Teoretycznych (Collegium Biomedicum) AMG i wyposażenia ich w nowoczesny sprzęt i aparaturę.

Od 1959 r. należał do Biochemical Society, od 1980 r. do Komisji Nauk Fizjologicznych PAN. Był pomysłodawcą i organizatorem I konferencji dydaktycznej kierowników katedr biochemii wydziałów lekarskich w polskich uczelniach, pierwszym przewodniczącym Gdańskiego Stowarzyszenia Akademickiego, należał do komitetu redakcyjnego *Acta Biochimica Polonica*.

Najważniejsze osiągnięcia naukowe Profesora dotyczyły badań nad właściwościami deaminazy AMP u zwierząt zmiennościelnych

i stałocielnych. Badał również molekularne mechanizmy powstawania doświadczalnej martwicy mięśnia sercowego. Był autorem licznych prac naukowych, promotorem kilkunastu rozpraw doktorskich oraz opiekunem wielu prac habilitacyjnych.

Ważniejsze odznaczenia, wyróżnienia i nagrody:

- Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (1995 r.)
- Doktor *honoris causa* Akademii Medycznej w Gdańsku (1995 r.)
- Nagroda Naukowa im. Jana Heweliusza (1998 r.)
- Medal Księcia Mściwoja II (2000 r.)
- *Medicus Nobilis* (2011 r.)
- Laureat wielu nagród PAN i Ministra Zdrowia.

Odszedł człowiek powszechnie szanowany, ogromnie zasłużony dla Uczelni, o niekwestionowanym moralnym autorytecie. Wychowawca i mentor wielu pokoleń studentów i pracowników naukowych. Żegnamy Go z głębokim smutkiem i wielkim żalem, pozostanie na trwałe w naszej pamięci i w dziejach *Alma Mater*. ■

Wyróżnienie dla lekarza GUMed

Dr Piotr Landowski, pediatra, gastroenterolog, gastroenterolog dziecięcy z Katedry i Kliniki Pediatrii, Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci został wyróżniony nagrodą Człowiek Wrażliwy 2017. W uzasadnieniu przyznanego wyróżnienia czytamy, że dr Piotr Landowski to lekarz o wybitnych umiejętnościach, wieloletnim doświadczeniu i intuicji lekarskiej. Pacjenci szczególnie cenią w nim połączenie profesjonalizmu z pasją i niezwykłym podejściem do swoich małych podopiecznych, za skuteczność, serdeczność i opiekuńczość tak ważną ze strony lekarza. Uroczystość wręczenia wyróżnienia odbyła się 6 kwietnia br. podczas Festiwalu Twórczości Wrażliwej Społecznie.

Galę finałową poprowadziła Grażyna Torbicka, a nagrody zwycięzcom wręczały Magdalena Jacoń z Gdyńskiego Centrum Filmowego oraz Małgorzata Lisowska-Magdziaż z Instytutu Dziennikarstwa Mediów i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego. ■

Prestiżowa nagroda dla profesora Rafała Dziadziuszko

Dr hab. Rafał Dziadziuszko, profesor nadzwyczajny w Katedrze i Klinice Onkologii i Radioterapii został tegorocznym laureatem nagrody imienia Heine H. Hansena w dziedzinie onkologii. Nagroda została wręczona 5 maja br. podczas Europejskiej Konferencji Raka Płuca w Genewie. To zaszczytne wyróżnienie przyznawane jest wspólnie przez dwa wiodące międzynarodowe stowarzyszenia naukowe – Europejskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej (ESMO) oraz Międzynarodowe Towarzystwo do Badań nad Rakiem Płuca (IASLC). Otrzymują je osoby, które w istotny sposób przyczyniły się do rozwoju badań i szerzenia wiedzy dotyczącej nowotworów klatki piersiowej.

Rafał Dziadziuszko ukończył Wydział Lekarski naszej Uczelni w 1994 r. W trakcie studiów rozpoczął pracę w Studenckim Kole Naukowym przy Katedrze Histologii i Immunologii pod kierunkiem profesorów: Andrzeja Myśliwskiego i Andrzeja Bomirskiego. Po piątym roku studiów odbył trzymiesięczną praktykę studencką w Albany Medical College w USA, gdzie poznał podstawy onkologii klinicznej oraz techniki molekularne stosowane w badaniach przedklinicznych. Pobyt ten ukształtował Jego dalszy rozwój naukowy w dziedzinie onkologii klinicznej i doświadczalnej oraz radioterapii. Po ukończeniu podjął pracę w Wojewódzkiej Przychodni Onkologicznej w Gdańsku, a rok później został zatrudniony w Klinice Onkologii i Radioterapii Akademii Medycznej w Gdańsku i rozpoczął specjalizację w dziedzinie radioterapii onkologicznej. W latach 1995 i 1998 zdał amerykańskie egzaminy nostryfikacyjne, a w 2001 roku – z wyróżnieniem – krajowy egzamin specjalizacyjny z radioterapii onkologicznej. Od początku pracy zawodowej przedmiotem jego zainteresowań były nowotwory klatki piersiowej. Realizował je we współpracy z innymi jednostkami Uczelni: Kliniką Chirurgii Klatki Piersiowej, Kliniką Chorób Płuc, Katedrą i Zakładem Biologii i Genetyki oraz Zakładem Patomorfologii. Równocześnie współpracował z Europejską Organizacją do Badań nad Leczeniem Raka (EORTC) i wieloma zagranicznymi ośrodkami, co zaowocowało wieloma projektami badawczymi i licznymi publikacjami w najbardziej renomowanych czasopiśmie o światowym zasięgu. W 2004 r. zdał egzamin specjalizacyjny z onkologii klinicznej. Rok później, dzięki uzyskaniu dwóch międzynarodowych stypendiów naukowych – *Translational Cancer Research Fellowship* Mię-

Prof. R. Dziadziuszko (w środku) podczas uroczystości wręczenia nagrody

dzynarodowej Unii do Walki z Rakiem (UICC) oraz grantu badawczego IASLC, rozpoczął trzyletni pobyt naukowy na Uniwersytecie Stanu Kolorado w Denver. Głównym przedmiotem jego badań w USA były czynniki predykcyjne dla terapii ukierunkowanych molekularnie w raku płuca. Pomimo propozycji objęcia stanowiska profesora w Uniwersytecie Stanu Kolorado, wrócił do naszego Zespołu, gdzie z powodzeniem kontynuuje i rozwija swoje badania naukowe. Od 2008 r. jest moim zastępcą oraz kieruje pracą Zakładu Teleradioterapii. W 2013 r. został powołany na stanowisko konsultanta krajowego w dziedzinie radioterapii onkologicznej. Jego misją w tej roli jest integracja środowiska lekarzy radioterapeutów w Polsce, wprowadzanie nowych metod terapeutycznych i poprawa szkolenia podyplomowego.

Rafał Dziadziuszko jest wybitnym naukowcem o międzynarodowej sławie. Jest współautorem ponad 120 doniesień naukowych o łącznym wskaźniku oddziaływania (IF) przekraczającym 500, a także licznych książek naukowych w kraju i za granicą. Jest zapraszany jako wykładowca i ekspert na największe kongresy o światowym zasięgu. Do jego ważniejszych osiągnięć w ostatnich latach należy m.in. współautorstwo najnowszej klasyfikacji histopatologicznej WHO nowotworów klatki piersiowej oraz redakcja rozdziału na temat raka płuca w najnowszym wydaniu Oxford Textbook of Oncology.

Swoje badania naukowe i obowiązki konsultanta krajowego z powodzeniem łączy z działalnością kliniczną i dydaktyczną. Twierdzi, że największą satysfakcję sprawia mu

zadowolenie pacjentów z opieki medycznej, a także możliwość konkurowania zespołu Kliniki z czołowymi zagranicznymi ośrodkami onkologicznym. Przez prawie 10 lat prowadził zajęcia ze studentami zainteresowanymi onkologią w ramach studenckiego koła naukowego i stara się aktywnie wspierać pracę naukową i zawodową swoich młodszych koleżanek i kolegów z zespołu.

Na koniec kilka osobistych refleksji. Moja ponad dwudziestoletnia współpraca z Rafałem jest dla mnie od początku źródłem wielkiej satysfakcji, dumy i radości. Jest On przykładem wspaniałej kariery zawodowej i naukowej lekarza, który dzięki pasji badawczej i ogromnej pracowitości potra-

fił wykorzystać niezwykle predyspozycje umysłowe. Mimo wybitnych osiągnięć naukowych i zawodowych, pozostał skromnym i życzliwym człowiekiem, uwielbianym przez kolegów z zespołu, chorych i studentów. Jest doskonałym synem, mężem i ojcem, kocha przyrodę i dalekie podróże, interesuje się sztuką, dba o kondycję fizyczną. Podczas wspólnych wyjazdów zagranicznych zawsze staramy się obejrzeć wspólnie jakąś ciekawą wystawę lub wpaść do klubu muzycznego. Jego wyróżnienie prestiżową nagrodą może być powodem do dumy całej społeczności naszej *Alma Mater*.

prof. Jacek Jassem,

kierownik Katedry i Kliniki Onkologii i Radioterapii

Program Pikniku na Zdrowie 2017

1. Klinika języka

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych

- słownictwo i zwroty przydatne w nagłych przypadkach za granicą – język angielski, francuski, niemiecki i hiszpański
- mini-rozmówki pacjent – lekarz
- prezentacje o zdrowym stylu życia

2. Biblioteka. Oczywiście! Zapraszamy

Biblioteka Główna

- prezentacja Biblioteki i jej zasobów
- promocja zdrowego stylu życia
- bookcrossing

3. Odważni Wygrywają

Fundacja Gdyński Most Nadziei

- zagadnienia związane z profilaktyką raka jądra i dbałości o zdrowie wśród młodych m.in. w ramach kampanii społecznej *Odważni Wygrywają*

4. Dobroczynne bakterie

SKN Mikrobiologii Środowiska przy Zakładzie Immunobiologii i Mikrobiologii Środowiska

- prezentacja na temat dobroczynnych skutków działania probiotycznych bakterii w naszym organizmie
- pokaz wykonywania posiewów mikrobiologicznych na pożywkach agarowych
- jakie produkty zawierają probiotyki

5. Przechowywanie żywności – co robić, by sobie nie szkodzić?

Zakład Toksykologii Środowiska oraz SKN Zdrowia Środowiskowego przy Zakładzie Toksykologii Środowiska

- omówienie zasad właściwego przechowywania i utrwalania żywności
- przybliżenie problemu migracji zanieczyszczeń z opakowań do przechowywanej żywności
- wskazanie procesów zachodzących w czasie przechowywania żywności
- omówienie wpływu spożywania niewłaściwie przechowywanej żywności na zdrowie człowieka
- konkursy z nagrodami

6. Drobnoustroje jamy ustnej

Zakład Mikrobiologii Jamy Ustnej

- obserwacja pod mikroskopem drobnoustrojów jamy ustnej

- wymaz z jamy ustnej i obserwacja własnych drobnoustrojów w preparacie mikroskopowym

7. Kto mieszka w Twoim domu i dlaczego chce Cię zabić

Katedra i Zakład Mikrobiologii Farmaceutycznej

- prezentacja mikroorganizmów chorobotwórczych, które bytują w otoczeniu człowieka i często powodują tajemnicze objawy chorobowe.
- jakie niebezpieczeństwa ze strony niepozornych mikroorganizmów czyhają na lokatorów starego budownictwa

8. Choroby cywilizacyjne – jak z nimi walczyć za pomocą diety?

SKN przy Katedrze i Zakładzie Bromatologii

- prezentacja zalecanych diet, które mogą ustrzec przed chorobami cywilizacyjnymi. Omówienie zasad zdrowego żywienia (cukry dodane – co warto o nich wiedzieć; produkty light – czy na pewno są takie dobre? Czy chronią nas przed otyłością?; sól – białe winowajca nadciśnienia)
- kącik z gram i zabawami dla dzieci promującymi zasady zdrowego odżywiania
- konkurs z nagrodami dla dzieci dotyczący właściwej diety – godz. 11 – konkurs z nagrodami dla dzieci w wieku 5-7 lat; godz. 13 – konkurs z nagrodami dla dzieci w wieku 8-11 lat
- rozmowy z członkami SKN Bromatologii promującymi zasady zdrowego odżywiania, w szczególności informacje o diecie i produktach umożliwiającym zmniejszenie ryzyka zachorowania na najpopularniejsze choroby cywilizacyjne

9. Z postacią leku na Ty

SKN „ISPE – Farmacja Przemysłowa” wraz z pracownikami Katedry i Zakładu Farmacji Stosowanej

- prezentacja sposobu sporządzania wybranych postaci leku, np. maści, zawieszin i kapsulek
- ocena właściwości fizykochemicznych różnych postaci leku, m.in.: czas rozpadu tabletek w zależności od pH, analiza wielkości cząstek substancji leczniczej przy użyciu mikroskopu (maści), zjawisko sedymentacji w zawieszinach leczniczych
- udzielanie informacji i porad na temat różnych postaci leku oraz wyjaśnianie wątpliwości zgłaszanych przez pacjentów
- sprawdzenie wiedzy uczestników na temat postaci leku – konkurs z nagrodami

10. Chemia leków

Katedra i Zakład Chemii Farmaceutycznej

- prezentacja prostych reakcji chemicznych
- prezentacja substancji chemicznych, które są lekami
- co można wyczytać z ulotki i opakowania leku?
- konkurs na projekt najzabawniejszej ulotki reklamowej dla leku o działaniu przeciwbólowym i przeciwgorączkowym
- identyfikacja wybranych substancji leczniczych na podstawie reakcji barwnych wykonanych przez członków SKN (pokaz)
- zapoznanie się z farmakopeą jako wielką księgą leków
- substancja lecznicza a preparat. Suplementy diety a leki, suplementy diety a zdrowie człowieka – dyskusja, prezentacja preparatów, konkurs wiedzy

11. Suplementy diety vs leki

Polskie Towarzystwo Studentów Farmacji, Oddział w Gdańsku

- przedstawienie pacjentom głównych i znaczących różnic pomiędzy lekami a suplementami diety oraz wynikającymi z tego konsekwencjami
- uświadomienie pacjentom kim jest farmaceuta i z jakich usług mogą bezpłatnie korzystać w aptece
- szerzenie wiedzy na temat opieki farmaceutycznej i jej zalet

12. Jak przygotować się do badań

Forum Analitików Medycznych

- nauka jak przygotowywać się do badań krwi i moczu, jak prawidłowo pobrać próbkę kału i moczu do badania
- jak wpływa m.in. spożycie posiłku na próbkę krwi

13. Recepty bez tajemnic

Zakład Prawa Medycznego i Farmaceutycznego, Katedra Medycyny Społecznej

- sposób realizacji recept
- kiedy recepta jest poprawna
- odpłatności leków refundowanych
- skąd się biorą różnice w cenach leków przy realizacji leków

14. Stosuj leki odpowiedzialnie!

Katedra Biofarmacji i Farmakodynamiki

- informacja naukowa na temat bezpiecznego stosowania i interakcji leków oraz zgłaszania działań niepożądanych
- co to jest opieka farmaceutyczna

15. Profilaktyka zdrowia prokreacyjnego

Katedra i Zakład Fizjologii, SKN Fizjologia Płodności

- krótka prezentacja multimedialna wyjaśniająca fizjologię cykli miesięcznych oraz podstawy Metod Rozpoznawania Płodności (MRP) skutecznych jako sposób regulacji poczęć, a także element diagnostyki oraz leczenia zaburzeń miesięczkowania i niepłodności – naprotechnologia
- ulotki informujące o diecie sprzyjającej płodności, a także zeszyty obserwacji cykli miesięczkowych
- konkurs dotyczący płodności

16. Co przed ciążą każda mama wiedzieć powinna

SKN Położnictwa

- prezentacja i możliwość wypróbowania domowego KTG
- możliwość zapoznania się z ofertą Polskiego Banku Komórek Macierzystych
- o co kobieta powinna zadbać przed ciążą

17. Profilaktyka chorób kobiecych; Opieka nad matką i dzieckiem

Zakład Pielęgniarstwa Położniczo-Ginekologicznego

- poszerzenie wiadomości na temat chorób kobiecych i ich profilaktyki
- przygotowanie rodziców do ciąży, porodu i pójściu oraz pielęgnacji dziecka

18. Pink Lips Project

SKN przy Katedrze i Klinice Ginekologii, Ginekologii Onkologicznej i Endokrynologii Ginekologicznej, Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland Oddział Gdańsk

- promocja profilaktyki raka szyjki macicy

19. ...by nowotwór nie miał szans

SKN przy Klinice Onkologii i Radioterapii

- edukacja na temat profilaktyki i leczenia w najczęściej występujących nowotworach

20. Rak płuca. Wczesne wykrycie to dłuższe życie

SKN Pielęgniarstwa Chirurgicznego przy Zakładzie Pielęgniarstwa Chirurgicznego Katedry Pielęgniarstwa we współpracy ze Stowarzyszeniem Walki z Rakiem Płuca

- pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu, ciśnienia tętniczego krwi, masy i składu ciała
- edukacja antynikotynowa
- akcja owoc za papierosa
- prezentacja działania substancji zawartych w papierosach na poszczególne układy organizmu
- edukacja o nowotworach płuc (profilaktyka, wykrywanie, leczenie, wsparcie chorych)

21. Profilaktyka i wczesne wykrywanie nowotworów skóry

SKN Chirurgii Plastycznej przy Klinice Chirurgii Plastycznej

- jak się chronić przed rakiem skóry
- jakie zmiany na skórze są niebezpieczne

22. Badanie przesiewowe raka płuca

Klinika Chirurgii Klatki Piersiowej

- udzielanie informacji o programie przesiewowym raka płuca prowadzonym w Klinice

23. Profilaktyka, metody diagnostyki i leczenia nowotworów

SKN Chirurgii Onkologicznej

- nauka samobadania piersi na fantomach
- kurs szycia chirurgicznego

- dermatoskopia zmian skórnych
- edukacja pod kątem czynników ryzyka, pierwszych objawów, badań przesiewowych w najczęściej występujących nowotworach

24. Zdrowe stopy i kręgosłup

SKN przy Katedrze i Klinice Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu

- badanie wad postawy
- warsztaty szycia chirurgicznego
- pokaz zakładania opatrunku gipsowego

25. Szkoła pleców – ergonomia kręgosłupa i prozdrowotna aktywność ruchowa

Zakład Fizjoterapii

- ocena postawy i zrównoważenia ciała w przestrzeni
- edukacja na temat profilaktyki zespołów bólowych kręgosłupa oraz pokazy dotyczące prozdrowotnych nawyków związanych z zasadami ergonomii i aktywnością ruchową
- porady fizjoterapeutyczne – „szkoła pleców”
- dla dzieci jak co roku aktywna nauka na modelach anatomicznych jako ciekawa forma poznania narządu ruchu oraz zabawy ruchowe

26, 27. Próchnica jako problem cywilizacyjny

Gdańskie Towarzystwo Studentów Stomatologii, SKN Stomatologii Dziecięcej przy Katedrze i Zakładzie Stomatologii Wieków Rozwojowego, SKN Stomatologii Zachowawczej przy Katedrze i Zakładzie Stomatologii Zachowawczej

- przeglądy stomatologiczne
- nauka higieny jamy ustnej
- wybarbianie płytki nazębnej

28. Zdrowe odżywianie jest w cenie

Katedra Żywnienia Klinicznego, SKN Dietetyki

- pomiary na wadze analizującej skład ciała
- rozmowa/szkolenie na temat zdrowego odżywiania
- analiza składów produktów żywnościowych i zagrożeń związanych z niektórymi dodatkami

29. Zaburzenia odżywiania

Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland Oddział Gdańsk

- zwiększenie świadomości dotyczącej zdrowego trybu życia i zaburzeń wynikających z jego nieprzestrzegania
- analiza składu ciała
- porady dietetyczne

30, 31. W zdrowym ciele zdrowy brzuch

Klinika Gastroenterologii i Hepatologii

- co to są badania endoskopowe
- rak jelita grubego – co warto wiedzieć
- stoisko interaktywne na temat przewodu pokarmowego z Centrum EXPERYMENT (poznanie anatomii układu pokarmowego na podstawie anatomicznego modelu człowieka, poznanie fizjologii układu trawiennego na podstawie interaktywnych modeli)

32. Transplantacja – bądź świadomym dawcą

SKN przy Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej

- rozpowszechnianie wiedzy o transplantacji. Cemu warto wspierać przeszczepy narządów. Transplantacja w Polsce – historia, statystyka, przyszłość
- konkurs z nagrodami na najlepszą nerkę z plasteliny dla dzieci
- quiz dla dorosłych z nagrodami

33. Aktywizacja seniorów

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Chorób Tkanki Łącznej i Geriatrii

- pomiar ciśnienia tętniczego, akcji serca oraz saturacji przeskórnej
- pomiar glikemii
- przedstawienie możliwości i sposobów na aktywizację seniorów
- informacje na temat dostępnych w trójmieście bezpłatnych form aktywności fizycznej, kulturalnej, edukacyjnej dla osób starszych

34. Profilaktyka osteoporozy i choroby zwyrodnieniowej

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Chorób Tkanki Łącznej i Geriatrii

- omawianie profilaktyki oraz czynników ryzyka osteoporozy
- omawianie profilaktyki oraz czynników ryzyka choroby zwyrodnieniowej
- wydawanie materiałów edukacyjnych w tym zakresie
- pomiar ciśnienia tętniczego, akcji serca oraz saturacji przeskórnej
- pomiar glikemii

35. Udar – czas to mózg czyli jak wzywać karetkę z głową

SKN Pielęgniarstwa Ratunkowego

- profilaktyka udaru
- jak rozpoznawać udar
- w jaki sposób i kiedy należy wezwać karetkę

36. Gdy choruje mózg

SKN Neurologii przy Klinice Neurologii Dorosłych

- udzielanie informacji o udarze mózgu: jakie są objawy, czynniki ryzyka, metody leczenia oraz pierwsza pomoc
- pomiary ciśnienia tętniczego
- stwardnienie rozsiane – co warto wiedzieć

37. Prewencja chorób cywilizacyjnych: cukrzycy, nadciśnienia tętniczego, hipercholesterolemii

Zakład Prewencji i Dydaktyki

- pomiar glikemii przygodnej
- pomiar cholesterolu całkowitego w osoczu krwi
- pomiar ciśnienia tętniczego

38, 39. Nie daj się osłodzić cukrzycy

SKN przy Katedrze i Klinice Okulistyki

- badanie dorosłych pod kątem jaskry z użyciem lampy szczelinowej i tonometru bezkontaktowego
- badanie dzieci przez zabawę przy użyciu tablic Snellena, lampy szczelinowej oraz tablic Ishihary (diagnostyka ślepoty na barwy)
- badanie widzenia plamkowego testem Amslera

40. Z nami po zdrowie

Centrum Medycyny Rodzinnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego Sp. z o.o.

- pomiar glukozy we krwi, ciśnienia tętniczego krwi
- pomiar wagi ciała, wyliczenie BMI
- pomiar tkanki tłuszczowej ciała, w tym tkanki wisceralnej
- wyliczenie wieku biologicznego

41, 42. Za 10 lat – co powie mi serce

SKN przy I Katedrze i Klinice Kardiologii

- pomiar poziomu cholesterolu całkowitego we krwi i ciśnienia tętniczego krwi – ocena ryzyka SCORE
- pomiar poziomu glukozy we krwi

43. Nadciśnienie? Co za dużo – to niezdrowo

Klinika Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii

- profilaktyka nadciśnienia tętniczego
- pomiary ciśnienia tętniczego
- pomiary tkanki tłuszczowej
- pomiary masy ciała i BMI
- konkurs wiedzy o nadciśnieniu tętniczym
- edukacja

44. Chrapanie, nie taki cichy wróg

SKN Kliniki Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii

- pomiary ciśnienia tętniczego
- pomiary zawartości tkanki tłuszczowej i wody w organizmie
- obliczanie wskaźnika masy ciała (BMI)
- edukacja związana z nadciśnieniem tętniczym i bezdechem sennym

45. BezSENsu

SKN Psychiatrii przy Klinice Psychiatrii Dorosłych

- działania edukacyjne z zakresu przyczyn zaburzeń snu, higieny snu, nefarmakologicznych metod zapobiegania zaburzeniom snu
- przeprowadzanie testów (skala senności Epworth, Ateńska skala bezsenności, skala depresji Becka)
- tworzenie plakatu obrazującego graficznie zasady dobrej higieny snu z najmłodszymi uczestnikami Pikniku

46, 47. Resuscytacja i pierwsza pomoc – przypomnij sobie jak możesz uratować życie

SKN Medycyny Ratunkowej przy Katedrze i Klinice Medycyny Ratunkowej

- jak prawidłowo przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową

- zasady udzielania pierwszej pomocy
- jak używać Automatycznego Defibrylatora Zewnętrznego (AED)
- symulacja wypadku masowego z udziałem Straży Pożarnej oraz Pogotowia

48. Witaminki, witaminki dla chłopczyka i dziewczynki

SKN Pielęgniarstwa Pediatrycznego

- pomiar masy ciała i wzrostu u dzieci
- oznaczanie wskaźnika BMI oraz ocena prawidłowego rozwoju dziecka za pomocą siatek centylowych
- pomiar ciśnienia tętniczego i tętna u dzieci
- badanie wzroku u dzieci
- pomiar poziomu glukozy we krwi u dzieci i rodziców
- pomiar poziomu cholesterolu we krwi u dzieci i rodziców
- edukacja w zakresie prowadzenia zdrowego trybu życia
- edukacja w zakresie próchnicy zębów u dzieci

49, 50. Żyj zdrowo i kolorowo

Katedra i Klinika Pediatrii, Diabetologii i Endokrynologii, SKN Diabetologii i Endokrynologii Dziecięcej

- pomiary glikemii
- pomiary ciśnienia tętniczego u dzieci
- pomiary antropometryczne (masa ciała, wzrost, obwód brzucha)
- udzielanie porad dotyczących zdrowego stylu życia, w tym dietetycznych – profilaktyka otyłości, zaburzeń gospodarki węglowodanowej oraz lipidowej u dzieci
- porady dotyczące cukrzycy i zaburzeń endokrynologicznych u dzieci, w tym informowanie o objawach alarmowych cukrzycy typu 1 u dzieci – co powinno zaniepokoić rodziców – kiedy powinno się wykonać badanie poziomu cukru u dziecka?
- gry edukacyjne, plakaty, ulotki oraz kolorowanki propagujące zdrowy styl życia u dzieci

51. Szpital Pluszowego Misia w plenerze

Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland Oddział Gdańsk

- budowanie piramidy zdrowego żywienia
- rozpoznawanie części ciała misia
- rysowanie prac pt. *Moja wymarzona wizyta u lekarza, Czego najbardziej się boję u lekarza*
- zabawa z misiami maskotkami – bandażowanie, robienie zastrzyków, osłuchiwanie, mierzenie ciśnienia

52. Rodzicu, dostrzeż objawy!

SKN Pediatrii przy Klinice Pediatrii, Hematologii i Onkologii

- najczęstsze objawy chorób nowotworowych u dzieci
- szczepieniach wieku dziecięcego
- konkurs na narysowanie najładniejszej bakterii

53, 54. Badania USG tarczycy

SKN Ultrasonografii przy Pracowni Ultrasonograficznej i Biopsyjnej Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii

- darmowe badania ultrasonograficzne tarczycy dla wszystkich osób zainteresowanych. Po każdym badaniu pacjent otrzyma pełnowartościowy opis badania ultrasonograficznego tarczycy

55. Zobrazuj swoją tarczycę

II Zakład Radiologii

- ocena tarczycy w badaniu ultrasonograficznym

56. Przygotuj swoją skórę na wakacje

Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii Gdańskiego

- edukacja dotycząca bezpiecznego opalania się
- zasady stosowania filtrów przeciwsłonecznych
- postępowanie w przypadkach oparzeń słonecznych
- odczyny fototoksyczne i fotoalergiczne

- bezpieczne korzystanie z basenów i innych akwenów wodnych latem
- ukąszenia owadów: kiedy wizyta u lekarza jest niezbędna

57. Słyszę, więc potrafię

Pomorskie Centrum Słuchu i Mowy „Medincus”

- przesiewowe badania słuchu
- porady logopedyczne i psychologiczne
- porady terapeuty głosu
- porady protetyka słuchu

58. Profilaktyka nowotworowa

Akademia Walki z Rakiem

- analiza składu ciała, krótkie porady dietetyka
- informacje dotyczące profilaktyki antynowotworowej
- informacje o zakresie edukacji i wsparcia dla osób dotkniętych chorobą nowotworową i ich bliskich – w ramach gdańskiego oddziału AWzR

59. Smacznie i zdrowo

Yellow Catering

- degustacja zupy soczewicowej

Zdrowie środowiskowe z certyfikatem

Fundacja Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego przyznała kierunkowi studiów zdrowie środowiskowe GUMed certyfikat akredytacyjny 2017 *Studia z przyszłością*. Wyróżniane nim są kierunki i specjalności realizowane według nowoczesnych i innowacyjnych programów kształcenia, dobrze odpowiadające na potrzeby rynku pracy, zgodne z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego. W Komisji Ekspertskiej oceniającej zgłoszone kierunki studiów zasiadają naukowcy (specjaliści w zakresie zarządzania szkolnictwem wyższym i jakością kształcenia), przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz reprezentanci środowisk gospodarczych. Uroczystość wręczenia certyfikatów odbyła się 13 kwietnia 2017 r. w sali balowej Pałacu Tyszkiewiczów

w Warszawie. Miłym zaskoczeniem był fakt przyznania kierunkowi zdrowie środowiskowe GUMed dodatkowego certyfikatu nadzwyczajnego *Lider Jakości Kształcenia* wraz z piękną statuetką.

Celem Programu *Studia z przyszłością* jest promocja kierunków studiów, które wyróżniają się na rynku nowoczesnością koncepcji kształcenia, jakością realizowanego programu oraz skutecznością w edukowaniu dla rynku pracy. Konkurs służy również promowaniu najbardziej innowacyjnych, oryginalnych i wartościowych merytorycznie pomysłów na kształcenie studentów.

Więcej na <http://www.studiazprzyszloscia.pl/glowna>. ■

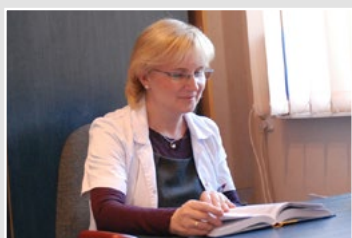

Prof. Lidia Wolska, kierownik Zakładu Toksykologii Środowiska i prof. Przemysław Rutkowski, prodziekan WNoZ

Zespół Zakładu Toksykologii Środowiska

Kobieta Medycyny

Prof. Małgorzata Myśliwiec, kierownik Katedry i Kliniki Pediatrii, Diabetologii i Endokrynologii została jedną z laureatek IV edycji plebiscytu Kobieta Medycyny. Jego organizatorem od 2013 r. jest redakcja portalu internetowego *Portale Medyczne*. Celem plebiscytu jest pokazanie jak wiele wspaniałych kobiet działa na rzecz rozwoju medycyny i poprawy warunków leczenia ludzi w Polsce. Więcej na <http://kobiety-medycyny.pl>. ■

Symposium #3dens za nami

Symposium Naukowe #3dens organizowane przez studentów GUMed z Gdańskiego Towarzystwa Studentów Stomatologii, nad którym patronat naukowy objął kierownik Katedry i Zakładu Protetyki Stomatologicznej prof. Zdzisław Bereznowski odbyło się w dniach 7-8 kwietnia 2017 r. Skierowane było do studentów stomatologii, technik dentystycznych, lekarzy dentystów oraz stażystów. Składało się z sesji wykładowej, która odbyła się w audytorium im. prof. Kieturakisa przy ul. Smoluchowskiego 17 w Gdańsku oraz warsztatów praktycznych przeprowadzonych w budynkach GUMed. Panel praktyczny rozpoczął się 7 kwietnia br. szkoleniem z technik znieczuleń za pomocą The Wand prowadzonego przez firmę FM Dental. Kolejne warsztaty dotyczące pracy w lupach stomatologicznych zorganizowane przez firmę Visiomed odbyły się w sali fantomowej Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej GUMed, gdzie uczestnicy mogli przećwiczyć określone procedury stomatologiczne w powiększonym polu operacyjnym. Część szkoleniową zamknęła prezentacja systemu CAD/CAM firmy Sirona przeprowadzona przez lekarzy stomatologów – Karolinę i Roberta Kupc z firmy AMADAR. Sobotnią sesję wykładową otworzył dr Sebastian Tyrzyk wystąpieniem na temat implantoperiologii, w którym przybliżył słuchaczom rolę przyzębia w powodzeniu leczenia implantologicznego. Bezpośrednio po pierwszej prelekcji odbyło się uroczyste otwarcie Symposium. Głos zabrał prof. Zdzisław Bereznowski, który przedstawił historię kierunku lekarsko-dentystycznego w Gdańsku, urozmaicając ją o osobliwe anegdoty z życia Uczelni. Stało się to nieprzypadkowo, ponieważ w tym roku rozpoczynamy obchody 70-lecia gdańskiej stomatologii. Prezes Gdańskiego Towarzystwa Studentów Stomatologii Adam Bęben przywitał gości specjalnych Symposium. Kolejnym punktem programu sesji było wystąpienie dr Marii Dubieleckiej pt. *Komunikacja z pacjentem i zespołem*

stomatologicznym w standardach Medcover, w którym zwrócono uwagę słuchaczy na aspekt humanitaryzmu w pracy lekarza. Następnymi prelegentami byli: dr Ewa Chomik oraz dr Grzegorz Wasiluk, którzy podjęli temat indywidualizacji algorytmów postępowania jako klucza do osiągnięcia przewidywalnych efektów w leczeniu implantoprotetycznym. Podczas wystąpienia przedstawione zostały szczególne przypadki kliniczne pacjentów prowadzonych przez wykładowców. Po krótkiej przerwie odbyła się prelekcja o grupie Medcover, podczas której uczestnicy Konferencji mogli uzyskać wiedzę na temat działalności spółki oraz nowych standardów. W dalszej części kongresu głos zabrali tech. dent. Joanna Trybuła-Chmielewska oraz tech. dent. Jacek Chmielewski, którzy zapoznali słuchaczy z aspektami indywidualnych algorytmów postępowania w leczeniu implantoprotetycznym widzianymi oczami technika dentystycznego. Wystąpienie to miało szczególne znaczenie ze względu na uzmysłowienie młodym adeptom konieczności pracy w zespole lekarz–technik dentystyczny w celu osiągnięcia sukcesu terapeutycznego u pacjenta. Kolejnym mówcą był lek. stom. Konrad Ryłski, który opowiadał o swojej działalności leczniczej w Afryce, zwracając szczególną uwagę na potrzeby opieki medycznej tego kontynentu. Odbiorcom wystąpienia przedstawione zostały historie wolontariuszy trudniących się pomocą podopiecznym Fundacji Redemptoris Missio. Doktor Konrad odwiedził nas już drugi raz,

jednak za każdym razem jego wielkie serce przyciąga studentów i zaproszonych gości jak magnes. Ostatnie wystąpienie wygłoszone zostało przez dr Violetę Szycik reprezentującą Instytut Vivadental, która mówiła o roli komórek macierzystych i ich wykorzystaniu w stomatologii oraz przyszłości innowacyjnych rozwiązań w tej dziedzinie. Na zakończenie sympozjum odbyła się loteria, w której uczestnikom rozdano nagrody przekazane przez sponsorów. Organizowane przez członków Gdańskiego Towarzystwa Studentów Stomatologii wydarzenie spotkało się z wieloma pozytywnymi opiniami ze strony jego wykładowców, uczestników i gości. Patronat honorowy objęli: wojewoda pomorski Dariusz Drelich, marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk, prezydent miasta Gdańska Paweł Adamowicz, rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego prof. Marcin Gruchała oraz Okręgowa Izba Lekarska w Gdańsku. Sponsorami Sympozjum byli Okręgowa Izba Lekarska

w Gdańsku oraz firmy: Dentsply Sirona, Medicover, Cerkamed, PZWL, Czelej, Elamed i OHO. Patronat medialny zapewnili: DentalRadio, infodent24.pl, TPS i *Magazyn Stomatologiczny*.

Adam Bęben,

student IV r. kierunku lekarsko-dentystycznego,
prezes Gdańskiego Towarzystwa Studentów Stomatologii

Prof. Anna Balcerska uhonorowana Złotym Otisem

Uroczysta gala, podczas której nagrodę Złoty Otis za całokształt pracy, a w szczególności za wybitny wkład w rozwój onkologii dziecięcej w Polsce otrzymała prof. Anna Balcerska, emerytowana kierownik Kliniki Pediatrii, Hematologii, Onkologii i Endokrynologii GUMed odbyła się 6 kwietnia br. w Galerii Porczyńskich w Warszawie.

Profesor Balcerska wprawdzie urodziła się w Warszawie, ale swoje życie związała z Gdańskiem, a działalność zawodową z naszą *Alma Mater*, w której przeszła wszystkie stopnie kariery zawodowej. W ciągu 45 lat pracy zawodowej Jej zainteresowania naukowe skupiały się w dużej mierze na onkologii i hematologii dziecięcej. Dynamiczny rozwój tej dziedziny medycyny nastąpił w Polsce szczególnie w ostatnim 25-leciu, a Profesor miała w tym swój bardzo duży udział. Jej dorobek naukowy obejmuje ponad 700 publikacji. Są to w szczególności prace dotyczące oceny stosowanych schematów terapeutycznych, analizy czynników prognostycznych oraz wskaźników uzyskiwanej odpowiedzi na leczenie w onkologii i hematologii dziecięcej. Dużo uwagi poświęciła analizie skutków ubocznych terapii przeciwnowotworowej w tym powikłań infekcyjnych występujących w okresie neutropenii u pacjenta.

Zasiadała we władzach organizacji naukowych: dwukrotnie z Zarządzie Polskiego Towarzystwa Hematologii i Onkologii Dziecięcej, przez 4 kadencje w Komisji Hematologii Klinicznej PAN, przez 2 kadencje w Komisji Hematologii i Onkologii Dziecięcej PAN oraz w Radzie Naukowej Centrum Zdrowia Dziecka. Jest członkiem Światowej Organizacji Onkologii Dziecięcej. Przez wiele lat była konsultantem wojewódzkim z dziedziny hematologii i onkologii dziecięcej, odpowiadając za rozwój tej specjalizacji.

O wadze dorobku świadczą też kadry wychowane przez profesor Balcerską. Była promotorem 29 zakończonych doktoratów, 12 habi-

litacji, a 13 osób uzyskało pod Jej opieką tytuł specjalisty w zakresie onkologii i hematologii dziecięcej.

Do naukowo-metrycznych faktów dotyczących kariery lekarza -naukowca należy dodać stworzenie nowoczesnego zespołu klinik pediatrycznych, który został wybudowany dzięki staraniom Profesor we współpracy z fundacją „Porozumienie bez Barier” Jolanty Kwaśniewskiej. Ta baza szpitalno-naukowa przeniosła onkologię dziecięcą w Gdańsku o lata świetlne i w dalszym ciągu dobrze służy rozwojowi Uniwersytetu.

Niewymiernym, ale niezwykle ważnym aspektem działalności zawodowej jest praca Profesor w Niezależnej Komisji Bioetycznej przy Gdańskim Uniwersytecie Medycznym, w której od lat służy swoją wiedzą i doświadczeniem, opiniując projekty badań naukowych naszej społeczności akademickiej.

prof. Piotr Trzonkowski,

kierownik Zakładu Immunologii Klinicznej i Transplantologii

Innowacje akademickie kluczem do sukcesu twórcy, uczelni, nauki

Wynalazki polskich naukowców stanowią obecnie bogate źródło innowacyjnych narzędzi strategii rynkowej. Rozwój i dojrzałość tego typu przedsięwzięć zwiększa konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku i jednocześnie umożliwia ich skuteczne funkcjonowanie w wymagającym i niezwykle dynamicznym środowisku gospodarczym, zarówno krajowym, jak i zagranicznym. Kluczem do sukcesu jest niewątpliwie efektywna komunikacja pomiędzy twórcą czy współtwórcami a uczelnią oraz uczelnią i przedsiębiorcą. Nowatorskie technologie bądź produkty opracowywane przez naukowców uczelni wyższych – pracowników, doktorantów,

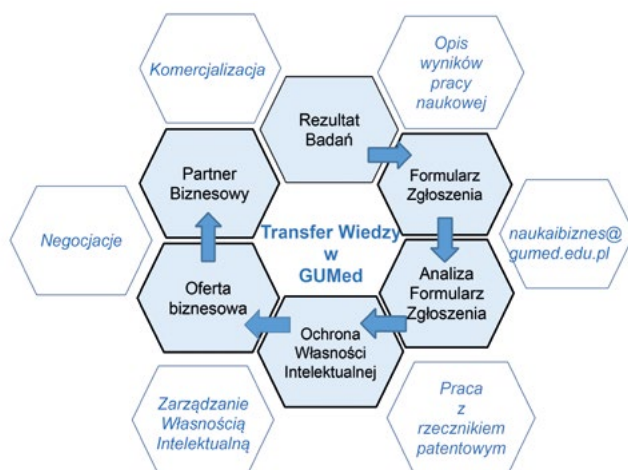
studentów – w myśl dewizy *potrzeba matką wynalazków* stają się atrakcyjną ofertą nie tylko dla start-upów, ale również dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw celem podniesienia ich innowacyjności i konkurencyjności.

Na straży własności intelektualnej

Realizacja polityki zarządzania własnością intelektualną w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym koncentruje się na tworzeniu i rozpowszechnianiu wiedzy oraz optymalizacji korzyści z wykorzystania praw własności intelektualnej. W Uczelni kluczowymi podmiotami biorącymi udział w pro-

Główne zadania Sekcji ds. Innowacji i Transferu Wiedzy GUMed	
Ocena potencjału komercyjnego	➤ przyjmowanie zgłoszeń rezultatów prac naukowo-rozwojowych ➤ identyfikacja innowacyjnych rezultatów prac naukowo-rozwojowych o potencjale komercyjnym ➤ budowanie baz danych o realizowanych projektach/pracach naukowo-rozwojowych ➤ analiza potencjału rynkowego realizowanych projektów/prac naukowo-rozwojowych ➤ opracowywanie fiszek obejmujących innowacyjne rozwiązania mające potencjał komercyjny
Ocena zdolności patentowej	➤ współpraca z rzecznikiem patentowym ➤ ocena czystości i zdolności patentowej rezultatów prac naukowo-rozwojowych ➤ określanie strategii ochrony patentowej rezultatów prac naukowo-rozwojowych ➤ przygotowywanie kosztorysu ochrony patentowej rezultatów prac naukowo-rozwojowych
Ochrona własności intelektualnej	➤ współpraca z rzecznikiem patentowym i radcą prawnym ➤ przygotowywanie umów dotyczących praw własności intelektualnej ➤ obsługa administracyjna procesu zgłaszania do ochrony rezultatów prac naukowo-rozwojowych ➤ obsługa administracyjna procesu utrzymania ochrony dóbr niematerialnych ➤ zarządzanie prawami własności intelektualnej
Otoczenie biznesowe	➤ budowanie sieci kontaktów z otoczeniem biznesowym ➤ promowanie oferty w zakresie innowacyjnych rozwiązań podczas targów, konferencji biznesowych ➤ kontakt z potencjalnymi nabywcami dóbr niematerialnych ➤ identyfikacja potencjalnych partnerów biznesowych zainteresowanych współpracą w zakresie komercjalizacji, licencjonowania ➤ udział w negocjacjach biznesowych ➤ przygotowanie i nadzór nad wykonaniem umów z podmiotami zewnętrznymi w zakresie komercjalizacji oraz działań proinnowacyjnych ➤ współpraca z podmiotami zewnętrznymi w zakresie działalności innowacyjnej i podejmowania wspólnych inicjatyw badawczych ➤ budowanie wzajemnych relacji naukowiec (twórca), uczelnia, przedsiębiorca

Ryc. 1. Zakres działalności Sekcji ds. Innowacji i Transferu Wiedzy GUMed

Ryc. 2. Schemat skutecznego mechanizmu transferu innowacyjnej wiedzy w GUMed

cesie transferu wiedzy do różnych gałęzi sektora przemysłowego są Pełnomocnik Rektora ds. komercjalizacji, Sekcja ds. Innowacji i Transferu Wiedzy, której bezpośrednim zwierzchnikiem jest Prorektor ds. nauki oraz spółka celowa Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego – Centrum Innowacji Medycznych Sp. z o.o. (CIM).

Głównym celem i zadaniem podmiotów odpowiedzialnych za komercjalizację własności intelektualnej, będącej efektem wieloletnich badań naukowych, jest skuteczne implementowanie wyników poprzez zapewnienie maksymalnej wartości dla gospodarki, społeczeństwa, twórcy rozwiązania oraz Uczelni. Działalność ta w szczególności ma charakter aplikacyjny, usługowy, doradczy, informacyjny, szkoleniowy oraz promocyjny i jest realizowana na czterech płaszczyznach obejmujących kolejno: ocenę potencjału komercyjnego, ocenę zdolności patentowej, ochronę przedmiotu własności intelektualnej oraz kontakt z otoczeniem biznesowym.

•POLTREG spółka z o.o. powstała w czerwcu 2015 r., w 2016 r. przekształcona w spółkę akcyjną. Wkład intelektualny w to przedsięwzięcie stanowi innowacyjny produkt – szczepionka dla dzieci stosowana do leczenia cukrzycy typu 1 – chroniona na terytorium polski patentem PAT.218400. Wynalazek został również zgłoszony do ochrony na Europę oraz USA – postępowanie w toku.

POLTREG SA

•DETOXED HOME spółka z o.o. powstała w lipcu 2016 r. Została powołana w celu komercjalizacji innowacyjnej metody obniżania ryzyka chorób cywilizacyjnych w tym niepłodności, zaburzeń metabolicznych i nowotworów hormonozależnych. Unikalna metoda polskich naukowców została zgłoszona do ochrony na terytorium polski i Europy.

DETOXED HOME Sp. z o.o.

Ryc. 3. Spółki typu spin-off powstałe w GUMed

Dobra praktyka w zakresie innowacji szansą na szybką i efektywną komercjalizację

Liczne prace naukowo-badawcze realizowane w Uczelni udowodniły, iż polskie pomysły w dziedzinie medycyny, biotechnologii czy chemii charakteryzują się wysokim stopniem innowacyjności i mają duży potencjał komercyjny. Niemniej sukces komercjalizacji tych dóbr niematerialnych gwarantuje dopiero dobra praktyka w zakresie innowacji realizowana w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym poprzez działania Sekcji ds. Innowacji i Transferu Wiedzy. Najlepsze praktyki w zakresie innowacji budowane są poprzez podnoszenie świadomości twórców na temat ochrony tworzonych wynalazków i wzmacniania relacji z podmiotami odpowiedzialnymi za komercjalizację rezultatów badań w uczelni. Istotny składnik dobrych praktyk stanowi – rzetelna dokumentacja (dzienniki badań laboratoryjnych, protokoły badań, księgi jakości, procedury badawcze), powstrzymanie się od publikowania wyników badań do czasu dokonania zgłoszenia przedmiotu własności przemysłowej do Urzędu Patentowego oraz umowy o zachowaniu poufności w rozmowach z podmiotami zewnętrznymi. Zasady zarządzania prawami własności intelektualnej określa Regulamin Zarządzania Prawami Własności Intelektualnej w GUMed (Uchwała nr 10/2015 Senatu GUMed z 30.03.2015 r.). Regulamin określa prawa i obowiązki twórców oraz uczelni w procesie komercjalizacji.

Spółki spin-off – „dzieci” Uczelni

Najczęściej stosowanymi narzędziami efektywnej komercjalizacji pośredniej są spółki typu *spin-off*. W GUMed w ostat-

nich dwóch latach zostały utworzone dwie spółki *spin-off*, do których została wniesiona własność intelektualna w postaci patentów, zgłoszeń patentowych oraz *know-how*. Jednym z udziałowców w obu spółkach *spin-off* jest spółka celowa GUMed – Centrum Innowacji Medycznych sp. z o.o. Spółki *spin-off* to przykłady efektywnej i długotrwałej współpracy nauki z biznesem inicjowanej z udziałem GUMed, Sekcji ds. Innowacji i Transferu Wiedzy oraz twórców.

Inkubator Innowacyjności+ nowe możliwości dla twórców, uczelni i nauki

Gdański Uniwersytet Medyczny jest beneficjentem w programie Inkubator Innowacyjności+, który jest efektem współpracy trzech pomorskich uczelni: GUMed, Uniwersytetu Gdańskiego, Politechniki Gdańskiej oraz Excento Sp. z o.o. (spółka celowa PG). Łączny budżet konsorcjum w programie wynosi 3 750 000 zł.

Celem programu jest wsparcie projektów o potencjale komercyjnym w zakresie: finansowania prac przedwdrożeniowych, w tym dodatkowych testów laboratoryjnych lub dostosowania wynalazku do potrzeb zainteresowanego nabywcy. Wsparcie będzie obejmowało również działania związane z doradztwem w kwestiach ochrony praw własności intelektualnej, przygotowaniem analiz rynkowych oraz obsługi prawnej.

dr Magdalena Kukowska-Kaszuba,
dr Katarzyna Waligóra-Borek,
Sekcja ds. Innowacji i Transferu Wiedzy

Organizatorem naboru dla projektów o potencjale komercyjnym w ramach finansowania z programu Inkubator Innowacyjności+ jest Sekcja ds. Innowacji i Transferu Wiedzy Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Terminy nadsyłania zgłoszeń:

- I tura do **12 maja 2017 r.**
- II tura do **9 czerwca 2017 r.**
- III tura do **7 lipca 2017 r.**
- IV tura do **11 sierpnia 2017 r.**

Szczegółowe informacje dotyczące programu i regulaminu naboru projektów są dostępne na stronie www.nauka-ibiznes.gumed.edu.pl lub osobiście w Sekcji ds. Innowacji i Transferu Wiedzy (bud. nr 1, pok. 324), tel. 58 349 10 09.

Stomatolodzy na konferencji w Warszawie

Pracownicy i rezydenci Katedry i Zakładu Stomatologii Wiekowej GUMed podczas IV Konferencji Polskiej Akademii Stomatologii Dziecięcej w Warszawie

Nowe perspektywy w pedodoncji to temat przewodni IV Konferencji Polskiej Akademii Stomatologii Dziecięcej (PASD), która odbyła się w dniach 7-8 kwietnia 2017 r. w Warszawie. Wydarzenie organizowane było we współpracy z Europejską Akademią Stomatologii Dziecięcej oraz Katedrą i Zakładem Stomatologii Wiekowej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Konferencja skierowana była do specjalistów z zakresu pedodoncji, ale także do tych wszystkich lekarzy dentystów, którzy w swoich praktykach zajmują się leczeniem dzieci i młodzieży. W spotkaniu uczestniczyło 245 osób, w tym goście ze Szwecji, Belgii, Ukrainy, Izraela, Niemiec oraz Grecji. Organizatorzy zadbali o wysoki poziom merytoryczny konferencji, zapraszając światowej sławy ekspertów z dziedziny stomatologii dziecięcej. Spotkanie rozpoczął prezes PASD dr Michał Sobczak (Warszawa), który powitał zgromadzonych uczestników oraz wykładowców. W krótkim przemówieniu przedstawił działania i osiągnięcia PASD, z których najważniejszym było bez wątpienia wydanie kwartalnika *Polska Stomatologia Dziecięca*. Jego premiera odbyła się we wrześniu 2016 r. podczas Dorocznego Światowego Kongresu Stomatologicznego FDI w Poznaniu.

Wykład inauguracyjny Konferencji dotyczący znieczuleń miejscowych w pedodoncji wygłosił dr Michał Sobczak. Kolejnym wykładowcą była prof. Rita Cauwels (Belgia), obecny prezydent Europejskiej Akademii Stomatologii Dziecięcej. Profesor Cauwels w swoim wystąpieniu zwróciła uwagę słuchaczy na ważny problem jakim jest antybiotykoooporność. Swoją wiedzę i doświadczeniem podczas pierwszego dnia Konferencji podzielili się ze słuchaczami także: prof. Katarzyna Emerich (Gdańsk), dr Dariusz Rokicki (Warszawa) oraz dr Kinga Grzech-Leśniak (Warszawa). Tego dnia wydarzeniu towarzyszyła również sesja naukowa, podczas której uczestnicy prezentowali ciekawe przypadki z własnej praktyki. Szczególnie zwróciły uwagę wystąpienia asystentów Katedry i Zakładu Stomatologii Wiekowej GUMed.

Drugi dzień spotkania zdominowany był przez wystąpienia zagranicznych specjalistów. Uczestnicy mogli wysłuchać dwóch wykładów dr. Nicka Lygidakisa (Grecja), których tematyka obejmowała przede wszystkim współczesne podejście terapeutyczne w różnych zaburzeniach rozwojowych zębów. Prof. Norbert Kramer (Niemcy) w swoich prezentacjach najwięcej uwagi poświęcił profilaktyce próchnicy i minimalnie inwazyjnym metodom leczenia choroby próchnicowej. Dużym zainteresowaniem tego dnia Konferencji cieszyły się wykłady współautorów i głównych redaktorów najnowszej książki poruszającej tematykę leczenia endodontycznego dzieci, prof. Anny Fuks (Izrael) oraz prof. Benjamina Peretza (Izrael). Prof. Fuks zaprezentowała uczestnikom współczesne podejście do leczenia chorób miazgi u dzieci, natomiast prof. Peretz podzielił się szeregiem trudnych przypadków klinicznych, których leczenie wymagało interdyscyplinarnego podejścia wielu specjalistów.

Konferencja zakończyła się organizacyjnym sukcesem, o czym świadczyło duże zainteresowanie licznie przybyłych uczestników oraz zaproszonych zagranicznych gości.

lek. dent. Hanna Sobczak-Zagalska,
Katedra i Zakład Stomatologii
Wiekowej,
sekretarz czasopisma *Polska Stomatologia Dziecięca*

Naukowcy docenieni w Szczecinie

Naukowcy z Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej GUMed otrzymali dwie nagrody podczas konferencji *Realna Stomatologia*, która odbyła się w Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie w dniach 7-8 kwietnia 2017 r. I nagrodę w Sesji Posterowej dla Pracowników Naukowych za pracę *Szybkość wydzielania śliny mieszanej spoczynkowej a występowanie nalotu na języku u chorych na nieswoiste zapalenie jelit* zdobyli: **dr Justyna Kowalska-Skabara** i **prof. Barbara Kochańska**. I nagrodę (ex aequo) w Sesji Posterowej Studentów Studiów Doktoranckich uzyskała **Ewelina Dzienis** i **prof. Barbara Kochańska** za pracę *Zmiana podatności szkliwa na działanie kwasów po jednorazowej aplikacji preparatów zawierających różne stężenia nadtlenu karbamidu i nadtlenu wodoru – badania in vitro*. ■

Studenci farmacji na kongresie w Słowenii

Patryk Komorowski i Zuzanna Drażba, studenci farmacji GUMed uczestniczyli w dniach 17-23 kwietnia 2017 r. w jubileuszowym kongresie farmaceutycznym 40th EPSA Annual Congress w Słowenii. Do miejscowości Kranjska Gora przybyło ponad 350 studentów farmacji z całej Europy. Polska delegacja liczyła 16 osób, członków Polskiego Towarzystwa Studentów Farmacji. Tematem wiodącym wydarzenia była *Opieka zdrowotna – innowacyjne podejście*, któremu towarzyszyły ciekawe wykłady i warsztaty. W trakcie Kongresu odbywało się również Walne Zgromadzenie 25 państw członkowskich, podczas którego podejmowane były najważniejsze decyzje stowarzyszenia EPSA. Nasi studenci wzięli udział w konkursie prac naukowych, treningach umiejętności miękkich oraz wycieczkach naukowych. Niezwykłymi atrakcjami były targi pracy z firmami partnerskimi kongresu, Publiczna Kampania Edukacyjna na temat chorób sercowo-naczyniowych w centrum Lublany czy wycieczka naukowa do siedziby głównej firmy KRKA.

Kolejna edycja EPSA Annual Congress odbędzie się za rok w Holandii. ■

W dniu 15 maja 2017 roku zmarł

prof. Zbigniew KOROLKIEWICZ

absolwent Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Gdańsku z 1954 r. Na rok przed dyplomem został zatrudniony jako asystent w Katedrze i Zakładzie Farmakologii AMG. W latach 1952-1957 został powołany do odbycia służby wojskowej. Po wyjściu z wojska kontynuował zatrudnienie jako asystent w Zakładzie Farmakologii, gdzie przechodził kolejne szczeble kariery akademickiej. Poza pracą naukową i dydaktyczną pracował jako wolontariusz w I Klinice Chorób Wewnętrznych kierowanej przez prof. M. Górskiego, gdzie uzyskał specjalizację I0 w zakresie chorób wewnętrznych. W 1961 r. przebywał na trzymiesięcznym stypendium w Zakładzie Farmakologii i Instytucie Medycznym w Leningradzie, następnie w 1966 r. na półrocznym stypendium w Instytucie Farmakologii Uniwersytetu Mediolańskiego. W 1962 r. otrzymał stopień naukowy doktora, a w 1968 r. został mianowany docentem i objął kierownictwo Katedry i Zakładu Farmakologii AMG. Po objęciu Zakładu w dużym stopniu unowocześnił nauczanie farmakologii opracowując program i przygotowując skrypt dla studentów. W 1977 r. otrzymał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego. W 1981 r. podczas pierwszych demokratycznych wyborów władz akademickich został wybrany prorektorem ds. nauki AMG. Po odwołaniu w stanie wojennym ze stanowiska rektora prof. Mariusza Żydowo złożył we wrześniu 1982 r. rezygnację, która nie została przyjęta i pełnił swój urząd do końca kadencji. Przez wiele lat współpracował naukowo z Zakładem „Polfa” w Starogardzie Gdańskim jako konsultant naukowy i uczestniczył w licznych międzynarodowych konferencjach naukowych i sympozjach na całym świecie. W 1988 r. otrzymał tytuł naukowy profesora zwyczajnego. Jego zainteresowania naukowe skupiały się w znacznej mierze na wpływie leków na termoregulację organizmu. W latach 1981-1986 był członkiem Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego Oddział Gdańsk (w latach 1981-1986 przewodniczący), Polskiego Towarzystwa Fizjologicznego, Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Gdańskiego Towarzystwa Naukowego. Brał udział w pracach: Komisji Farmakologii PAN, Komisji Badań Leku PAN i Komisji Metabolizmu PAN. Na emeryturę przeszedł z dniem 30 września 1998 r. Za osiągnięcia w pracy zawodowej otrzymał odznaczenia: Złoty Krzyż, Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1977 r.), Medal Zasłużonemu Akademii Medycznej w Gdańsku (1985 r.), Medal Komisji Edukacji Narodowej (1988 r.). Z wielkim smutkiem i żalem żegnamy oddanego studentom nauczyciela akademickiego i utalentowanego badacza, Był wspaniałym i skromnym człowiekiem, powszechnie cenionym i lubianym. Pozostanie w naszych sercach jako wzór przyzwoitości w życiu zawodowym i prywatnym.

Pielęgniarki i położne miały swoje święto

Uroczyste obchody Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej w GUMed odbyły się 10 maja br. w auli Atheneum Gedanense Novum. Wzięło w nich udział wielu znakomitych gości, m.in.: prof. Jacek Bigda, prorektor ds. rozwoju i organizacji kształcenia, dr hab. Aleksandra Gaworska-Krzemińska, kierownik Oddziału Pielęgniarstwa, mgr Danuta Adamczyk-Wiśniewska, wiceprzewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku, ale przede wszystkim pielęgniarki i położne oraz przyszli adepci tych zawodów. Uroczystość uświetnił również Chór XIX LO im. Mariana Mokwy w Gdańsku. Zgromadzeni goście wysłuchali interesujących prelekcji: *Jeść albo nie jeść? – oto jest pytanie* dr Marty Stankiewicz, *Pielęgniarstwo – wybierz pracę, którą kochasz, a będziesz miał wolne do końca życia* lic. piel.

Katarzyny Kałduńskiej, *ABC pielęgniarki, jak żyć w pełni szczęścia wczoraj i dziś* mgr Jolanty Jurczyk, *Sztuka pielęgnowania w ujęciu naukowym* dr hab. Aleksandry Gaworskiej-Krzemińskiej oraz *Bezpieczna pielęgniarka = bezpieczny pacjent* mgr Renaty Nowak, laureatki II miejsca w Konkursie o tytuł Pielęgniarki Roku 2016.

Jan Paweł II powiedział – *Trzeba podtrzymywać za wszelką cenę piękną polską tradycję, działalność lekarza czy pielęgniarki traktować nie tylko jako zawód, ale także, a może przede wszystkim jako powołanie, okazywane jako czynienie dobra na rzecz drugiego człowieka, wspieranie go w chorobie i niesienie ulgi w cierpieniu.*

dr Joanna Moćkun,
Zakład Pielęgniarstwa Położniczo-Ginekologicznego

Sukces studentów

Iga Kościńska, studentka V roku kierunku lekarskiego GUMed wygrała IV Ogólnopolską Olimpiadę z Języka Angielskiego Medycznego, która odbyła się 13 maja br. w Krakowie. Laureatem został także **Kamil Iwicki**, student II roku kierunku lekarskiego GUMed.

Studenci w finale mieli za zadanie przedstawić prezentację na wybrany przez siebie temat, odpowiedzieć na 2 pytania komisji związane z ich prezentacją oraz na 3 dodatkowe, losowo wybrane. Iga Kościńska przedstawiła temat pt. *Can you have running in your*

genes? East African endurance runners' predispositions, a Kamil Iwicki *Synesthesia – a few words about one of the most peculiar medical phenomenon*. Opiekunem studentów była Magda Warzocha ze Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych.

Komisja Olimpiady składała się z 3 osób: Magdalena Kwinta (Uniwersytet Jagielloński), Magda Warzocha (Gdański Uniwersytet Medyczny) oraz przedstawiciel Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. ■

Seminarium *Opportunities for studying in Poland* z udziałem prof. Marii Dudziak

Debata z udziałem absolwentów polskich uczelni pochodzących ze Szwecji, szansa na wymianę doświadczeń, a co najważniejsze – pozytywna opinia o Polsce jako kraju, w którym panuje przyjazna atmosfera wobec obcokrajowców – tak można podsumować spotkanie w Ambasadzie Polski w Sztokholmie, którego głównym celem było promowanie możliwości studiowania nad Wisłą. Odbędzie się ono 8 maja br. i wzięła w nim udział prof. Maria Dudziak, dziekan Wydziału Lekarskiego GUMed.

W pierwszej części seminarium odbyła się debata z udziałem absolwentów pochodzących ze Szwecji, którzy kończyli studia w Polsce i obecnie pracują w swoim zawodzie (m. in. medycyna i stomatologia). Podkreślali oni obecny w polskich uczelniach większy dystans między nauczycielami akademickimi a studentami, zaznaczając jednocześnie, że stwarza to warunki do większych wymagań i w konsekwencji pozwala na zdobycie wiedzy na wyższym poziomie. Doceniają to pracodawcy w Szwecji. We wszystkich wypowiedziach dominowały dobre opinie o możliwości nabywania praktycznych umiejętności podczas studiów. Poza uwagami merytorycznymi podzielano opinię, że w Polsce panuje przyjazna atmosfera wobec obcokrajowców, a koszty utrzymania są znacząco niższe niż w Szwecji, co pozwala na naukę bez konieczności pracy zarobkowej. W drugiej części spotkania odbyły się prezentacje trzech uczelni medycznych: Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego ze Szczecina oraz Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Było to pierwsze tego typu se-

minarium, ale niewątpliwie ważne w prezentacji coraz większych możliwości studiowania w Polsce. Na zakończenie Ambasador Polski w Szwecji Wiesław Tarka przyznał, że planuje zorganizowanie kolejnych tego typu spotkań. ■

Sukces studentek na konferencji w Krakowie

Anna Barczykowska, studentka VI roku kierunku lekarskiego zajęła I miejsce w sesji Dermatologia podczas 25 edycji International Medical Students Conference, która odbyła się w dniach 27-29 kwietnia br. w Krakowie. Zaprezentowała pracę *Where do we go wrong? Dermatological patients subjective assessment of satisfaction*, która powstała pod opieką dr hab. Anety Szczerkowskiej-Dobosz i dr Moniki Konczalskiej. **Anna Szerszyńska**, studentka VI roku kierunku lekarskiego wystąpiła z pracą *ECG abnormalities in male marathon amateur runners in comparison with ECHO findings*, za którą zdobyła III na-

grodę w sesji Kardiologia. Współautorami pracy są: **Jakub Sobolewski**, **Julia Dyda** i **Jakub Koenner**. Praca powstała pod opieką prof. Ewy Lewickiej i dr hab. Alicji Dąbrowskiej-Kugackiej z Kliniki Kardiologii i Elektroterapii Serca. Swoją pracę pt. *Risk factors of cardiac implantable electronic devices removal due to cardiac device infection* w sesji Kardiologia zaprezentowała również **Yasmina Abdulaziz**, studentka VI r. kierunku lekarskiego. Współautorem pracy, która powstała pod opieką prof. Ewy Lewickiej i lek. Grzegorza Sławińskiego, jest Anna Szerszyńska. ■

Osiągnięcia naszych pływaków na AMP 2017

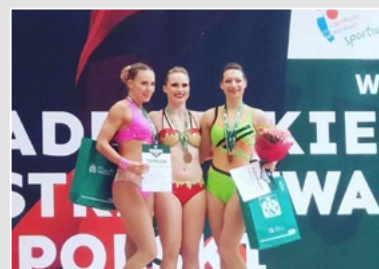
Trzecie miejsce w klasyfikacji uczelni medycznych wywalczyła sekcja pływacka GUMed podczas Akademickich Mistrzostw Polski w Pływaniu, które odbyły się w dniach 22-23 kwietnia br. w Lublinie. W imprezie wzięło udział 78 klubów z całego kraju i 1670 zawodników. Reprezentacja GUMed liczyła 15 osób, które dzielnie rywalizowały z najlepszymi zawodnikami z kraju. Agata Panek, studentka fizjoterapii wywalczyła srebro na 50 m stylem motylkowym i zajęła 4 miejsce na 100 m stylem zmiennym. Magdalena Szczerbińska, studentka elektroradiologii zdobyła srebro na 100 m stylem zmiennym i uplasowała się na V miejscu na 100 m stylem dowolnym. Dominika Szmit, studentka fizjoterapii i kierunku lekarskiego zdobyła brąz na 100 m stylem grzbietowym i zajęła V miejsce na 50 m stylem grzbietowym. Aleksandra Stasiak, studentka fizjoterapii wywalczyła IV miejsce na 50 m stylem klasycznym. Sztafeta zmienna

kobiet 4x50 m: Magdalena Szczerbińska, Aleksandra Stasiak, Agata Panek, Dominika Szmit zdobyła brąz. W drużynie GUMed rywalizowały także: Adrianna Nowakowska, studentka fizjoterapii, Agata Łukasik, studentka kierunku lekarskiego oraz Yevheniia Shcholokova, studentka fizjoterapii. Przemysław Pasieczny, student kierunku lekarskiego zdobył brąz na 100 m stylem dowolnym i wywalczył VII miejsce na 50 m stylem dowolnym. Michael Golian, student kierunku lekarskiego ED zajął V miejsce w biegu na 100 m stylem zmiennym i VI miejsce na 100 m stylem klasycznym. W drużynie GUMed rywalizowali także: Mikołaj Jagodziński, student ratownictwa medycznego, Artur Zagórski, student kierunku lekarskiego, Jakub Akman, student ratownictwa medycznego, Mikołaj Panek, student kierunku lekarsko-dentystycznego, Jakub Juwa i Marcin Kutek, studenci kierunku lekarskiego. ■

Sukces studentki GUMed

Katarzyna Przewłocka, studentka III r. dietetyki stanęła na podium Akademickich Mistrzostw Polski w Aerobiku Sportowym. Wywalczyła srebrny medal w kategorii solistek w trakcie zawodów, które odbyły się w dniach 20-23 kwietnia br. w Warszawie. ■

Nowe Trendy w Żywieniu Klinicznym

O nowym podejściu do leczenia szeroko pojętej niewydolności jelit oraz problemu otyłości w codziennej praktyce klinicznej rozmawiano podczas IX Konferencji Naukowo-Szkoleniowej *Nowe Trendy w Żywieniu Klinicznym*, która odbyła się 1 kwietnia 2017 r. w Gdyni. Patronat nad wydarzeniem sprawował Rektor GUMed, Prezydent Miasta Gdyni, Polskie Towarzystwo Żywienia Pozajelitowego i Dojelitowego oraz Towarzystwo Internistów Polskich. Konferencja zgromadziła około 300 osób zainteresowanych problematyką żywienia klinicznego. Została zainaugurowana przez rektora **prof.**

Marcina Gruchałę oraz **dr. hab. Stanisława Kłęka**, prezesa Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego i Dojelitowego.

W pierwszej części wykłady dotyczyły roli mikrobiomu jelitowego, nadwrażliwości pokarmowej oraz zaburzeń czynności przewodu pokarmowego u chorych onkologicznych, chirurgicznych oraz żywionych enteralnie. Po przerwie specjaliści poszczególnych dziedzin medycyny, czyli kardiologii, neurologii, chirurgii przedstawili problemy pacjentów z jednocześnie rozpoznaną otyłością.

Przedstawiono ponadto interesujące przypadki kliniczne, które wskazują na trudności z prowadzeniem w szpitalu żywienia dojelitowego czy też pozajelitowego u pacjenta z otyłością. W ramach Konferencji uczestnicy mogli wziąć udział w warsztatach dotyczących żywienia w przypadku dysfagii.

Ożywiona dyskusja podczas Konferencji świadczy o dużym zainteresowaniu problemami żywienia w praktyce klinicznej, a na jej podstawie można wnioskować, że

istnieje potrzeba ustalenia standardów postępowania żywieniowego dla poszczególnych grup pacjentów na przykład z niewydolnością serca, udarem mózgu czy też wymagających odpowiedniego żywienia w zakładach opiekuńczo-leczniczych.

dr hab. Sylwia Małgorzewicz,
Katedra Żywienia Klinicznego

prof. dr hab. Wiesław Kruszewski,
kierownik Oddziału Chirurgii Onkologicznej
Szpitala Morskiego

O żywieniu klinicznym

Pięćdziesięciu studentów dietetyki, kierunku lekarskiego, pielęgniarstwa oraz farmacji z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i innych uczelni medycznych w Polsce wzięło udział w warsztatach z żywienia klinicznego, które odbyły się 22 kwietnia br. w CMI. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Studenckie Koło Naukowe Żywienia Klinicznego przy Katedrze Żywienia Klinicznego GUMed. Wykłady przygotowane i prowadzone przez studentki: **Agatę Przybytkowską, Natalię Karpiczenko, Joannę Wojtkowiak, Karolinę Miałkiewicz, Kamilę SurgoŃ** oraz **Annę Kowalik** dotyczyły różnych aspektów leczenia żywieniowego – od podstaw oceny stanu odżywienia, sposobów modyfikacji diety doustnej do planowania i prowadzenia żywienia do i pozajelitowego. Omówiono także podstawowe informacje o postępowaniu z pacjentem z zaburzeniami połykania. W ramach warsztatów przeprowadzono zajęcia praktyczne z omówieniem sprzętu medycznego stosowanego w żywieniu do i pozajelitowym oraz ćwiczenia na manekinie z zakładania zgłębników nosowo-żołądkowych.

dr Marcin Folwarski,
Katedra Żywienia Klinicznego

W dniu 19 maja 2017 roku zmarła

prof. Mirosława NARKIEWICZ

absolwentka Wydziału Lekarskiego AMG z 1954 r. Zatrudnienie w Uczelni jako demonstrator w Katedrze Anatomii Prawidłowej podjęła w 1950 r., jeszcze w trakcie studiów. Po ich ukończeniu objęła w 1954 r. asystenturę w Klinice Chirurgii Dziecięcej, gdzie pracowała do 1961 r., uzyskując specjalizację II° z chirurgii dziecięcej. W latach 1961-1970 zatrudniona była w II Klinice Chirurgicznej kierowanej przez prof. Kazimierza Dębickiego, początkowo na Oddziale Torakochirurgicznym, a następnie Kardiochirurgicznym kierowanym przez prof. Stanisław Sokoła. Z tą specjalnością związała całe swoje życie zawodowe. Po śmierci prof. Sokoła w 1968 r. przyjęła na siebie ciężar prowadzenia kardiochirurgii dziecięcej w Klinice. W 1964 r. otrzymała stopień naukowy doktora. Przełomowym momentem w Jej karierze zawodowej był roczny pobyt w latach 1972-1973 na stypendium w Onze Lieve Vrouwe Gasthuis w Amsterdamie. Zapoznała się tam z techniką operowania w krążeniu pozaustrojowym i po powrocie do kraju podjęła starania, zakończone w 1974 r. sukcesem, pozyskania z Holandii używanego, lecz w pełni sprawnego aparatu do krążenia pozaustrojowego. Stworzyło to podwaliny pod nowoczesną kardiochirurgię w naszej Uczelni. Już w 1975 r. zaczęła operować w krążeniu pozaustrojowym w Gdańsku. W 1980 r. habilitowała się w zakresie kardiochirurgii i objęła niebawem stanowisko docenta. W 1984 r. objęła kierownictwo wydzielonego z Kliniki Oddziału Kardiochirurgii Dziecięcej, a po podziale w 1987 r. Kliniki Chirurgii Klatki Piersiowej, Serca i Naczyń objęła kierownictwo usamodzielnionej Kliniki Kardiochirurgii Instytutu Chirurgii AMG oraz przyjęło Ją w poczet członków Klubu Kardiochirurgów. W 1992 r. objęła stanowisko dyrektora Instytutu Kardiologii Akademii Medycznej w Gdańsku, a w 1996 r. powołano Ją na stanowisko profesora nadzwyczajnego. W tym samym roku, po wieloletnich staraniach, doprowadziła do gruntownego remontu i modernizacji bloku kardiochirurgicznego. Na emeryturę przeszła w 2002 r. Stworzyła zespół kardiochirurgiczny, którego dokonania liczyły się nie tylko w Polsce i przyczyniła się do udostępnienia temu zespołowi nowoczesnego miejsca pracy. Jej znaczące zasługi i osiągnięcia zostały uhonorowane: Złotym Krzyżem, Zasługi (1974 r.), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1983 r.), Medalem Zasłużonemu Akademii Medycznej w Gdańsku (1990 r.), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1997 r.), Medalem Księcia Mściwoja II za zasługi dla miasta Gdańska i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2001 r.). Z ogromnym żalem i smutkiem żegnamy wybitnego chirurga i organizatora, osobę o wielkim autorytecie, nauczyciela i wychowawcę wielu pokoleń lekarzy, bezgranicznie oddanego swoim pacjentom.

W dniu 1 maja 2017 roku zmarła

Ilek. Helena HAJDUGA-SEREDA

absolwentka Wydziału Lekarskiego AMG z 1953 r., specjalista chorób dziecięcych, była asystentka I i II Kliniki Pediatrycznej AMG, od 1 lipca 1976 r. dyrektor Szpitala Dziecięcego w Gdańsku-Oliwie, organizatorka opieki pediatrycznej w Gdańsku i byłym województwie gdańskim. Kierownik Poradni dla Osób Żyjących z HIV-AIDS, ofiarny lekarz i życzliwy wszystkim człowiek. Animator liczących integracyjnych spotkań absolwentów.

W dniu 7 maja 2017 roku zmarła

Krystyna LESZKOWICZ

emerytowany starszy bibliotekarz, pracownik Oddziału Udostępniania Zbiorów Biblioteki Głównej i wieloletni jego kierownik. Zatrudniona w Uczelni od 1 września 1970 r. do 31 grudnia 1993 r. Bibliotekarz z wielkim zaangażowaniem i oddaniem służący swoją wiedzą i umiejętnościami czytelnikom, cieszący się ich szacunkiem i uznaniem, z poświęceniem wykonujący swój zawód. Koleżanka, na którą zawsze można było liczyć. Człowiek niezwyklej kultury i skromności.

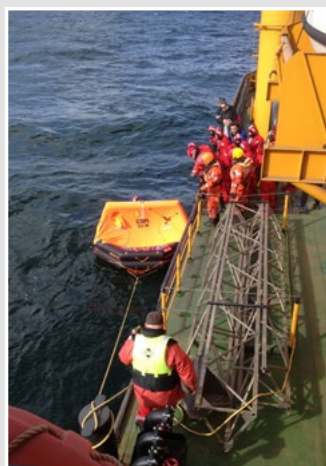
Konsultant krajowy z naszej Uczelni

Prof. dr hab. Radosław Owczuk z Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii został powołany przez Ministra Zdrowia do pełnienia funkcji konsultanta krajowego w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii na najbliższe 5 lat. Powołanie obowiązuje od 8 kwietnia br. ■

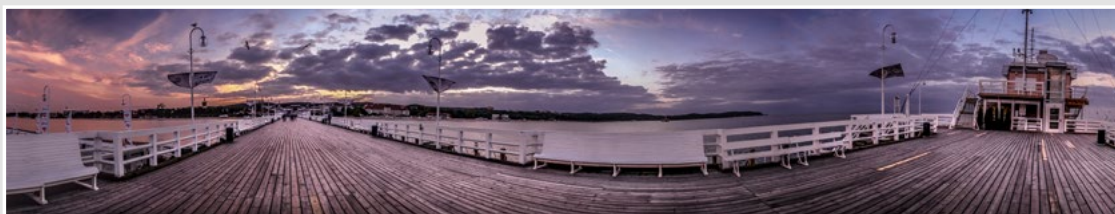
Badania układu krążenia w warunkach ekstremalnych – współpraca międzyuczelniana

W ramach badań układu krążenia u osób znajdujących się w warunkach ekstremalnych zespół Katedry Medycyny Rodzinnej wraz z kołem naukowym Seaways Akademii Morskiej w Gdyni oraz studentami Akademii Morskiej i Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni przeprowadzili 19 kwietnia 2017 r. badania ochotników przebywających na tratwach ratunkowych. Uczestnicy (8 kobiet i 10 mężczyzn) zostali poddani badaniu hemodynamiki metodą kardiografii impedancyjnej oraz badaniu układu równowagi, a także testom psychologicznym przed zejściem na tratwy, a następnie po kilkugodzinnym pobycie na nich. Badanie było możliwe dzięki uprzejmości Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (SAR), która udostępniła statek MS Kapitan Poinc i czuwała nad bezpieczeństwem badań. ■

Farmaceuci spotkają się w Sopocie

XI Polska Konferencja Chromatograficzna, odbywająca się pod hasłem *Chromatografia w farmacji i bioanalizie* oraz 24th International Symposium on Electro- and Liquid Phase-Separation Techniques (ITP2017) odbędzie się w dniach 10-13 września 2017 r. w Sopocie. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego jest prof. Michał Markuszewski, kierownik Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki, a honorowym przewodniczącym Komitetu Naukowego jest prof. Roman Kaliszan. Obie konferencje są kontynuacją wieloletnich tradycji zarówno polskich konferencji chromatograficznych, jak i międzynarodowych konferencji ITP, mających na celu zaprezentowanie najnowszych osiągnięć w dziedzinie metod separacyjnych. Ich celem jest podsumowanie informacji na temat aktualnego postępu w zakresie technik rozdzielania i ich zastosowania w różnych dziedzinach, ze szczególnym uwzględnieniem analiz farmaceutycznych, biomedycznych oraz środowiskowych. Poprzez połączenie wydarzeń organizatorzy mają nadzieję na stworzenie unikatowego forum zarówno do wymiany doświadczeń, jak i na nawiązanie współpracy w zakresie prowadzonych badań pomiędzy naukowcami z Polski oraz całego świata. Więcej na www.pkchrom2017.pl. ■

Quo vadis Annales?

Niezwyczajnie prężny i szybki rozwój, jaki dokonał się w medycynie w ostatnich latach, spowodował ogromny wzrost liczby prac eksperymentalnych i klinicznych. Stały się one m.in. podstawą do tworzenia standardów postępowania tak europejskich, jak i polskich. Wielu członków naszej Uczelni zostało prekursorami tych zmian, bowiem ich obserwacje stały się podstawą publikacji w świetnych, renomowanych, impaktowanych czasopismach zachodnich, dodając należnego splendoru naszej *Alma Mater*. Zapomnieliśmy jednak, że nasza Uczelnia posiada czasopismo, które może się poszczycić wieloletnią, bo już 46-letnią tradycją jego wydawania. Założone w 1970 r. *Annales Academiae Medicae Gedanensis* w 46 tomach, nie licząc suplementów, opublikowało 829 artykułów oryginalnych, 29 poglądowych, 17 kazuistycznych oraz około 200 artykułów dotyczących życia Uczelni i bez mała 150 wspomnień z żałobnej karty. *Annales* stało się swoistą kroniką życia Uczelni. Redagowane przez wiele osobistości gdańskiego świata nauki opierało się głównie na osobach redaktorów naczelnych. Byli nimi kolejno: prof. Stefan Raszeja (1971-1999), prof. Roman Kaliszan (2000-2005) i prof. Marek Grzybiak (2006-2016). Na barkach tych trzech osób spoczywały bardzo trudne zadania pozyskiwania prac, zadbania o ich rzetelne recenzje, starania się o punktualny cykl wydawniczy i w końcu o punktację czasopisma. Na przestrzeni lat 2006-2016, pomimo wzrastającej punktacji MNiSW (2015 – 5 pkt.) oraz Index Copernicus (2015 – 76,5 pkt.), ze względu na język publikowanych prac (polski) cytacje publikowanych prac systematycznie spadały, co m.in. stało się powodem znacznego odpływu dobrych prac powstających w naszej Uczelni do innych czasopism, w tym także polskich, ale impaktowanych. Nie bez znaczenia był również fakt oceny parametrycznej jednostek, która wymusiła publikowanie prac w czasopismach o wysokim wskaźniku oddziaływania. Zmiany powyższe doprowadziły do postawienia tytułowego pytania *Quo vadis Annales?*

Pytanie to zresztą nie pozostało bez odpowiedzi – nowe władze rektorskie postanowiły bowiem z jednej strony uszanować tradycję wydawania czasopisma przez Uczelnię, a z drugiej gruntownie zreformować *Annales Academiae Medicae Gedanensis*. Proces ten zapoczątkował jeszcze prof.

Marek Grzybiak – dotychczasowy redaktor naczelny, dokonując istotnych zmian w składzie redakcji, natomiast jego kontynuator – niżej podpisany – dodatkowo rozszerzył skład komitetu redakcyjnego oraz powołał nowe komórki organizacyjne w redakcji. Nowy skład, ostatecznie powołany z dniem 19 grudnia 2016 r., w ciągu ostatnich czterech miesięcy wykonał benedyktyńską pracę, starając się sprostać wysokim wymaganiom formalnym z jednej strony, a tradycji z drugiej:

1. Poszerzono skład Komitetu redakcyjnego do 24 członków, powołując wielu wybitnych naukowców z naszej *Alma Mater*, reprezentujących różne dziedziny medycyny i nauk pokrewnych. Wszyscy wyrazili zgodę i chęć współtworzenia odrestaurowanego czasopisma. Powołani nie tylko są specjalistami w swoich dziedzinach, ale także członkami redakcji zagranicznych czasopism o światowym zasięgu z istotnym dorobkiem na tym polu.

2. Zorganizowano posiedzenie nowego składu komitetu redakcyjnego, na którym serdecznie powitano także pierwszego redaktora naczelnego prof. Stefana Raszeję. Wstępnie wyznaczono cele i kierunki rozwoju czasopisma. Przedyskutowano również wiele aspektów dotyczących *Annales* – od tak trudnych jak wprowadzenie czasopisma do PubMed-u, na listę filadelfijską poprzez zmianę formy (online) i cyklu wydawniczego (kwartalnik), aż do ustalenia zasięgu, profilu tematycznego czasopisma i stworzenia odpowiednich działów tematycznych (proponując to m.in. *Cell and Molecular Biology, Basic Science, Experimental Medicine, Clinical Medicine, Innovative and Biobank Medicine, Translational Medicine*). Członkowie Rady zaproponowali także nowych recenzentów i osobistości świata nauki do Advisory Board. Podkreślono fakt, że znalezienie się w PubMed jest szybką drogą do zdobycia IF. Dopiero, kiedy będziemy widoczni w PubMed, możemy liczyć na szersze zainteresowanie naszym czasopismem i publikowanie większej liczby prac oryginalnych na przyzwoitym poziomie. Wstępnie ustalono, że czasopismo nie zmienia głównego charakteru, jednakże podstawą jego funkcjonowania będą prace oryginalne, a okresowo także prace poglądowe z udziałem gości zagranicznych. Jednakże nie przewiduje się doniesień kazuistycznych ani opracowań z zakresu życia Uczelni. Rada redakcyjna, uznając zasługi na tym polu, poprzednich redaktorów postanowiła utrzymać artykuły z cyklu *Z życia Uczelni* oraz *Z żałobnej karty*, ale w formie nieindeksowanych, polskojęzycznych suplementów wydawanych jeden lub dwa razy do roku.

Niezwyczajnie cennym był nowatorski głos prof. Stefana Raszei, który z pełnym zrozumieniem akceptował plany rozwoju czasopisma z jego ambicją plasowania się w gronie czasopism o światowym zasięgu. Marzeniem Profesora zawsze było wprowadzenie *Annales Academiae Medicae Gedanensis* na tzw. listę filadelfijską i zdobycie punktów IF dla czasopisma.

3. Wdrożono nowy system deponowania prac, na razie z dwujęzyczną instrukcją – w języku polskim i angielskim, ale docelowo tylko w języku angielskim. W systemie zrecenzowano już kilka prac oryginalnych i poglądowych. Uzupełniano systematycznie bazy danych dotyczące recenzentów. System został oceniony pod względem jego funkcjonalności, a pierwsze prace, które napłynęły – także już oceniono.

4. Powołano także wiele komórek, bez których dalszy rozwój czasopisma nie byłby możliwy, w zakresie administracyjnym (Beata Dudzik-Richter), edytorskim (mgr Małgorzata Omilian-Mucharska), informatycznym (mgr inż. Paweł Samplawski), statystycznym (prof. Paweł Zagożdżon), lingwistycznym (native speaker), wydawniczym (mgr Tadeusz Skowyrza) czy graficznym (mgr Sylwia Scisłowska).

5. Od kwietnia 2017 r. funkcjonuje nowa strona czasopisma (<https://annales.gumed.edu.pl>), do której dostęp inicjowany jest ze strony głównej Uczelni. Strona ta, prowadzona w języku angielskim, zawiera bezpłatny dostęp do prac z lat 2005-2016 w formie plików pdf. Przedstawia, na razie tymczasowe, regulaminy dotyczące deponowania prac, ich recenzji i cyklu wydawniczego. Co najważniejsze bezpośrednio kieruje do systemu deponowania prac – Editorial System, otwartego już w styczniu 2017 r.

6. Redakcja podjęła również działania w kierunku ustalenia samych zasad publikowania – tzn. struktury artykułów – *short communication, regular research manuscript, review, mini-review, opinion, letter etc.*, wymogów co do struktury manuskryptów, liczby słów, wymogów graficznych, struktury literatury celem łatwego cytowania prac bezpośrednio poprzez link do pubmed, google scholar oraz DOI. Co ważniejsze opracowywane są jasne instrukcje dla recenzentów – w oparciu o druk recenzencki stworzony jeszcze dzięki staraniom poprzedniego redaktora naczelnego prof. Marka Grzybiaka. Powszechnie też wiadomo, że struktura www wymaga formy HTML dla pełnych wersji artykułów, z aktywnymi linkami do cytowań, co także zwiększa ruch i poprawia cytowalność publikowanych artykułów. Rozważana jest również funkcja altmetrics, czyli ile osób czytało, zapisało, tweetowało etc. W opinii Rady redakcyjnej strona czasopisma powinna informować o najnowszych pracach, dawać edytorom możliwość podkreślania znaczenia wybranych prac z utworzeniem odpowiednich sekcji typu *most cited* czy *most accessed*.

7. Ogromny nakład pracy został wykonany przez zespół Biblioteki Głównej, zwłaszcza jeśli chodzi o zastosowanie w *Annales* stylu bibliograficznego Vancouver, opracowane go przez *National Library of Medicine* i przyjętego jako obowiązujący przez Międzynarodowy Komitet Redaktorów Medycznych. Całość spraw związanych z prawami autorskimi, metodami publikacji typu *Open Acces*, indeksowaniem również przejęła na siebie Biblioteka.

Podsumowując należy stwierdzić, że zadanie rewitalizacji czasopisma stało się równocześnie pracą u podstaw nowego Komitetu redakcyjnego. Zadanie to jest o tyle trudne, że dotyczy bardzo wielu aspektów wydawania *Annales*. Tym bardziej miło jest mi stwierdzić, że odzew i merytoryczna pomoc ze strony członków Komitetu Redakcyjnego stały się podstawą naszych działań. Wielokrotne spotkania i dyskusje w mniejszym gronie zawsze wносиły cenne uwagi co do przyszłego kształtu Czasopisma. A działania te, mam przekonanie, już w nieodległej perspektywie przyniosą wymierne korzyści. Ufam, że dzięki pracy wszystkich członków redakcji uda nam się podnieść punktację MNiSW oraz IC za rok 2016, co będzie dobrym znakiem o staraniu się o IF. Oczywiście bez Państwa pomocy – pod postacią deponowania dobrych prac – współtworzenia środowiska recenzentów i atmosfery wokół Czasopisma zadanie to będzie praktycznie niemożliwe.

Z tego miejsca chciałbym zaapelować o składanie do *Annales Academiae Medicae Gedanensis* dobrych, wysokiej wartości naukowej prac oryginalnych. Takich, które mają szansę być cytowane w przyszłości. Ze swojej strony i ze strony redakcji zapewniam, że pozytywnie zrecenzowane będą się systematycznie ukazywały na łamach kwartalnika już w 2017 r. Na koniec chciałbym przytoczyć słowa byłego rektora prof. Wiesława Makarewicza, wypowiedziane podczas jednej z Konferencji STN, w której brałem czynny udział – *Nic o nas bez nas*. Niech staną się one motorem działań i wprowadzą *Annales Academiae Medicae Gedanensis* do panteonu dobrych specjalistycznych czasopism rangi międzynarodowej.

prof. Dariusz Kozłowski,
redaktor naczelny *Annales Academiae Medicae Gedanensis*

Zdrowe odżywianie – recepta na długie życie

Studentki z SKN Promocji Zdrowia oraz SKN Pielęgniarstwa Chirurgicznego przeprowadziły 7 kwietnia 2017 r. w Szkole Podstawowej nr 8 w Gdańsku blok trzech lekcji dotyczących zdrowego odżywiania się. Uczniowie mieli okazję dowiedzieć się jakie składniki pożywienia są niezbędne do utrzymania dobrej kondycji oraz wysłuchać wskazówek dotyczących zdrowego trybu życia. Nie zabrakło łamigłówek i zagadek, które aktywni słuchacze bez problemu rozwiązywali. ■

Diagności laboratoryjni spotkali się w Juracie

Blisko 130 diagnostów oraz kilkanaście firm diagnostycznych uczestniczyło w VII Konferencji Naukowo-Szkoleniowej *Pomorsko-Mazurskie Spotkania z Diagnostyką*, zorganizowanej przez oddziały gdański, olsztyński i słupski Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej pod kierownictwem dr Anny Raszei-Specht z Zakładu Medycyny Laboratoryjnej Katedry Biochemii Klinicznej GUMed.

Spotkanie, które odbyło się w dniach 20-21 kwietnia 2017 r. w Juracie, było poświęcone nowościom w diagnostyce hematologicznej i koagulologicznej oraz postępom

w diagnostyce laboratoryjnej chorób cywilizacyjnych. Wykładowcami byli krajowi specjaliści w różnych dziedzinach diagnostyki laboratoryjnej i biochemii klinicznej. Regularnie na każdej z siedmiu konferencji można było wysłuchać wykładów prof. Andrzeja Szutowicza na temat roli markerów białkowych w diagnostyce i patomechanizmach stanów zapalnych i neurodegeneracji oraz dr Anny Raszei-Specht dotyczących mechanizmów hemostazy, diagnostyki skaz krwotocznych i zaburzeń zakrzepowo-zatorowych oraz monitorowania leczenia przeciwkrzepliowego. W tym roku swoją wiedzę i doświadczeniami podzielili się goście z południa: prof. Dariusz Sitkiewicz i dr hab. Grażyna Sygitowicz z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, prof. Bogdan Mazur ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego i dr Włodzimierz Pawłowski ze Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu.

Spotkania pełnią nie tylko ogromną rolę dydaktyczną, ale zacieśniają kontakty i współpracę między diagnostami laboratoryjnymi, pracującymi zarówno w dużych, jak i w terenowych jednostkach całego Pomorza. Ma to szczególne znaczenie w okresie istotnych zmian zachodzących w systemie organizacji laboratoriów oraz kształcenia podyplomowego i weryfikacji kwalifikacji zawodowych diagnostów laboratoryjnych. ■

Stara fotografia mówi

W 1989 r. absolwenci Wydziału Lekarskiego USB w Wilnie, z okazji 50-lecia ukończenia studiów, zwrócili się do władz Akademii Medycznej w Gdańsku z prośbą o zorganizowanie uroczystości odnowienia dyplomów lekarskich. Ich studia 15 grudnia 1939 r. przerwało zamknięcie Uniwersytetu przez władze litewskie. Jako absolwenci mieli zaliczone wszystkie zajęcia i dyplomy, krótko po zakończeniu wojny, uzyskiwali w następnych latach częściowo na Uniwersytecie im. Witolda w Kownie, w Warszawie i w polskich uniwersytetach. Na Wydziale Lekarskim USB w 1939 r. było 109 absolwentów. Z tej liczby 29 osób zgłosiło chęć uczestniczenia w uroczystości 50-lecia, 8 osób, z którymi się kontaktowano, nie zgłosiło swego udziału. Spośród absolwentów tego rocznika 21 osób mieszkało za granicą, o 36 osobach było wiadomo, że zmarły, a los 15 osób pozostał nieznan. Na zdjęciu odnowiony dyplom wręcza dziekan prof. Janusz Galiński, w głębi stoi rektor prof. Barbara Krupa-Wojciechowska, z lewej strony zdjęcia widoczna jest dziekan Wydziału Farmaceutycznego prof. Irena Kozakiewicz i prorektor ds. klinicznych prof. Czesław Baran.

oprac. prof. Wiesław Makarewicz

Zachęcamy Państwa do przeszukania swoich domowych i zakładowych archiwów zdjęciowych. Na pewno znajdzie się tam niejedna cenna perełka. Fotografie prosimy wysyłać wraz z komentarzem na adres gazeta@gumed.edu.pl.

Rozmawiali o niepłodności

Naukowa konferencja *Interdyscyplinarne leczenie niepłodności – fizjologiczne aspekty regulacji cyklu miesięczkowego i spermatogenezy* organizowana przez Katedrę i Zakład Fizjologii GUMed oraz SKN Fizjologia Płodności odbyła się 25 marca 2017 r. w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym. Konferencja pod patronatem rektora prof. Marcina Gruchalę oraz Mieczysława Struka, marszałka województwa pomorskiego odniosła ogromny sukces. Wzięło w niej udział blisko 330 osób – lekarzy różnych specjalności oraz pielęgniarek, położnych, studentów Uczelni, a także wiele osób spoza środowiska medycznego. Wykłady zostały wygłoszone przez pracowników naukowych uniwersytetów medycznych z całej Polski. Specjaliści interny, endokrynologii, alergologii, andrologii, ginekologii i immunologii oraz radiologii przedstawili swój punkt widzenia dotyczący problemów z płodnością. Został omówiony wpływ czynników endo- i egzogennych na przebieg cyklu miesięczkowego i spermatogenezy oraz wpływ zaburzeń układów i narządów spoza układu rozrodczego na zaburzenia płodności. Poruszone zostały kwestie konieczności zmiany stylu życia i diety, normalizacji masy ciała oraz korzyści wynikające z uporządkowania rytmów biologicznych. Specjaliści z poszczególnych

dziedzin szczegółowo omawiali możliwość wpływu czynników endo- i egzogennych na niepowodzenia prokreacji oraz możliwości ich leczenia. Problem zaburzeń płodności został omówiony jako problem pary. Oprócz możliwości wpływu chorób ogólnoustrojowych i miejscowo toczących się procesów patologicznych w układzie rodnym kobiety na obniżenie jej płodności, została omówiona bardzo szczegółowo kwestia leczenia niepłodności męskiej. Prelegenci przedstawili możliwości interdyscyplinarnej terapii, która dzięki wielokierunkowemu procesowi diagnostyki i leczenia oraz indywidualnemu podejściu do pacjenta, cieszy się znaczną skutecznością. Pomimo szerokiego i bardzo wnikliwego podejścia do tematu interdyscyplinarnego leczenia niepłodności, nie udało się poruszyć wszystkich kwestii z zakresu tej tematyki.

Mamy nadzieję, że zapoczątkowane w ten sposób nowe spojrzenie na płodność jako na wykładnik zdrowia całego organizmu ludzkiego, zaowocuje jeszcze wieloma podobnymi wydarzeniami.

dr Aleksandra Maria Kicińska,
Katedra i Zakład Fizjologii

Profesorowie GUMed powołani do Zespołu Ekspertów

Dr hab. Barbara Kochańska, prof. nadzw. GUMed, kierownik Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej została powołana przez Dyrektora Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w skład sześciuosobowego Zespołu Ekspertów do opracowania i aktualizacji programu specjalizacji w dziedzinie stomatologii zachowawczej z endodoncją. Natomiast **prof. Roman Nowicki**, kierownik Katedry i Kliniki Dermatologii, Wenerologii i Alergologii został powołany do opracowania i aktualizacji programu specjalizacji w dziedzinie alergologii. **Prof. Barbara Kamińska**, kierownik Katedry i Kliniki Pediatrii, Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci otrzymała powołanie do Zespołu Ekspertów do opracowania i aktualizacji programu specjalizacji w dziedzinie gastroenterologii dziecięcej. Także **prof. Andrzej Hellmann**, kierownik Katedry i Kliniki Hematologii i Transplantologii został powołany w skład Zespołu Ekspertów. Będzie uczestniczył w opracowaniu i aktualizacji programu specjalizacji w dziedzinie hematologii. ■

Prof. dr hab. Wacław Kochman

Wywiad przeprowadził prof. Wiesław Makarewicz

■ **Gratuluje otrzymania tytułu naukowego. Jak wyglądała życiowa ścieżka, która doprowadziła Pana do tej zaszczytnej nominacji?**

Moja droga zawodowa zaczęła się w Krakowie. Tam kończyłem studia (1985 r.) i bezpośrednio po nich podjąłem pierwszą pracę w Klinice Kardiologii kierowanej przez prof. Antoniego Działkowiaka. Byłem zafascynowany kardiologią. Profesor zaproponował mi pracę w zespole chirurgicznym, ale ja poprosiłem, abym mógł zacząć pracę od anestezjologii. Chciałem mieć spojrzenie na kardiologię z bliska, z perspektywy sali operacyjnej, ale jednocześnie z dystansu pozwalającego na podjęcie ostatecznej decyzji co do wyboru specjalizacji.

Wczesne lata 90. były początkiem rozwoju kardiologii inwazyjnej w Polsce i początkiem moich zainteresowań tą dziedziną kardiologii. Możliwości wykonywania finezyjnych zabiegów na bijącym sercu, bez konieczności otwierania klatki piersiowej zawładnęły moją wyobraźnią i sprawiły, że stopniowo przestawałem myśleć o specjalizowaniu się w kardiologii.

Mój bezpośredni kontakt z kardiologią inwazyjną rozpoczął się w 1987 r., kiedy rozpocząłem pracę w Klinice Kardiologii Ogólnej i II Samodzielnej Pracowni Hemodynamiki Instytutu Kardiologii w Warszawie-Aninie, kierowanej przez pioniera polskiej kardiologii inwazyjnej prof. Witolda Rużyłłę. W ciągu 10 lat pracy w Aninie opanowałem techniki stosowane w kardiologii inwazyjnej od cewnikowania serca do celów diagnostycznych, biopsji endomyokardialnej lewej i prawej komory, po badania przepływu w tętnicach wieńcowych (koronarografia) oraz wykonywanie angioplastyki naczyń wieńcowych. Brałem udział w wykonywanych po raz pierwszy w Polsce zabiegach rotabtacji i aterektomii kierunkowej. Zdobyłem również pewne doświadczenie w inter-

wencyjnym leczeniu zwężenia lewego ujścia żylnego, asystując prof. Witoldowi Rużyłło do zabiegów przeszskórnego poszerzania zwężonej zastawki mitralnej przy pomocy cewnika Inoue. Asystowałem również przy zabiegach przeszskórnego poszerzania zwężonej zastawki tętnicy płucnej.

Instytut Kardiologii w Warszawie-Aninie i w pewnym sensie również Klinika Kardiologii w Krakowie były moimi zawodowymi Alma Mater. Praca w tych ośrodkach ukształtowała mnie jako lekarza, nauczyła odpowie-

dzialności, samodzielności, ale przede wszystkim pozwoliła na opanowanie warsztatu zawodowego i naukowego.

Zdobyta wiedza i doświadczenie pozwoliły mi podjąć wyzwanie stworzenia ośrodka kardiologii inwazyjnej w Akademii Medycznej w Białymstoku. Pracę nad tworzeniem pierwszego w regionie północno-wschodniej Polski ośrodka kardiologii inwazyjnej rozpocząłem od podstaw. Pierwsze zabiegi PTCA w województwie podlaskim wykonałem w 1998 r. Zainicjowałem budowanie zespołu i intensywne szkolenie w zakresie diagnostyki oraz leczenia interwencyjnego choroby wieńcowej. Równolegle toczyły się przygotowywanie do wdrożenia regionalnego programu interwencyjnego leczenia zawału serca. Rozmowy z Urzędem Wojewódzkim dotyczące opracowania i wdrożenia projektu rozpocząłem w momencie przekształcenia Pracowni Hemodynamiki Kliniki Kardiologii, najpierw w Samodzielną Pracownię Hemodynamiki, a następnie w Zakład Kardiologii Inwazyjnej Akademii Medycznej w Białymstoku (ZKI AMB). Celem zwiększenia liczby zabiegów w ZKI, stworzyłem system, w którym współpracowało z ZKI AMB 6 ośrodków. Wyodrębniono w nich dla potrzeb kardiologii inwazyjnej ok. 40 łóżek. Pacjenci na planowe zabiegi koronarografii i PCI byli wzywani przez ZKI AMB i rozmieszczani we współpracujących ośrodkach. Transport chorych na zabiegi odbywał się karetkami pogotowia ratunkowego. Po wykonaniu koronarografii i/lub zabiegu PTCA chory z opisem badania i decyzją odnośnie kwalifikacji do dalszego leczenia wracał do ośrodka. W przypadku ostrych stanów kardiologicznych, trudnych lub powikłanych zabiegów PCI, pacjenci byli hospitalizowani w Klinice Kardiologii AMB. System okazał się bezpieczny i skuteczny. Wiele doświadczeń i rozwiązań logistycznych wykorzystałem potem do tworzenia systemu interwencyjnego leczenia zawału serca.

Ze względu na uciążliwość systemu, nieustanną konieczność koordynowania ruchu karetek, ruchu chorych we współpracujących ośrodkach z ruchem na sali zabiegowej ZKI AMB,

Z córką Wiktorią

podjąłem starania o utworzenie oddziału łóżkowego dla kierowanego przeze mnie Zakładu Kardiologii Inwazyjnej. Opracowałem wspólnie z architektem projekt adaptacji pomieszczeń po byłym laboratorium na terenie szpitala. Projekt przewidywał utworzenie oddziału liczącego 25 łóżek, w tym pięciolóżkową salę wzmoczonego nadzoru kardiologicznego oraz drugą pracownię hemodynamiki. Pieniądze na adaptację pomieszczeń udało się uzyskać ze środków Unii Europejskiej po złożeniu w Urzędzie Marszałkowskim projektu restrukturyzacji, opracowanego we współpracy z dyrektorem szpitala. Oddział Kliniczny Zakładu Kardiologii Inwazyjnej pierwszych pacjentów przyjął w listopadzie 2001 r. Utworzenie Oddziału bardzo usprawniło pracę i zwiększyło komfort leczenia pacjentów. Stworzyło również warunki do realizacji dużych projektów naukowych. Takim projektem było utworzenie w województwie podlaskim regionalnego systemu leczenia zawału serca. Zakładał on, że potencjalnie każdy chory z regionu będzie miał codziennie, przez całą dobę, dostęp do zabiegowej metody leczenia zawału serca. Logistykę systemu opracowałem we współpracy z Podlaskim Urzędem Wojewódzkim, adaptując dla potrzeb kardiologii nowo powstający System Zintegrowanego Ratownictwa Medycznego. System został przedstawiony w napisanym przeze mnie rozdziale pt. Wykorzystanie systemu zintegrowanego ratownictwa medycznego w leczeniu ostrego zawału serca na Podlasiu, w książce Ratownictwo Medyczne w Polsce¹. Program interwencyjnego leczenia zawału serca, miał nie tylko zapewnić nowoczesne leczenie mieszkańcom Podlasia, ale również miał służyć badaniom nad nowymi strategiami inwazyjnego leczenia zawału serca.

Po doświadczeniach zdobytych w Białymstoku, uruchomienie dwóch kolejnych, nowych ośrodków kardiologii inwazyjnej w Centrum Kardiologii Inwazyjnej w szpitalu Swissmed w Gdańsku oraz ośrodka kardiologii inwazyjnej w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym im. L. Rydygiera w Grudziądzu, nie nastręczyło już większych trudności.

Chciałbym w tym miejscu dodać, że na przestrzeni ostatniej dekady w naszym kraju udało stworzyć się jeden z najnowocześniejszych systemów interwencyjnego leczenia

zawału serca w Europie. Niepokój budzą coraz dalej idące i coraz bardziej drastyczne redukcje wyceny procedur z zakresu kardiologii inwazyjnej oraz propozycje dotyczące zmian zasad funkcjonowania tej gałęzi medycyny interwencyjnej. Obawiam się, że proponowane zmiany wpłyną negatywnie na rozwój kardiologii oraz pogorszą dostępność do nowoczesnych metod leczenia.

■ **Kto w pierwszym rządzie był Pana mistrzem inspirującym i wprowadzającym w arkana zawodu i działalności naukowej?**

Moim mistrzem był pionier i twórca polskiej kardiologii inwazyjnej prof. Witold Rużyłło. Pod Jego okiem stawiałem pierwsze kroki zawodowe i naukowe. Z Nim wykonywałem pierwsze zabiegi, pod Jego kierunkiem prowadziłem pierwsze badania naukowe i pisałem pierwsze publikacje. Prof. Rużyłło, był również kierownikiem mojej specjalizacji oraz promotorem mojej pracy doktorskiej, dotyczącej restenozy po zabiegach angioplastyki wieńcowej. W tym miejscu nie mogę nie wspomnieć też o prof. Antonim Działkowiaku, wybitnym kardiochirurgu, który zaszczepił we mnie marzenia o zabiegowym leczeniu chorób serca.

■ **Co jest aktualnie głównym przedmiotem Pana zainteresowań naukowych i zawodowych?**

Głównym tematem moich zainteresowań badawczych pozostaje leczenie zawału serca. Do tej pory skupiałem się głównie na zagadnieniach związanych z zabiegowym (interwencyjnym) leczeniem ostrej fazy zawału. Obecnie moje zainteresowania zawodowe i naukowe poszerzyły się i dotyczą również zagadnień prewencji oraz rehabilitacji kardiologicznej.

■ **Jakie jest Pana zaangażowanie w proces dydaktyczny. Czy jest Pan zadowolony z programu i organizacji nauczania Pana przedmiotu?**

W ubiegłych latach prowadziłem zajęcia (wykłady/seminaria) z zakresu kardiologii interwencyjnej dla studentów III roku kierunków: ratownictwo medyczne i elektroradiologia. W tym roku prowadzę cykl wykładów poświęconych klinicznemu zarysowi chorób dla studentów III roku kierunku dietetyka. Program nauczania jest bardzo obszerny. Sale wykładowe wyposażone w sprzęt multimedialny zapewniają komfortowe warunki do prowadzenia dydaktyki. Pewną uciążliwością jest prowadzenie popołudniowych zajęć w weekendy, ale zajęcia trwają jeden semestr, więc można się z tym pogodzić.

■ **Co uważa Pan za swoje najważniejsze osiągnięcie w życiu naukowym i działalności zawodowej? Z czego czerpie Pan największą satysfakcję w codziennej pracy?**

Jak już wspominałem Instytuty Kardiologii w Warszawie i Krakowie były moimi zawodowymi *Alma Mater*, natomiast Akademia Medyczna w Białymstoku była prawdziwym poligonem, żywym laboratorium, a momentami prawdziwym polem bitwy, na którym toczyłem batalie o wdrażanie swo-

¹ Kochman W., Poniatowski P. Wykorzystanie systemu zintegrowanego ratownictwa medycznego w leczeniu ostrego zawału serca na Podlasiu, w: *Ratownictwo Medyczne w Polsce*, J. Jakubaszko, A. Ryś (red.), Kraków 2002, s. 363-370.

ich pomysłów i realizację wizji rozwoju uprawianej przeze mnie specjalności.

W ciągu zaledwie pięciu lat kierowania Zakładem Kardiologii Inwazyjnej AMB stworzyłem jeden z najbardziej prężnych tego typu ośrodków w Polsce. Na bazie stworzonej infrastruktury (25-łóżkowy oddział kliniczny z nową salą zabiegową) oraz dzięki wykształconej kadrze lekarskiej i pielęgniarskiej, Zakład Kardiologii Inwazyjnej AMB, już po moim odejściu z białostockiej Uczelni, został przekształcony w Klinikę Kardiologii Inwazyjnej.

Pomimo tego, że nie było mi dane dokończenie wielu rozpoczętych projektów naukowych, w tym projektów międzynarodowych takich jak program ON TIME 2, realizowany we współpracy z holenderskim ośrodkiem w Zwolle, to i tak 5-letni okres pracy w Akademii Medycznej w Białymstoku uważam za najbardziej twórczy i owocny czas w moim zawodowym życiu.

Stworzony przeze mnie system interwencyjnego leczenia zawału serca w województwie podlaskim był jednym z pierwszych programów całodobowego interwencyjnego leczenia ostrego zawału serca w Polsce i Europie oraz jedynym, który do tego celu wykorzystywał system ratownictwa medycznego. Dopiero kilka lat później, europejskie i amerykańskie towarzystwa kardiologiczne postulowały w swoich standardach tworzenie takich zintegrowanych systemów ratownictwa do celów inwazyjnego leczenia zawału serca.

Wyniki programu, które były tematem mojej pracy habilitacyjnej, zostały opublikowane w *European Heart Journal* w 2007 r. Na uwagę zasługuje fakt, że od momentu rozpoczęcia prac nad programem do publikacji upłynęło 8 lat, co świadczy o wizjonerskim charakterze tego projektu.

Doświadczenia tego okresu utwierdziły mnie w przekonaniu, że potrafię skutecznie zrealizować nowatorski projekt w ośrodku, który nie miał wcześniej żadnych tradycji, ani doświadczeń w zakresie kardiologii inwazyjnej. Realizacja całego programu wymagała intensywnych, równolegle toczących się działań takich jak:

- szkolenie kadry lekarskiej, pielęgniarskiej i techników rtg. Zespół nie był przygotowany do wykonywania najprostszych zabiegów interwencyjnych, nie mówiąc o zabiegach w ostrym zawałe serca,
- zabieganie u władz uczelni i szpitala o wydzielenie powierzchni możliwych do adaptacji na oddział kliniczny i nową salę zabiegową, w już istniejącym obiekcie szpitalnym,
- pozyskanie środków w Urzędzie Marszałkowskim na adaptację wydzielonej powierzchni po laboratorium i przygotowanie wytycznych pod projekt architektoniczny,
- remont, wyposażenie i uruchomienie oddziału klinicznego,
- opracowanie we współpracy z Urzędem Wojewódzkim logistyki systemu interwencyjnego leczenia zawału serca, obejmującego cały region województwa podlaskiego i adaptując go do systemu ratownictwa medycznego,
- opracowanie naukowe projektu i pozyskanie na to środków z grantu KBN,

- uzyskanie grantu naukowego z firmy MSD, producenta tirofibanu, antagonisty receptora IIb/IIIa, pozwalającego m.in. na zakup aparatu do pomiaru agregacji płytek krwi. Pozwoliło to, w oparciu o wykonane badania, zaproponować nowe dawkowanie tirofibanu,

- przeprowadzenie szkoleń ordynatorów oddziałów kardiologicznych województwa podlaskiego biorących udział w programie, a także spotkań informacyjnych z dyrektorami szpitali i pogotowie ratunkowego,

- włączenie do projektu lotniczego pogotowia ratunkowego, niezbędnego do transportu chorych z zawałem serca z najbardziej oddalonych miejscowości województwa podlaskiego.

Chcę powiedzieć, że osiągnięcia organizacyjne i naukowe dają satysfakcję wynikającą z kreowania rzeczywistości, a człowiek w swojej istocie jest „skazany na twórczość”. Natomiast największą radość daje praca z chorym człowiekiem, który w swojej chorobie jest często bezbronny jak dziecko. Kardiologia inwazyjna jest jedną z tych dziedzin medycyny, gdzie ratowanie życia chorego człowieka ma charakter bezpośredni i namacalny. To nadaje głęboki sens tej pracy i jest źródłem ogromnej radości i satysfakcji.

■ **Jakie są Pana marzenia i plany na najbliższą przyszłość?**

Od 1 października 2016 r. pełnię obowiązki kierownika Kliniki Chorób Serca i Rehabilitacji Kardiologicznej w Uniwersyteckim Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni. Chciałbym nadać tej Klinice nowy kształt, tchnąć w nią nowego ducha. Chciałbym, aby to była nowoczesna, dobrze wyposażona Klinika, pozwalająca na szybką (jednodniową) diagnostykę chorych kardiologicznych oraz kwalifikację do dalszego postępowania. Chorzy kwalifikowani do leczenia zabiegowego chorób serca byłiby przekazywani do klinik zabiegowych (I i II Klinika Kardiologii, Klinika Kardiokirurgii). Pacjenci kwalifikowani do leczenia zachowawczego, wymagający hospitalizacji, byłiby leczeni w Klinice, natomiast chorzy niewymagający hospitalizacji byłiby leczeni w Poradni Przyklicznej. Klinika byłaby odciążeniem oraz dopełnieniem dla dwóch znakomicie funkcjonujących Klinik Kardiologii zajmujących się m.in. zabiegowym leczeniem ostrych zespołów wieńcowych i wad strukturalnych serca (I Klinika Kardiologii UCK) oraz zabiegowym leczeniem zaburzeń rytmu serca (II Klinika Kardiologii UCK). Takie usytuowanie Kliniki odzwierciedlałoby podział współczesnej kardiologii na kardiologię zachowawczą, interwencyjną oraz elektrofizjologię.

Z drugiej strony, Klinika byłaby również dopełnieniem Kliniki Kardiokirurgii, umożliwiając przejmowanie tych pacjentów po zabiegach kardiokirurgicznych, którzy wymagają dłuższej hospitalizacji oraz rehabilitacji kardiologicznej. Skuteczna realizacja tych planów byłaby spełnieniem moich zawodowych marzeń.

Takie usytuowanie Kliniki Chorób Serca i Rehabilitacji Kardiologicznej pozwoliłoby na pełną realizację tzw. opieki

skoordynowanej, będącej istotną częścią przygotowywanej reformy w ochronie zdrowia.

■ **Chciałbym jeszcze zapytać o rodzinę i zainteresowania pozazawodowe Pana Profesora. Jak Pan odpoczywa?**

Jestem szczęśliwym ojcem dwójki wspaniałych dzieci. Córka studiuje stomatologię, syn kończy gimnazjum i mam

nadzieję, że pójdzie w ślady ojca. Lubię aktywnie spędzać czas, zimą narty, latem windsurfing, pływanie, rower, rolki, tenis. Słucham muzyki (głównie jazz i muzyka klasyczna), lubię książki i czerwone wino.

■ **Raz jeszcze gratuluję tytułu i znaczących osiągnięć. Dziękując za rozmowę życzę kolejnych sukcesów.** ■

Rozmawiali o przyszłości farmaceutów

Spotkanie z cyklu *Przyszłość Farmaceuty*, którego tematem była *Apteka dla aptekarza w kontekście odpowiedzialności zawodowej* odbyło się 26 kwietnia br. na Wydziale Farmaceutycznym. Organizatorem wydarzenia byli członkowie Polskiego Towarzystwa Studentów Farmacji Oddział Gdańsk. Jego celem było zwiększenie świadomości studentów farmacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej oraz integracja środowiska farmaceutycznego. Gośćmi spotkania byli: wiceprezes Gdańskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej dr Piotr Migas, który opowiedział o zmianach, jakie nastąpią po wprowadzeniu ustawy *Apteka dla aptekarza* zarówno dla farmaceutów, jak i dla pacjentów z punktu widzenia Naczelnej Rady Aptekarskiej i samego farmaceuty oraz przedstawiciel Zakładu Prawa Medycznego i Farmaceutycznego GUMed mgr prawa Piotr Zieliński, który przybliżył temat odpowiedzialności zawodowej w zawodzie farmaceuty. Uświadomił także słuchaczom jakie mogą być konsekwencje błędów czy zaniedbań ze strony aptekarza z punktu widzenia prawnego. ■

Wyjazdowa konferencja Ośrodka Chorób Rzadkich w Wejherowie

W gościnnych salach Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie odbyła się 27 kwietnia br., zainspirowana przez Ośrodek Chorób Rzadkich UCK, konferencja *Niepełnosprawność intelektualna – różne aspekty opieki regionalnej*. Przeznaczona była dla nauczycieli oraz pedagogów i psychologów pracujących z niepełnosprawnymi dziećmi. Współorganizatorami wydarzenia były: Komisja Kaszubska Stacji Naukowej Polskiej

Akademii Umiejętności w Gdańsku, Powiatowy Zespół Kształcenia Specjalnego w Wejherowie i Instytut Kaszubski w Gdańsku. Przy szczelnie zapelnionej sali omówiono genetyczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej, wszechstronne aspekty pomocy dziecku z takim typem niepełnosprawności oraz rolę edukacji regionalnej w szkolnictwie specjalnym. Było wiele pytań oraz propozycji następnych spotkań tego typu. ■

RBioMesS – integracja matematyków/statystyków ze środowiskiem biologiczno-medyczno-farmaceutycznym

Druga edycja spotkania RBioMesS (R and Bio-informatics/ Medical Statistics) zorganizowana po raz pierwszy w murach uczelni medycznej odbyła się 20 kwietnia 2017 r. na Wydziale Farmaceutycznym z OML. Inicjatorami spotkania byli: Trójmiejska Grupa Entuzjastów R oraz Koło Naukowe BIO-MED Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed. Patronat nad wydarzeniem objął prof. Michał Markuszewski, dziekan Wydziału Farmaceutycznego z OML GUMed. Podczas spotkania uczestnicy mieli okazję wysłuchać 4 prelekcji:

1. *Analiza danych farmakokinetycznych w ujęciu bayesowskim na przykładzie deksmedetomidyny* – dr hab. Paweł Wiczling, prof. nadzw., Katedra Biofarmacji i Farmakokinetyki, GUMed.

2. *Jak białka wiążą się do DNA? Rozpoznanie sekwencji nukleotydowej z punktu widzenia biofizyki obliczeniowej* – mgr inż. Miłosz Wieczór, doktorant Politechniki Gdańskiej, członek zespołu badawczego Jacka Czuby.

3. *Analiza danych uzyskanych w wyniku sekwencjonowania NGS. Bazy danych, narzędzia i programy dostępne online* – mgr Edyta Czajkowska, doktorantka Uniwersytetu Gdańskiego, Pracownia Inżynierii Genetycznej, członek zespołu prof. Piotra Skowrona.

4. *Pakiet R dla specjalności biomatematyka/bioinformatyka – przykłady analiz i prac dyplomowych* – mgr inż. Michał Krzemiński, Katedra Rachunku Prawdopodobieństwa i Biomatematyki, Wydział Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej, Politechnika Gdańska.

Po zakończonych prelekcjach, zainteresowani programem R mogli wziąć udział w bezpłatnych warsztatach prowadzonych przez mgr Annę Rybińską – *Wprowadzenie do języka R – analiza oraz wizualizacja danych*. Spotkaniu RBioMesS przewodniczył prof. Roman Kaliszan z ramienia prof. Michała Markuszewskiego, który ze względu na odbiór nominacji profesorskiej z rąk Prezydenta RP nie mógł uczestniczyć w wydarzeniu. Wzięło w nim udział około 80 osób, głównie

Od lewej prof. Roman Kaliszan – prowadzący spotkanie RBioMesS, i prelegenci: mgr inż. Miłosz Wieczór, dr hab. Paweł Wiczling, prof. nadzw., mgr inż. Michał Krzemiński oraz mgr Edyta Czajkowska

studentów kierunków przyrodniczych i matematycznych, doktorantów oraz pracowników naukowych GUMed i UG, którzy na co dzień zajmują się analizą danych.

Tematyka wykładów była bardzo różnorodna, jednak wykładowcy potrafili w sposób zrozumiały i ciekawy dla słuchacza opowiedzieć o tym, czym się zajmują. Prelegenci zachęcali zainteresowanych do zgłębiania zagadnień dotyczących bayesowskich modeli hierarchicznych, procesów stochastycznych, dynamiki molekularnej czy narzędzi do analizy danych pochodzących z sekwencjonowania NGS.

Celem spotkania było uświadomienie osobom, które kształcą się na kierunkach przyrodniczych, że zbieranie jakichkolwiek danych biologicznych jest nierozzerwalnie związane z umiejętnością ich późniejszej analizy bądź współpracą z osobami, które się w tym kierunku kształcą. Frekwencja osób uczestniczących w spotkaniu RBioMesS świadczy o dużej potrzebie integracji środowiska akademickiego pracującego z różnymi rodzajami danych oraz potrzebie współpracy specjalistów z dziedziny nauk o życiu z matematykami. Organizatorzy przewidują kolejną edycję spotkania w kolejnym roku akademickim. ■

Warsztaty prowadzone przez mgr Annę Rybińską – *Wprowadzenie do języka R – analiza oraz wizualizacja danych*

Sukces farmaceuty

Dr Łukasz Kubik z Zakładu Biofarmacji i Farmakokinetyki GUMed został laureatem IV edycji konkursu Lider Nauk Farmaceutycznych na najlepsze prace doktorskie w dziedzinie farmacji obronione w latach 2015-2016. Otrzymał III nagrodę – dyplom i 5 tysięcy zł za pracę *Modelowanie zależności pomiędzy strukturą i retencją chromatograficzną związków dysocjujących*. W uznaniu sukcesów dydaktycznych uhonorowano również Wydział Farmaceutyczny GUMed brązowym medalem Scientia Nobilitat. Jest to trzeci laur Wydziału Farmaceutycznego GUMed w historii konkursu. Nagrody zostały wręczone 11 maja br. w Warszawie podczas obchodów XVI Dnia Polskiej Farmacji.

Konkurs Lider Nauk Farmaceutycznych organizowany jest przez *Gazetę Farmaceutyczną* przy wsparciu firmy Gedeon Richter oraz Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego. ■

Światowy Dzień Malarii w IMMiT

Malaria i zdrowie w tropiku to tematy, o których dyskutowano podczas konferencji zorganizowanej 25 kwietnia br. z okazji Światowego Dnia Malarii. Organizatorem spotkania było: Uniwersyteckie Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej oraz Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej GUMed.

Dyskutowano na temat znaczenia malarii na świecie i w Polsce oraz podsumowano udział UCMMiT/IMMiT w zwalczaniu tej choroby. Historię IMMiT przedstawił konsultant krajowy w dziedzinie medycyny morskiej i tropikalnej dr hab. Wacław Nahorski, a dr Anna Kuna, kierownik Kliniki Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych UCMMiT przybliżyła zagadnienia nowoczesnej profilaktyki i leczenia malarii. Dr Antoni Urbanowicz, wicedyrektor UCMMiT omówił dotychczasową działalność placówki, zarysowując plan dalszego rozwoju medycyny tropikalnej w UCMMiT. Dr Martyna Bykowska zwróciła uwagę na współpracę IMMiT ze zgromadzeniami misyjnymi działającymi w regionach endemicznego występowania malarii, która w wyjątkowy sposób pozwala gdyńskim lekarzom łączyć udzielanie pomocy medycznej ludności krajów afrykańskich ze zdobywaniem praktycznego doświadczenia w tropiku. W dyskusji pojawiły się także głosy niepokoju o dalszą, niepewną przyszłość UCMMiT/IMMiT. Gdyńska placówka od wielu lat stanowi główne zabezpieczenie medyczne dla Polaków, podróżujących do tropiku zawodowo i rekreacyjnie. Podczas konferencji podkreślono, że do ciężkiego przebiegu malarii u podróżnych zwykle przyczyniają się błędy w profilaktyce oraz zbyt późno postawione rozpoznanie. – W ostatnich latach widzimy wzrost liczby podróży tropikalnych podejmowanych przez Polaków. UCMMiT/IMMiT w Gdyni to szczególna placówka, która odpowiada na potrzeby medyczne z tym związane – podkreślił dr hab. W. Nahorski.

Malaria to choroba pasożytnicza, która zagraża prawie połowie światowej populacji i występuje w ponad 90 krajach. Co roku na malarię zapada ok. 200 milionów osób, z czego niemal 500 tys. chorych umiera. Większość z nich to dzieci poniżej 5 roku życia z Afryki Subsaharyjskiej. Zwalczanie malarii to jeden z Milenijnych Celów Rozwoju ONZ, a dane z ostatnich lat pozwalają myśleć optymistycznie o przyszłości walki z tą chorobą – do 2015 r. udało się zrealizować wcześniejszy plan ograniczenia zachorowań w krajach tropikalnych. Liczba zgonów w Afryce zmniejszyła się o ok. 30%, a w Azji o prawie połowę. Już ponad połowa mieszkańców Afryki ma dostęp do moskitiery chroniącej przed zarażeniem zarodźcami malarii. Malaria jednak nadal stanowi istotne zagrożenie dla wyjeżdżających do tropiku i od lat jest główną, zakaźną przyczyną zgonów osób podróżujących.

dr Agnieszka Wroczyńska,
Klinika Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych

Jakość kontra koszty zrównoważonej opieki nefrologicznej

Już po raz piąty do wiosennego starego Gdańska w dniach 27-29 kwietnia br. przybyło 288 pielęgniarek ze 100 ośrodków nefrologicznych całej Polski, w celu zaprezentowania dorobku naukowego polskiego i światowego pielęgniarstwa nefrologicznego. Organizatorami *V Gdańskiej Konferencji Pielęgniarek Nefrologicznych – meeting post EDTNA/ERCA* było Polskie Towarzystwo Pielęgniarek Nefrologicznych oraz Fundacja Rozwoju Pielęgniarstwa Nefrologicznego i Transplantologicznego. Miejscem spotkania był Hotel Novotel w Gdańsku Jelitkowie. Tradycja ogólnopolskich, cyklicznych (co 2 lata) konferencji naukowo-szkoleniowych pielęgniarek nefrologicznych rozpoczęła się w 2009 r. i trwa do dziś, ciesząc się ogromnym zainteresowaniem uczestników.

Bogaty w swojej treści program naukowy uwzględniał 29 wykładów o zróżnicowanej tematyce, która obejmowała ważne zagadnienia związane z holistycznym wieloaspektowym rozwojem pielęgniarstwa nefrologicznego oraz tym co jest istotne dla pielęgniarstwa obecnie i na najbliższą przyszłość.

Zgodnie z ideą Konferencji wśród zaplanowanych wystąpień znalazły się również doniesienia z ubiegłorocznej jesienniej konferencji EDTNA/ERCA (European Dialysis and Transplant Nurses Association/European Renal Care Association), która odbyła się w Walencji.

Uroczystość otwarcia Konferencji uświetniła obecność ważnych osób dla środowiska pielęgniarstwa. Samorząd

Zawodowy Pielęgniarek i Położnych reprezentował wiceprezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych w Warszawie mgr Sebastian Irzykowski, przewodnicząca Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku mgr Anna Czarnecka oraz wiceprzewodnicząca mgr Danuta Adamczyk-Wiśniewska. Obecna była dziekan Katedry Pielęgniarstwa GUMed, a jednocześnie konsultant wojewódzki pielęgniarstwa dr hab. Aleksandra Gaworska-Krzemińska. Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie reprezentowała prezes dr Grażyna Wójcik, a organizację pacjentów pod nazwą Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Dializowanych prezes dr Iwona Mazur. Nie zabrakło też dyrektora ds. pielęgniarstwa UCK mgr Anny Lignowskiej oraz kierownika Katedry i Kliniki Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych GUMed i jednocześnie konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie nefrologii prof. Alicji Dębskiej-Ślizień. Gościem honorowym, bez którego uroczystość otwarcia niniejszej Konferencji nie mogłaby się odbyć, był wieloletni, a obecnie emerytowany kierownik Katedry i Kliniki Nefrologii Transplantologii i Chorób Wewnętrznych, a jednocześnie wieloletni konsultant krajowy w dziedzinie nefrologii prof. Bolesław Rutkowski.

Polskie pielęgniarstwo nefrologiczne jest od dawna dynamicznie rozwijającą się dziedziną naukową, wyodrębnioną z pielęgniarstwa internistycznego na początku lat 70. ubiegłego stulecia. Posiada swoją tożsamość zawodową i bogatą wieloletnią historię. Z tego powodu już po raz drugi Kapituła Polskiego Towarzystwa Pielęgniarek Nefrologicznych postanowiła przyznać wyróżnienia (statuetki) dla osób ze środowiska pielęgniarstwa, które pozyskały zaufanie społeczne i wyróżniają się wzorową postawą etyczną i aktywnym zaangażowaniem na rzecz rozwoju zawodu pielęgniarstwa. Wszystkie z wyróżnionych osób znane są w środowisku pielęgniarek nefrologicznych z różnych aktywności w obszarze naukowym, jak również organizacyjnym. Warto również podkreślić, że pomimo wielu obowiązków i stałego zaangażowania na rzecz rozwoju zawodu pielęgniarstwa nigdy nie przestały być zwykłymi, a jednocześnie niezwykleymi pielęgniarkami. Nie bez powodu mówi się o nich nasi mistrzowie i nauczyciele. Laureatkami wyróżnień zostały mgr Anna Kliš z Bielska-Białej, mgr Małgorzata Liber z Krakowa oraz mgr Beata Białobrzaska z Gdańska.

Pielęgniarstwo jest zawodem, który jest realizowany w niezwykle sposób dla i z pacjentami. Dowodem współdziałania dla dobra wspólnego było podpisanie w czasie uroczystości otwarcia porozumienia o współpracy z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Osób Dializowanych. Działamy bowiem na rzecz pacjentów, a pacjenci **są najlepszymi naszymi sojusznikami i orędownikami**, jak również beneficjentami rozwoju pielęgniarstwa.

Wspaniałe wykłady inauguracyjne wygłosili: prof. Alicja Dębska Ślizień – *Na ostrzu noża – przeszczepianie nerek od dawców żywych*, dr Grażyna Wójcik – *Rozwój opieki pielęgniarskiej w Polsce jako wyznacznik rozwoju profesji* i dr Kamil Zalewski – *Historia Kołem się toczy – zastosowanie hemodializy u małych zwierząt*.

Konferencja odbywała się jednocześnie na 2 salach, obejmujących 6 sesji tematycznych. Każda z nich przebiegała w intensywniej atmosferze naukowej połączonej z platformą gorących dyskusji merytorycznych, wyjaśniających najbardziej skomplikowane zagadnienia zawodowe.

Gdańsk to miasto posiadające szczególny, niepowtarzalny klimat, który wynika z jego bogatej historii, tradycji, sztuki, architektury i kultury. W tym mieście na przestrzeni wieków miało miejsce wiele ważnych wydarzeń, które zmieniły bieg historii. Wydaje się, że dotyczy to również pielęgniarstwa nefrologicznego, które w ostatnim półwieczu

przeszło swoistą metamorfozę. Organizowane przez nas od 8 lat konferencje naukowo-szkoleniowe, które przyciągają ogromne rzesze pielęgniarek nefrologicznych niech będą dowodem powyższej wspomnianej tezy oraz dojrzałości zawodowej i chęci stałego dążenia do profesjonalizmu.

mgr Beata Białobrzaska

In memoriam

Prof. Ewa Dilling-Ostrowska

Minęło już 5 lat od odejścia prof. Ewy Dilling-Ostrowskiej, a nam – pracownikom Kliniki Neurologii Rozwojowej ciągle trudno w to uwierzyć. Profesor zmarła 16 czerwca 2012 r., nagle, niespodziewanie, niezrozumiale.

Życzyliśmy Jej wszyscy, aby wreszcie na emeryturze znalazła czas na podróże, które tak lubiła i które jeszcze planowała. Tymczasem tuż po powrocie od córki z Bostonu (USA) wyruszyła w ostatnią podróż, z której już się nie wraca. Życie Uniwersytetu toczy się dalej. Kolejne roczniki studentów opuszczają Uczelnię, kolejni asystenci przejmują wytyczone przez swych profesorów zadania, ale pamięć o ludziach, którzy ogromną część swego życia oddali Uczelni, pacjentom, nauce jest dla naszego środowiska medycznego, bardzo ważna, potrzebna.

Z wielkiej potrzeby serca wspominamy dziś prof. Dilling-Ostrowską. Dla tych, którzy Jej nie znali, przypominamy, że była rodowitą łowianką i bardzo, bardzo kochała to miasto i tęskniła za nim. Miała 5 młodszych braci, nad którymi roztaczała swoją opiekę, zwłaszcza, że ojciec bardzo wcześnie zmarł. Wtedy też nauczyła się dobrej organizacji czasu, szybkiej decyzyjności i wyjątkowej opiekuńczości. Ta troska o najbliższych rozciągała się także na personel Kliniki Neurologii Rozwojowej, którą Profesor kierowała od 1977 r. Pracę w Klinice Chorób Nerwowych AMG podjęła już w 1957 r., zdobywając kolejne szczeble na zawodowej drodze: 1960 r. – specjalizacja I stop-

nia z neurologii, 1964 r. – specjalizacja z neurologii dziecięcej, w 1965 r. – doktorat. W 1970 r. została adiunktem Kliniki Neurologii Rozwojowej, w 1974 r. otrzymała stopień doktora habilitowanego i funkcję zastępcy kierownika Kliniki. Trzy lata później objęła kierownictwo po prof. Zofii Majewskiej i pełniła je do 2004 r., a więc przejścia na emeryturę. Od 1999 r. do 2004 r. kierowała także Katedrą Neurologii.

W ciągu tych wszystkich lat wydawała skrypty, książki, publikowała liczne artykuły, prowadziła wykłady, jeździła na międzynarodowe sympozja, recenzowała dziesiątki prac, ale nie sposób przytoczyć całej Jej wkład naukowy w neurologię dziecięcą. Te imponujące dane i tak nie oddają całokształtu dokonań. Pozostaje nam pielęgnowanie wspomnień, które na zawsze łączą nas z Profesorem. Pamiętamy jak pięknie grała na fortepianie dawne przedwojenne szlagiery i mówiła nam o muzyce. Kiedy odbywały się Konkursy Chopinowskie, zawsze o nich z nami rozmawiała, bo słuchała ich od początku do końca, do ostatniego brzmienia. Kochała muzykę i sztukę. Dużo czytała i chętnie dzieliła się z nami swymi odczuciami. Należała do tych ludzi, od których można było nieustannie czerpać wiedzę, którzy wzbogacają swoje otoczenie mądrymi przemyśleniami, działaniem a nade wszystko dobrocią. Za te najgłębiej rozumianą dobroć będziemy zawsze wdzięczni. Polecamy Ją w naszych modlitwach.

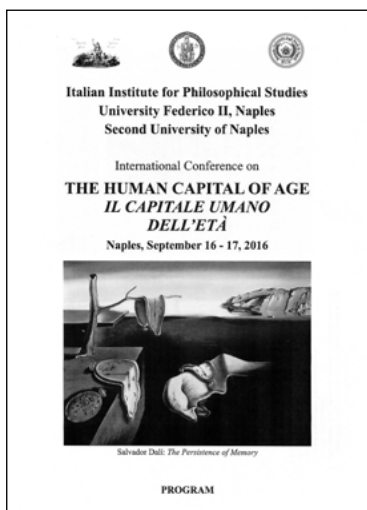
Seweryna Konieczna,
Klinika Neurologii Rozwojowej

Emerytowani profesorowie wszystkich krajów łączcie się

Nie tak dawno jeszcze pod podobnie brzmiącym hasłem próbowano połączyć proletariuszy wszystkich krajów. Szczęśliwie zamiar ten nie powiódł się, a obecnie prawdziwych proletariuszy trudno się dopatrzeć. Są natomiast emerytowani profesorowie, o czym szczegółowo pisałem w poprzednim numerze naszego czasopisma. Tak się złożyło, że w ubiegłym roku utworzona została grupa inicjatywna złożona z grona emerytowanych profesorów pochodzących z Grecji i Włoch, która doprowadziła do powołania do życia Europejskiego Stowarzyszenia Emerytowanych Profesorów (European Association of Professors Emeriti). Zanim do tego doszło w dniach 16 i 17 września 2016 r. z inicjatywy prof. Natale de Santo odbyła się w Neapolu międzynarodowa konferencja zatytułowana symbolicznie *The Human Capital of Age*. Sam prof. Natale de Santo jest nefrologiem, aktualnie będącym *professor emeritus* w II Uniwersytecie w Neapolu. Wzięło w niej udział kilkudziesięciu uczestników rekrutujących się spośród filozofów, profesorów uniwersyteckich, pisarzy,

prawników oraz specjalistów zajmujących się starzeniem. Pochodzili oni z wielu krajów europejskich, takich jak Francja, Grecja, Niemcy, Norwegia, Polska, Rosja, Słowacja, Serbia, Wielka Brytania i Włochy. Nie zabrakło także zaprzyjaźnionych *professor emeriti* ze Stanów Zjednoczonych. Konferencja ta stanowiła swoistego rodzaju przygotowanie ogniowe do kolejnego spotkania, które odbyło się w Atenach na przełomie (26.09- 1.10) września i października 2016 r. Tym razem spotkanie to przyjęło formułę Kongresu Założycielskiego Stowarzyszenia Emerytowanych Profesorów (Founding Congress European Association of Professors Emeriti – EAPE). Podczas obu konferencji wymieniono doświadczenia dotyczące roli emerytowanych profesorów w rozwoju nauki i kultury w różnych krajach. Bardzo ważne były wystąpienia pochodzące z regionu Północnej Grecji. Okazało się bowiem, że w tym obszarze, będącym terenem działania trzech uniwersytetów (Uniwersytet im. Arystotelesa w Salonikach, Uniwersytet im. Demokryta w Ioanninie oraz Uniwersytet Macedoński) działa od przełomu wieków Stowarzyszenie Emerytowanych Profesorów Północnej Grecji. Dotychczasowe doświadczenia greckich kolegów posłużyły dla stworzenia podstaw prawno-organizacyjnych leżących u podłoża EAPE. Warto także przytoczyć słowa prof. Raymonda Ardaillou z Paryża, wielce zasłużonego dla nefrologii i transplantologii francuskiej i światowej. W swoim wystąpieniu podkreślił ogromną rolę, którą spełniają emeryci we Francuskiej Akademii Medycyny oraz Akademii Francuskiej. W obu tych organizacjach wielce zasłużonych dla rozwoju nauki i kultury we Francji zdecydowaną większość członków stanowią emeryci. Wiąże się to zresztą z obyczajem, zgodnie z którym nominację na członka Akademii można uzyskać dopiero po ukończeniu sześćdziesiątego roku życia. Powróćmy jednak do rozważań dotyczących nowo powołanego stowarzyszenia EAPE, którą to ideę poparli w swoich wystąpieniach wszyscy referenci. Konferencja w Atenach zakończyła się bowiem opracowaniem głównych celów stowarzyszenia wraz z wyborem prezydium, które ma za zadanie doprowadzić do formalnej rejestracji EAPE. Warto dodać, że kongres założycielski w Atenach odbywał się pod patronatem prezydenta Grecji Prokopisa Pawlopoulosa, który jest emerytowanym profesorem prawa wywodzącym się z Uniwersytetu w Atenach. Zgodnie z opracowanymi i przyjętymi przez międzynarodowe gremium zasadami do EAPE mogą wstępować emerytowani profesorowie zarówno zwyczajni (full professors) jak też nadzwyczajni (associate professors) ze wszystkich krajów europejskich. Dotyczy to w głównej mie-

rze osób, które mają zamiar aktywnie uczestniczyć w działalności edukacyjnej i naukowo-badawczej. Członkowie założyciele we wstępie do omawiania celów stowarzyszenia wyrazili opinię, iż profesor uniwersytecki jest powołany do pełnienia swej misji jako nauczyciel, badacz a także doradca do końca życia. Ich działalność w tym zakresie powinna być wsparciem dla społeczności akademickiej oraz szeroko pojętego społeczeństwa prowadzonym na zasadzie *pro bono*. W Atenach ustalono także główne cele działania EAPE. W wolnym tłumaczeniu brzmią one następująco:

1. Stowarzyszenie zostało powołane do życia w Atenach dla zachowania powiązań pomiędzy środowiskiem akademickim a emerytowanymi profesorami w krajach europejskich.

2. Utrzymywanie współpracy europejskich profesorów emerytowanych w prowadzeniu prac badawczych, a także opracowywaniu i publikowaniu istotnych merytorycznie prac naukowych.

3. Przedstawianie odpowiednim władzom propozycji dotyczących zmian w szkoleniu studentów oraz edukacji podyplomowej, a także przygotowywanie i prowadzenie kursów dla społeczności akademickiej i/lub dla społeczeństwa w dziedzinach, w których istnieje taka potrzeba.

4. Wymiana wiedzy i idei pomiędzy różnymi dziedzinami nauki, kultury i sztuki.

5. Koordynowanie aktywnego współdziałania w Europie pomiędzy naukowcami reprezentującymi różne dziedziny wiedzy i sztuki poprzez organizację interdyscyplinarnych spotkań, seminariów i konferencji oraz tworzenie swoistych banków wiedzy (*think tank*).

6. Udzielanie moralnego, naukowego i/lub prawnego doradztwa bądź też wsparcia materialnego kolegom lub też ich rodzinom będącym w potrzebie.

Jak widać z powyższego skrótowego przeglądu cele, które stawiają sobie członkowie Stowarzyszenia są bardzo rozległe i ambitne. Należy życzyć, aby wystarczyło energii i czasu na ich realizację. Szczególnie ten drugi czynnik musi być brany pod uwagę, jeśli uwzględnimy fakt, iż potencjalni członkowie EAPE to osoby w zdecydowanie podeszłym wieku. No, ale przecież z drugiej strony przeciętna długość życia w całej Europie, w tym także w naszym kraju ulega systematycznemu wydłużeniu. Na dodatek, jak już kiedyś miałem okazję pisać na łamach *Gazety AMG*, ponoć zostaliśmy zaprogramowani co najmniej na 120 lat życia. Warto by także zastanowić się, czy w naszej *Alma Mater* nie powołać do życia grupy inicjatywnej, która miałaby na celu utworzenie uczelnianego a może też międzyuczelnianego oddziału Stowarzyszenia. Może dla przykładu na początek udałoby się stworzyć odpowiednią sekcję w ramach istniejącego w Uczelni Klubu Seniora? Moi włoscy przyjaciele z Neapolu i Messyny tworzą właśnie taką strukturę na szczęblu ich kraju i zachęcają gorąco, aby iść w ich ślady. Dla osób zainteresowanych, które chciałyby zasięgnąć informacji u źródła podaję poniżej dane dotyczące członków Zarządu EAPE:

- prezes – prof. Dennis V. Cokkinos, Ateny (e-mail: dvco-kkinos@bioacademy.gr)
- sekretarz generalny – prof. Luigi Campanella, Rzym (e-mail: luigi.campanella@uniroma1.it)
- prezes-elekt – prof. Natale G. De Santo, Neapol (e-mail: nataleg.desanto@unina2.it).

Gdyby ktokolwiek z koleżanek lub kolegów emerytowanych profesorów był zainteresowany wstąpieniem do Stowarzyszenia to odpowiedni formularz aplikacyjny można uzyskać drogą elektroniczną od prof. Luigi Campanelli. Liczę na opinie i odzew w tej sprawie.

prof. Bolesław Rutkowski

Rozmawiali o chorobach o podłożu reumatycznym

Ponad 100 lekarzy rodzinnych wzięło udział w konferencji szkoleniowej Programu Kształcenia Ustawicznego SEKSTANS, którą 29 kwietnia 2017 r. w Gdańsku zorganizowały: Katedra Medycyny Rodzinnej GUMed, Polskie Towarzystwo Lekarskie, POKLR, Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej, Polskie Towarzystwo Reumatologiczne. Spotkanie prowadzili prof. Janusz Siebert, kierownik Katedry i Zakładu Medycyny Rodzinnej GUMed oraz konsultant krajowy w zakresie reumatologii prof. Marek Brzosko. Zespół lekarzy reumatologów z Wojewódzkiego Zespołu Reumatologicznego w Sopocie omówił najważniejsze problemy reumatologiczne, z którymi spotykają się lekarze podstawowej opieki zdrowotnej. Prof. Ewa Bryl, kierownik Zakładu Patologii i Reumatologii Doświadczal-

nej przedstawiła wyniki projektu pt. *Zaburzenia immunologiczne w nieodróżnionych zapaleniach stawów*. Długa dyskusja z wykładowcami dotycząca diagnostyki i terapii chorób o podłożu reumatycznym ukazała skalę problemów, przed którymi stoją lekarze POZ. ■

Z KALENDARZA REKTORA

- 12.04.2017 r.** wziął udział w spotkaniu z ministrem nauki i szkolnictwa wyższego Jarosławem Gowinem na Uniwersytecie Gdańskim.
- 13.04.2017 r.** z prezesem Radia Gdańsk Andrzejem Liberadzkim podpisał umowę o współpracy, w ramach której realizowana jest cykliczna audycja *Bądź zdrowszy – bez kolejki*.
- 14.04.2017 r.** z poseł Dorotą Arciszewską-Mielewczuk rozmawiał m.in. o perspektywach rozwoju Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni.
- 20.04.2017 r.** spotkał się z Jolantą Sobierańską-Grendą, prezes Zarządu Szpitali Pomorskich.
- 26-27.04.2017 r.** wziął udział w konferencji programowej Narodowego Kongresu Nauki na Politechnice Gdańskiej, w której uczestniczył minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin.
- 28.04.2017 r.** o działalności Klubu Seniora GUMed rozmawiał z prof. Janiną Suchorzewską i prof. Wiesławem Makarewiczem; spotkał się z prof. Markiem Wesołowskim, wiceprezesem Zarządu Gdańskiego Towarzystwa Naukowego.

NOWI DOKTORZY

Na Wydziale Lekarskim

Stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny uzyskała

lek. Dorota PURZYCKA-BOHDAN – doktorant Studiów Doktoranckich, Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii, praca pt. *Ocena poziomu interleukiny 16 w surowicy krwi i skórze oraz znaczenie wybranych polimorfizmów genów interleukiny 16, MCP-11 RANTES u chorych na łuszczycę*, promotor dr hab. Aneta Szczerkowska-Dobosz. Rada Wydziału Lekarskiego 23 marca 2017 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny;

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej

Stopień doktora habilitowanego nauk o zdrowiu uzyskała

dr n. med. Wioletta MĘDRZYCKA-DĄBROWSKA – adiunkt Zakładu Pielęgniarstwa Ogólnego Katedry Pielęgniarstwa, tytuł osiągnięcia habilitacyjnego *Postrzeganie barier w efektywnej analgezji kontrolowanej przez pielęgniarkę u pacjentów w wieku podeszłym po zabiegu operacyjnym*. Rada Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa

i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej na posiedzeniu 20 kwietnia 2017 r. nadała stopień doktora habilitowanego nauk o zdrowiu;

Stopień doktora nauk medycznych w dyscyplinie medycyna uzyskali:

mgr Marcin CHARCZYŃSKI – starszy specjalista psychoterapii uzależnień Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Gdańsku, praca pt. *Ocena przyczyn przerywania terapii przez osoby uzależnione od alkoholu w kontekście psychologicznych mechanizmów uzależnienia*, promotor dr hab. Bogusław Borys. Rada Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej na posiedzeniu 20 kwietnia 2017 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w dyscyplinie medycyna.

lek. Cezary WARĘŻAK – asystent w Oddziale Chirurgii Onkologicznej, Gdynskie Centrum Onkologii Szpitala Wojewódzkie w Gdyni, praca pt. *Anatomiczne wymiary miednicy a jakość i doraźne wyniki chirurgicznego leczenia raka odbytnicy*, promotor prof. dr hab. Wiesław Kruszewski. Rada Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej na posiedzeniu 20 kwietnia 2017 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w dyscyplinie medycyna. ■

Postępy w onkologii dziecięcej – wczoraj, dziś, jutro

Nowotwory dziecięce należą do chorób rzadko występujących. Stanowią zaledwie 3% wszystkich chorób nowotworowych występujących u ludzi. W Polsce rocznie rozpoznaje się około 1300-1500 nowych zachorowań. Choroby te wykazują specyfikę i odrębność w porównaniu z chorobami nowotworowymi występującymi u dorosłych. Wiele z różnych typów nowotworów wieku rozwojowego wywodzi się z niedojrzałych tkanek okresu embrionalnego.

Onkologia dziecięca jest młodą podspecjalnością pediatrii, która dynamicznie rozwija się od 70 lat. Wprawdzie choroby nowotworowe towarzyszą ludzkości od początków jej istnienia, jednak brak odpowiednich technik diagnostycznych, jak i metod terapeutycznych uniemożliwiał ich leczenie przez wiele wieków. Szybki rozwój nauk podstawowych, jaki nastąpił od końca XIX w. oraz rozwój chirurgii i anestezjologii przyczyniły się do podejmowania pierwszych prób leczenia złośliwych guzów litych. Początki XX w. przyniosły też nową broń w walce z nowotworami złośliwymi, jaką stała się radioterapia, po odkryciu promieni X przez Wilhelma Roentgena. Pierwsze pozytywne wyniki leczenia operacyjnego z następującą radioterapią zastosowaną nałożę po usunięciu guza złośliwym opisano w latach 30. XX w. – dotyczyły dzieci z rozpoznaniem złośliwym guzem nerki (guzem Wilmsa). Te pierwsze sukcesy odnoszone w walce z chorobą nowotworową były możliwe, gdyż guzy Wilmsa należą do szczególnie wrażliwych nowotworów na radioterapię i chemioterapię. Kolejnym milowym krokiem w terapii onkologicznej było wprowadzenie cytostatyków. W 1947 r. po raz pierwszy Sidney Farber w Bostonie podał małemu pacjentowi z ostrą białaczką limfoblastyczną aminopterynę (dzisiejszy metotreksat), uzyskując kliniczną remisję choroby. Efekt leczenia był tak spektakularny, że wiadomość o tym błyskawicznie opublikowano, a rok 1947 został ogłoszony rokiem cudu w onkologii. Niestety cud ten trwał krótko, zaledwie kilka miesięcy i nastąpił nawrót choroby. Wkrótce przekonano się, że aby uzyskać długotrwały lub trwały efekt leczenia, systemowa chemioterapia musi być stosowana w powtarzających się cyklach leczenia przez dłuższy czas. Jednak ten pierwszy udokumentowany przypadek znakomitej odpowiedzi pacjenta z ostrą białaczką limfoblastyczną zapoczątkował gwałtowny rozwój badań i w latach 50. XX w. wprowadzono do leczenia onkologicznego wiele innych skutecznych cytostatyków, które stosowane są dziś. Znaczna wrażliwość nowotworów dziecięcych na leczenie cytostatykami i radioterapią przyczyniła się do szybkiego wzrostu wyleczalności tych chorób z 15% w latach 60. XX w. do niemal 80% obecnie. W dążeniu do stałej poprawy wyleczalności już od lat 60. minionego stulecia stosowano u dzieci tzw. terapię kompleksową, łączącą różne dostępne metody leczenia. W przypadku złośliwych guzów litych przez

30 kolejnych lat leczenie kompleksowe obejmowało chirurgię, wielolekową chemioterapię systemową przed – i pooperacyjną oraz radioterapię. Leczenie hematologicznych chorób nowotworowych oparte było o coraz bardziej rozbudowywane schematy wielolekowej chemioterapii skojarzonej w niektórych grupach nowotworów ze sterydoterapią. U części chorych uzupełniająco była i jest stosowana również radioterapia.

Rzadkość występowania i różnicowanie dziecięcych chorób nowotworowych utrudniały gromadzenie doświadczeń i ocenę skuteczności leczenia w oparciu o odpowiednio duży materiał kliniczny. Lekarze zajmujący się leczeniem nowotworów w tej grupie wiekowej dostrzegli potrzebę współpracy wieloosrodkowej i podjęli decyzję o opracowaniu jednolitych schematów leczenia, wspólnym gromadzeniu danych klinicznych celem ich analizy i oceny zebranych wyników oraz obserwowanych toksyczności. Na tej podstawie i w oparciu o bieżące doświadczenia kliniczne w stosowaniu nowych leków były konstruowane kolejne międzynarodowe protokoły diagnostyczno-terapeutyczne dla poszczególnych typów nowotworów dziecięcych. Były one i są stale modyfikowane w odstępach kilkuletnich, a wprowadzane zmiany są oceniane w oparciu o badania randomizacyjne. Przygotowanie i nadzór nad protokołami terapeutycznymi sprawują powołane grupy robocze ekspertów – onkologów dziecięcych działające niezależnie w USA i w Europie. Pierwsze protokoły pojawiły się w latach 60. XX w. i dotyczyły leczenia najczęściej występującej choroby nowotworowej u dzieci – ostrej białaczki limfoblastycznej. Zostały opracowane przez niemieckich ekspertów w tak zwanej grupie BFM (Berlin–Frankfurt–Monachium). Spektakularna poprawa wyników leczenia tej choroby nowotworowej w efekcie zastosowania zaproponowanych schematów wielolekowej chemioterapii, umotywwiała onkologów dziecięcych do powoływania kolejnych grup roboczych celem opracowania następnych protokołów terapeutycznych dla poszczególnych nowotworów występujących u dzieci i młodzieży. Obecnie dla każdego typu nowotworu dziecięcego istnieją aktywnie działające międzynarodowe grupy robocze odpowiedzialne za tworzenie i realizację odpowiednich protokołów terapeutycznych. Są one powoływane przez Międzynarodowe Towarzystwo Onkologii Dziecięcej. Wspólne zbieranie doświadczeń w dużych międzynarodowych programach terapeutycznych przyczyniło się w sposób zasadniczy do osiągania coraz lepszych wyników leczenia. Spójna organizacja terapii tych rzadko występujących chorób u dzieci i wspólne zbieranie doświadczeń stały się podstawą i standardem postępowania we wszystkich uznanych ośrodkach onkologii dziecięcej na całym świecie.

Ważnym elementem rozwoju onkologii dziecięcej, poza udoskonalaniem metod leczenia, był ogromny postęp w diagnostyce tych chorób. Dostępność różnorodnych technik obrazowania – rozwój ultrasonografii, tomografii komputerowej, rezonansu magnetycznego i badań izotopowych pozwoliły na coraz doskonalszą identyfikację zmian nowotworowych we wczesnym etapie ich rozwoju. Szerokie wykorzystanie tych badań w praktyce pediatrycznej sprawia, że rośnie liczba dzieci, które rozpoczynają leczenie we wczesnej fazie choroby nowotworowej. Przyczynia się to do zwiększenia skuteczności leczenia i zmniejszenia jego intensywności. Rozwój cytometrii przepływowej, zastosowanie badań immunohistochemicznych, badań cytogenetycznych i molekularnych pozwalają coraz bardziej precyzyjnie określać typ nowotworu, defekty genetyczne komórek nowotworowych, definiować czynniki prognostyczne i dostosować leczenie do odpowiedniej grupy ryzyka.

W minionych latach w dążeniu do stałej poprawy wyleczalności do protokołów terapeutycznych wprowadzane były nowe cytostatyki i jednocześnie stopniowo intensyfikowano chemioterapię. Stosowano coraz wyższe dawki cytostatyków i coraz bardziej skomplikowane wielolekowe schematy chemioterapii. Nowe formy radioterapii oraz zwiększenie precyzji w wyznaczaniu pola napromieniania rozszerzyły możliwości terapeutycznego zastosowania naświetlań u dzieci. Postęp w technikach chirurgicznych pozwolił na przeprowadzanie radykalnych zabiegów w coraz większym zakresie. Dookreślenie metod przeszczepiania komórek krwiotwórczych i rozwój immunologii przyczynił się do coraz szerszego stosowania leczenia mieloablacyjnego, a więc ekstremalnej intensyfikacji leczenia. Ceną za coraz bardziej agresywne leczenie onkologiczne cytostatykami była narastająca częstość ciężkich powikłań toksycznych występujących zarówno w postaci ostrej jak i przewlekłej. Obecnie powikłania stanowią kluczowy problem w onkologii dziecięcej. Narastająca toksyczność stała się stymulatorem do rozwijania różnych form leczenia wspomagającego. Do schematów terapii zostały wprowadzone leki zmniejszające toksyczność np. kardioprotektory w czasie stosowania antracyklin czy leki przyspieszające odnowę tkanek prawidłowych, w tym czynniki wzrostu, które przyspieszają regenerację szpiku. Opracowano nowe, mniej toksyczne formy cytostatyków do których należy np. liposomalna postać doksorubicyny. Nastąpił postęp w monitorowaniu i leczeniu powikłań infekcyjnych, a dzięki rozszerzeniu arsenału skutecznych leków przeciwwirusowych, przeciwbakteryjnych i przeciwgrzybiczych leczenie przeciwniektynne zmniejszyło śmiertelności w wyniku tych powikłań u dzieci leczonych intensywną chemioterapią. Niemalą rolę w skutecznym leczeniu powikłań infekcyjnych odegrał postęp we wczesnej identyfikacji zakażeń w diagnostyce obrazowej (ultrasonografia, rezonans magnetyczny i tomografia komputerowa), jak również wprowadzenie testów laboratoryjnych wykrywających wczesne markery zapalne i testów mikrobiologicznych identyfikujących specyficzne patogeny. Dzięki rozwo-

jowi diagnostyki zakażeń możliwe stało się wczesne zastosowanie celowanego leczenia infekcji.

W ostatnim okresie narastała świadomość, że mimo rozbudowanego leczenia wspomagającego został osiągnięty pułap intensywności chemioterapii systemowej. Podejmowane próby modyfikacji schematów terapeutycznych w ostatnich latach jedynie nieznacznie poprawiły wyniki leczenia. Onkologia dziecięca oczekiwała na nowe formy terapii. Szansę taką przyniósł rozwój badań genetycznych i molekularnych, które pozwoliły wyjaśnić wiele etapów procesu kancerogenezy i patomechanizmów chorób nowotworowych. Pogłębienie wiedzy o istniejących defektach genetycznych i molekularnych stało się oczywistym motorem dalszego postępu w onkologii. W okresie ostatniego dziesięciolecia w części chorób nowotworowych odkryte zostały specyficzne zaburzenia szlaków molekularnych, które prowadzą do niekontrolowanego wzrostu i proliferacji komórek nowotworowych, hamują apoptozę, wpływają na angiogenezę i umożliwiają tworzenie przerzutów. Rozwój wiedzy dotyczącej funkcjonowania komórek nowotworowych na poziomie molekularnym i mechanizmów transformacji nowotworów ukształtował nowe podejście do leczenia nowotworów, poprzez działanie ukierunkowane wybiórczo na tkanki i komórki nowotworowe. Ten nowy rodzaj terapii nazwano terapią celowaną lub ukierunkowaną. Terapia celowana wykorzystuje mechanizmy blokowania specyficznych zaburzeń genetycznych i molekularnych, które różnią komórki nowotworowe od komórek prawidłowych. Jej celem może być zmieniony gen lub białko zaangażowane w zaburzone szlaki metaboliczne. Przełomem w onkologii stało się wprowadzenie przed laty inhibitorów kinaz tyrozynowych. Kinazy tyrozynowe pełnią w wielu nowotworach kluczową rolę w przekazywaniu do komórki sygnałów, które pobudzają szlaki molekularne decydujące o wzroście i proliferacji komórek. Stałe pobudzenie tych szlaków molekularnych jest zasadniczym elementem rozwoju przewlekłej białaczki szpikowej i niektórych innych nowotworów. Pierwszym lekiem tej grupy wprowadzonym do praktyki klinicznej był imatinib. Lek ten jest znalazł zastosowanie w monoterapii przewlekłej białaczki szpikowej, występującej także u dzieci oraz jako element schematu w połączeniu z klasyczną chemioterapią w standardowym leczeniu dziecięcej ostrej białaczki limfoblastycznej z obecnością chromosomu Philadelphia. Rozwijająca się u części chorych oporność komórek nowotworowych na imatinib w czasie jego stosowania spowodowała wprowadzenie innych inhibitorów kinaz tyrozynowych o różnych punktach uchwytu. W onkologii dziecięcej leki te są obecnie oceniane w prowadzonych badaniach klinicznych.

Identyfikacja specyficznych antygenów komórek nowotworowych, dzięki rozwojowi cytometrii przepływowej zapoczątkowała wprowadzenie nowej grupy leków celowanych do których należą przeciwciała monoklonalne. Niektóre przeciwciała monoklonalne w onkologii dziecięcej znalazły już swoje miejsce w standardowym leczeniu jako jeden z istotnych elementów terapii kompleksowej. Jednym z pierwszych zastosowanych przeciwciał monoklonalnych

było przeciwciałem anti-CD20 (Rituximab). Znalazło ono zastosowanie u dzieci w chłoniaku B-komórkowym opornym na chemioterapię standardową oraz w grupie wysokiego ryzyka. Wprowadzenie Rituximabu niesie nadzieję na dalsze zwiększenie wyleczalności tego nowotworu. Zastosowanie przeciwciał monoklonalnych anti-GD2 w zwojaku zarodkowym współczulnego (neuroblastoma) w prognostycznej grupie wysokiego ryzyka spowodowało wzrost wyleczalności o 20%. Dla wzmocnienia skuteczności przeciwciał monoklonalnych w neuroblastoma wykorzystywana są dodatkowo wykorzystane cytokiny IL-2. W fazie badań klinicznych znajdują się leki o działaniu antyangiogennym, które łącznie z chemioterapią są podawane w leczeniu złośliwych mózgu o złym rokowaniu do których należą glejaki. Takim lekiem jest bevacizumab. Przemysł farmaceutyczny oferuje obecnie przeciwciała o wzmocnionym działaniu przeciwnowotworowym jak np. obecnie stosowane w terapii eksperymentalnej odpornej ostrej białaczki limfoblastycznej bispecyficzne przeciwciała, jak np. blinatumomab – przeciwciała łączące się z dwoma antygenami: antygenem CD19 i antygenem CD3 na limfocytach T stymulowanych do niszczenia tych komórek CD19. Kolejną opcją terapeutyczną, która obecnie stosowana jest jedynie jako leczenie eksperymentalne, jest terapia genowa. Celem tej terapii zmierzającej do wybiórczej eliminacji komórek nowotworowych z uszkodzonymi genami. Wykorzystywane są tu różne strategie, których celem może być hamowanie nieprawidłowej ekspresji genów, pobudzanie własnego układu odpornościowego poprzez wszczepianie genów dla cytokin, działanie antyangiogenne przez pobudzenie syntezy rozpuszczalnego receptora dla VEGF, wprowadzanie genów samobójczych kodujących enzym przekształcający nietoksyczny pro-lek w substancję toksyczną. Inną formą jest wprowadzanie do komórek nowotworowych syntetycznych oligonukleotydów komple-

mentarnych do budowy zmienionego genu, dzięki którym można hamować jego działanie. W Polsce eksperymentalnie zastosowano taką terapię w 2001 r. w Klinice Hematologii i Onkologii Dziecięcej we Wrocławiu u 11-letniego chłopca z rozpoznaniem drugiej wznowy chłoniaka nieziarniczego typu LCL. Dzięki terapii antysensami z następową chemioterapią systemową uzyskano długotrwałą całkowitą remisję choroby nowotworowej.

Przyszłość onkologii dziecięcej wydaje się być związana z terapią personalizowaną. Dzięki rozbudowie arsenału możliwości badań genetycznych i molekularnych w onkologii dziecięcej coraz bardziej realne staje się określenie charakterystycznych zaburzeń występujących w nowotworach rozwijających się u poszczególnych pacjentów Pozwala to na dostosowanie leku ukierunkowanego na specyficzny profil molekularny nowotworów w indywidualnych przypadkach. Takie badania znajdują się już w zasięgu możliwości praktyki klinicznej, zwłaszcza że liczba dzieci z chorobami źle odpowiadającymi na standardowe leczenie jest ograniczona. Poznawanie zaburzeń molekularnych zmienia podejście terapeutyczne do nowotworów dziecięcych. Znalazienie defektu genetycznego czy molekularnego sprawia, że już w chwili obecnej w nowotworach opornych na leczenie standardowe podejmowane są próby wprowadzania leczenia personalizowanego w ramach terapii eksperymentalnej. Trudno nie zauważyć, że w ostatnich kilku latach jesteśmy świadkami zmieniającej się strategii leczenia nowotworów dziecięcych. W konsekwencji zwiększają się szanse na dalszy wzrost wyleczeń dzieci z chorobą nowotworową. Stanowi to ogromną nadzieję dla naszych młodych pacjentów i ich rodziców.

prof. Elżbieta Adamkiewicz-Drożyńska,
kierownik Katedry i Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii

Studenci GUMed założyli bloga

Członkowie Studenckiego Koła Naukowego Embriologia założyli bloga o rozwoju prenatalnym człowieka. Zainteresowani dowiedzą się na nim: jak rozwija się dziecko dzień po dniu, czym jest i jakie są metody diagnostyki perinatalnej, jakie zmiany zachodzą podczas ciąży i porodu i jak się do nich przygotować. Studenci udostępniają rzetelne, naukowe informacje opracowane w przystępny sposób. Więcej na: 9miesiecyincognito.pl; fanpage: facebook.com/9miesiecyincognito.

NOWY BLOG
9MIESIECYINCOGNITO.PL

9 miesięcy
INCOGNITO

Spodziewasz się dziecka?
Jesteś położną lub lekarzem?
Interesujesz się rozwojem embrionalnym człowieka?

Zapraszamy na blog członków Studenckiego Koła Naukowego Embriologia.

Dowiedz się na nim:

- ciekawostek z historii Embriologii;
- jak rozwija się dziecko dzień po dniu;
- czym jest i jakie są metody diagnostyki perinatalnej;
- jakie zmiany zachodzą podczas ciąży i porodu;
- jak się do nich przygotować.

Udostępniamy rzetelne, naukowe informacje opracowane w przystępny sposób.

Bądź z nami od zapłodnienia do narodzin!

www.9miesiecyincognito.pl

fanpage: [www.facebook.com/9miesiecyincognito](https://facebook.com/9miesiecyincognito)

Okoliczności powstania i losy Medizinische Akademie Danzig (MAD) w latach 1935-1945 – biografie profesorów (cz. 4)

KLOSE Hermann Friedrich Heinrich (1879-1968) – profesor zwyczajny, chirurg. Urodzony 31 sierpnia 1879 r. w Ibbenbüren w Westfalii jako syn urzędnika kolejowego. Świadcstwo maturalne otrzymał w 1898 r. w Gutersloh. Studia lekarskie rozpoczął w Getyndze, by po trzech latach kontynuować je w Strasburgu (Alzacja), gdzie w 1903 r. uzyskał dyplom

lekarski. Tam też obronił pracę doktorską *O szkarlatynie u dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem gorączki*¹. Szkolił się z chirurgii we Frankfurcie nad Menem u profesorów L. Relma i V. Schmiedena. Brał udział w I wojnie światowej w ramach kompanii sanitarnej. Odznaczony Krzyżem Żelaznym I Klasy. W 1916 r. habilitował się we Frankfurcie na podstawie pracy *Chirurgie der Thymusdrüse*. W 1924 r. objął kierownictwo Oddziału Chirurgii Szpitala Miejskiego w Gdańsku, przemianowanego w 1935 r. na Klinikę nowo powstałej Państwowej Akademii Medycyny Praktycznej (od 1940 r. Medizinische Akademie) w Gdańsku, którą prowadził do 1945 r.^{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8}. Był przede wszystkim specjalistą w zakresie chirurgii jamy brzusznej, tarczycy i układu moczowo-płciowego. W jego Klinice wykonywano też operacje urazowo-ortopedyczne. Prof. Heinrich Klose posiadał liczne zdolności i wielorakie zainteresowania. Grał na fortepianie i skrzypcach, uprawiał wspinaczkę górską, chętnie zajmował się stolarką, ogrodnictwem i amatorskim pilotażem samolotów. Interesowały go sztuka, filozofia, etyka lekarska i historia medycyny. Był jednym z dwóch gdańskich lekarzy (wraz z prof. Fuchsem), spośród 88 osób, które otrzymały „Kreuz von Danzig” I Klasy, ustanowiony 31 sierpnia 1939 r. przez gauleitera Alberta Forstera i przyznawany za wybitne zasługi dla ruchu narodowo-socjalistycznego²³. Po zajęciu Gdańska przez Armię Czerwoną w końcu marca 1945 r. wraz ze swoim Oberarztlem doc. Johannssenem pozostał w Gdańsku. Przed śmiercią lub zesłaniem na Syberię uratował go zapewne fakt, że w 1938 r. z powodzeniem operował ówczesnego przewodniczącego Rady Najwyższej ZSRR, Michaiła Kalinina. Według Andrzejewskiego⁷ Klose miał wyjechać z Gdańska do Niemiec we wrześniu 1945 r. Według Zajączkowskiego¹ Klose pozostał kierownikiem Kliniki Chirurgicznej w Gdańsku do czerwca 1945 r., potem znalazł się w rosyjskiej niewoli i był brutalnie przesłuchiwany. Scholz und Schoeder są zdania⁶, że Klose otrzymał pozwolenie na wyjazd do Niemiec dopiero w 1948 r. Pewne jest, że po wojnie znalazł się on w Berlinie Wschodnim, gdzie przez rok prowadził Klinikę Chirurgii Szpitala Friedrich-Wilhelm-Hufeland (Berlin-Buch), a potem był wieloletnim

szefem Kliniki Chirurgicznej w Berlinie-Friedrichshain. W 1951 r. został członkiem Akademii Nauk NRD. Był wieloletnim członkiem Rady Miejskiej w Berlinie Wschodnim. Bardzo ceniony i poważany przez współpracowników i pacjentów oraz wysoko odznaczany przez władze NRD, zmarł 19 listopada 1968 r., w wieku 89 lat, w Bad Eilsen. Był ojcem dwóch synów (Oswalda i Ericha – dr med. i pediatra) oraz córki Helgi.

KLUCK Hellmuth Adalbert (1894-1967) – dr med., internista. Urodzony 25 września 1894 r. w Gdańsku. Po studiach medycznych we Wrocławiu, Würzburgu i Berlinie oraz otrzymaniu w 1920 r. prawa wykonywania zawodu lekarskiego (*Approbation*) był w latach 1920-1925 asystentem Oddziału Chorób Wewnętrznych Szpitala Miejskiego w Gdańsku (ordynator prof. Adolf Wallenberg). W 1921 r. obronił na Uniwersytecie Wrocławskim pracę doktorską *Apoplektiforme Erkrankung in der medialen unteren Brückengegend. Blutung aus einer rechten arteria mediana pontis inferior*. Potem pracował jako lekarz powiatowy i portowy w Gdańsku. W 1931 r. wstąpił do NSDAP (nr członkowski 719.865). Rok później⁹ został członkiem SS (nr 46.084). Należał również do NS-Związku Lekarzy (NS Ärztebund). W połowie września 1935 r. awansował do stopnia SS-Standartenführer (Oberst). W latach 1933-1936 był senatorem ds. zdrowia publicznego (Volks-gesundheit) WMG. W 1935 r. został pierwszym dyrektorem nowo powstałej Państwowej Akademii Medycyny Praktycznej w Gdańsku^{3, 4}. W jej ramach prowadził wykłady z zakresu medycyny socjalnej, chorób dziedzicznych i tzw. higieny rasowej. Był również kierownikiem Urzędu ds. Zdrowia Publicznego oraz prezydentem Czerwonego Krzyża w Wolnym Mieście Gdańsku. Według Watermanna⁴ i Żydowo¹⁰ w 1936 r. opuścił Gdańsk, aby udać się do Teheranu (Persja) celem utworzenia tam cesarskiej wyższej uczelni medycznej. Według wersji podanej przez Klee⁹, a powtórzonej m.in. przez Wikipedię, Kluck miał zostać w 1936 r. pozbawiony w Gdańsku wszystkich stanowisk, wydalony z partii i wyjechać jako przedstawiciel niemieckich firm farmaceutycznych do Brazylii. Według Schenka¹¹, Kluck zostawił żonę i dzieci i wyjechał do Brazylii z fryzjerką Stanisławską. Pewne jest, że w 1939 r. przebywał ponownie w Niemczech i pracował w firmie farmaceutycznej Schering AG. W trakcie II wojny światowej był członkiem Zarządu Alpinen Chemischen AG w Kufstein. Po wojnie pracował jako lekarz ogólny w Bad Eilsen. Od 1954 r. pełnił stanowisko kierownika Wydziału Zdrowia w Ministerstwie Spraw Socjalnych Dolnej Saksonii. Zmarł w 1967 r.

KOLL Werner (1902-1968) – prof. zwyczajny, dr phil., dr med., farmakolog. Urodzony 25 lutego 1902 r. w Kilonii jako syn Jürgena Kolla, nauczyciela i Elisabeth z d. Barfuß. W 1932 r. poślubił w Kilonii dr med. Margarete z d. Schröder, bezdzietny. Studiował chemię i medycynę w Kilonii i Monachium. Doktoryzował się z chemii (Kilonia, 1927 r.) i medycyny (Frankfurt/M., 1928 r.). Początkowo pracował w Instytucie Farmakologii w Berlinie. Od 1931 r. prowadził chemiczno-farmakologiczne badania w Kilonii. W 1936 r. habilitował się we Frankfurcie/M. (*Die Spätinfektion nach Elliot, ihre Behandlung und ihre Heilerfolge anhand des Operationsmaterials der Uni-versitäts-Augenlinik Frankfurt/M.*), gdzie został uniwersyteckim docentem prywatnym, a w 1940 r. profesorem nadzwyczajnym¹². W latach 1940-1945 kierował Instytutem Farmakologii Medizinische Akademie Gdańsk, gdzie w 1943 r. mianowany został profesorem zwyczajnym^{3,4,5,6,8}. Jako jeden z najlepszych znawców gazu trującego „Tabun” został w 1944 r. naukowym doradcą Karla Brandt’a (Generalleutnant Waffen-SS), chirurga, jednego z organizatorów eutanazji i zbrodniczych eksperymentów na więźniach⁹. W 1946 r. został profesorem-gościeniem (*Gast-professor*) w Kilonii. W latach 1948-1968 był dyrektorem Zakładu Farmakologii Towarzystwa Maxa-Plancka (MPG) w Getyndze (od 1951 r. prof. honorowy farmakologii). Przedmiotem jego szczególnych zainteresowań były nerwowo-farmakologiczne i fizjologiczne aspekty odczuwania bólu i jego zwalczanie za pomocą środków morfinopodobnych, narkotyków, znieczulenia lokalnego i dokręgowego¹⁶. Od 1950 do 1968 r. był przewodniczącym Niemieckiej Komisji Kontroli Leków. W latach 1965-1966 przewodniczył Niemieckiemu Towarzystwu Farmakologii Eksperymentalnej, Klinicznej i Toksykologii. Był współorganizatorem i przewodniczącym Europejskiego Towarzystwa Toksykologii Leków¹³. W 1965 r. otrzymał „Paracelsus-Medaille” Niemieckiego Towarzystwa Lekarskiego. Zmarł 9 listopada 1968 r. w Getyndze.

MEYER Hugo (1893- ?) – prof. zwyczajny, pediatra. Urodzony 16 października 1893 r. w Trieście (wówczas Austria). W 1920 r. doktoryzował się w Monachium. Od 1 października 1925 r. był asystentem, a od października 1927 r. Oberarzt w Klinice Chorób Dziecięcych w Kilonii, gdzie habilitował się 27 lutego 1928 r. We wrześniu 1934 r. mianowany został profesorem nadzwyczajnym^{3,4,5,8,14}. W 1938 r. powołano Meyera, jako profesora zwyczajnego, na stanowisko dyrektora Kliniki Chorób Dziecięcych Medizinische Akademie Danzig (zastąpił zdymisjonowanego prof. Adama), które piastował do 1945 r. Dalsze losy nieznane. Od 1 sierpnia 1932 r. był członkiem NSDAP (nr 1245494).

MONT du Hans Leo Michael Karl Gustav (1902-1979) – docent dr hab. med. (od 1951 r. profesor), chemik. Urodzony 1 maja 1902 r. w Eisenach/Thüringen jako syn dr. med. Karla du Mont. Gimnazjum realne ukończył w rodzinnym mieście. W latach 1921-1922 studiował w Würzburgu nauki przyrodnicze i filozofię, a w latach 1922-1924 matematykę i chemię w Tybindze, Wiedniu i Gryfii (Greifswald). Doktory-

zował się w 1929 r. w Gryfii. Ożenił się z Mią-Alice Anną Charlotte z d. Keil, z którą miał 6 dzieci. W latach 1930-1931 prowadził badania naukowe w University of Pittsburgh i Yale University New Haven (USA). W okresie 1932-1935 był profesorem chemii organicznej na Hawajach, w Japonii i Fu-Jen University w Pekinie (Chiny). Władał biegle angielskim, francuskim i częściowo chińskim. Członkiem NSDAP został w Pekinie w 1934 r. W 1936 r. realizował program naukowo-badawczy w Lipsku. W latach 1937-1940 był pracownikiem naukowym Instytutu Chemii Organicznej TH w Gdańsku, gdzie habilitował się 29 kwietnia 1940 r. (wykład inauguracyjny: *Die Entwicklung der chemischen Kampfstoffe*) i okresowo zastępował prof. Albersa¹⁵. 1 sierpnia 1940 r. został planowym asystentem w Instytucie Fizjologii MAD (dyrektor prof. Schneider). 20 kwietnia 1943 r. mianowany docentem prywatnym przez Ministerstwo Rzeszy ds. Nauki, Wychowania i Oświaty Publicznej w Berlinie. Od 25 marca 1943 r. (po odejściu prof. Maxa Schneidera do Kolonii) pełnił funkcję komisarzycznego kierownika Instytutu Chemii Fizjologicznej Medizinische Akademie Danzig^{3,4,5,6,8,12}. W trakcie pełnienia służby wojskowej zastępował go na tym stanowisku prof. Robert Ammon z Królewca. Po wojnie, w latach 1946-1950, pracował du Mont w przemyśle chemicznym. W 1951 r., jako profesor pozaplanowy (apl. prof.), został kierownikiem Zakładu Chemii Fizjologicznej Kliniki Chirurgicznej w Würzburgu. Zmarł 5 kwietnia 1979 r. w Würzburgu.

NAST Otto (1885-1960) – prof. zwyczajny, dermatolog. Urodził się 19 lutego 1885 r. w Bad Cannstadt. Habilitował się w 1918 r. w Hamburgu. W 1921 r. został ordynatorem Oddziału Dermatologii Szpitala Miejskiego w Gdańsku. W 1935 r. mianowany profesorem zwyczajnym nowo powstałej Państwowej Akademii Medycyny Praktycznej^{2,3,4,5,8,12}. Jego Oddział awansował do miana Kliniki (Klinik für Haut- und Geschlechtskrankheiten). W 1945 r. pozostał w Gdańsku. Według Watermanna⁴ spędził tam kilka powojennych lat lecząc przede wszystkim chorych na kiłę. Wydalony z Gdańska udał się do Getyngi, gdzie przejął prowadzenie uniwersyteckiej Kliniki Dermatologicznej. Emerytowany w 1958 r. Zmarł 11 października 1960 r. w Getyndze. Członek NSDAP od maja 1933 r.¹¹

RAUH Walter Philipp Theodor Rudolf (1900-1987) – prof. zwyczajny, okulista. Urodzony 30 marca 1900 r. w Saarbrücken. Ewangelik. Studiował medycynę w latach 1919-1924 w Bonn, Würzburgu, Monachium i w końcu w Gießen, gdzie w 1926 r. uzyskał doktorat na podstawie pracy *Ursprung der männlichen Keimzellen und die chromatischen Vorgänge bis zur Entwicklung des Spermatocyten. Beobachtung an der Ratte*. W 1928 r. poślubił Katharine Henriette Bertę z d. Bastian. W 1929 r. został Oberarzt w Klinice Okulistycznej Uniwersytetu w Gießen, gdzie rok później habilitował się (*Die Entwicklung des „Bienenwarmstars“ im Vergleich mit dem experimentellen Tetaniestars. Eine Untersuchung an der weissen Ratte*) i jako uniwersytecki docent prywatny pracował do 1935 r. W latach 1935-1943 był zatrudniony w Klini-

ce Okulistyki Uniwersytetu w Lipsku, gdzie w 1937 r. został profesorem nadzwyczajnym. Od 1943 r. do końca wojny pełnił funkcję dyrektora Kliniki Okulistycznej Medizinische Akademie Danzig^{3, 6, 12}. W 1945 r. został komisarzem zwierzchnikiem, a w 1950 r. dyrektorem i profesorem zwyczajnym Kliniki Okulistycznej Uniwersytetu w Gießen, którą prowadził do emerytury. Zmarł w 1987 r. Był członkiem SA (od 1933 r.) i kilku zawodowych organizacji nazistowskich.

SCHENK Paul (1887-1967) – profesor nadzwyczajny, lekarz internista. Urodzony 10 stycznia 1887 r. w Bydgoszczy. Studiował medycynę na Uniwersytetach w Heidelbergu, Berlinie, Monachium i Wrocławiu. Pracę doktorską obronił w 1913 r. we Wrocławiu. W latach 1914-1918 brał udział w I wojnie światowej. Od 1919 r. był asystentem na Uniwersytecie we Wrocławiu i od 1921 r. w Marburgu, gdzie w 1921 r. habilitował się i w 1926 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym. Od 1930 r. był ordynatorem Oddziału Chorób Wewnętrznych ewangelickiego Szpitala Diakonisek w Gdańsku. W 1930 r. mianowano go również profesorem nadzwyczajnym w Wyższej Szkole Technicznej (TH) w Gdańsku w zakresie biologii człowieka¹⁵. W styczniu 1945 r. został profesorem nadzwyczajnym Medizinische Akademie Danzig^{3, 4, 8, 12}, skąd udało mu się uciec drogą morską 26 marca 1945 r., tuż przed wkroczeniem Rosjan¹¹. Po wojnie był Oberarztm Kliniki Chorób Wewnętrznych na Uniwersytecie w Marburgu. W 1946 r. został ordynatorem Oddziału Chorób Wewnętrznych Szpitala Diakonisek-Paulinenstift w Wiesbaden. W 1955 r. przeszedł na emeryturę, ale prowadził nadal prywatną praktykę. Zmarł 30 lipca 1967 r. w Bremie. Przedmiotem jego szczególnych zainteresowań były medycyna sportowa, medycyna pracy i medycyna przemysłowa, choroby układu krążenia krwi oraz problemy odżywiania.

SCHMIDT Herbert (1892-1975) – profesor nadzwyczajny, otolaryngolog. Urodzony 6 kwietnia 1892 r. w Lipsku. Po maturze studiował medycynę w rodzinnym mieście, gdzie też uzyskał tytuł doktora. Początkowo szkolił się w zakresie patologii w Jenie (prof. r. Rösle). Był uczestnikiem I wojny światowej. W latach 1923-1925 pracował w Instytucie Medycyny Sądowej Uniwersytetu w Grazu. W 1925 r. zmienił zainteresowania i został asystentem Oddziału Otolaryngologii najpierw w Grazu, potem w Jenie (prof. Johannes Zange). W 1931 r. przybył do Gdańska, gdzie objął prowadzenie Oddziału Otolaryngologii Szpitala Miejskiego. W 1935 r. mianowano go profesorem nadzwyczajnym nowo powstałej Państwowej Akademii Medycyny Praktycznej (od 1940 r. MAD), a jego Oddział otrzymał rangę Kliniki^{2, 3, 4, 6, 12, 16, 17}. Prowadził ją do 1945 r. Po wojnie został Schmidt ordynatorem Oddziału Otolaryngologii Szpitala Ogólnego w Hamburgu-Altonie. W 1958 r. przeszedł na emeryturę. Zmarł 16 lutego 1975 r. w Hamburgu.

SCHMIDT Otto – prof. zw., dr med., dr praw., medycyna sądowa. Urodził się 28 grudnia 1898 r. w Fischen (pol. Rybina) k. Malborka. Był synem rolnika. Po uzyskaniu świadectwa maturalnego uczestniczył w I wojnie światowej. Dyplom lekarza medycyny i tytuł dr med. uzyskał w 1923 r. w Berlinie. W latach 1923-

-1924 był asystentem Instytutu Patologii Uniwersytetu w Monachium. W kolejnym roku szkolił się z psychiatrii w Szpitalu Miejskim we Wrocławiu. Równocześnie z pracą lekarza studiował prawo i w 1927 r. został doktorem nauk prawnych. W 1926 r. został asystentem Instytutu Medycyny Sądowej we Wrocławiu, gdzie w 1931 r. habilitował się i został docentem prywatnym. W 1937 r., po mianowaniu go profesorem nadzwyczajnym, przeniósł się do Bonn. 1 stycznia 1940 r., jako profesor zwyczajny, objął stanowisko dyrektora nowo utworzonego Instytutu Medycyny Sądowej i Kryminalistyki (Institut f. Gerichtliche Medizin und Kriminalistik) Medizinische Akademie Danzig, gdzie pozostał do 1945 r.^{3, 6, 8, 12, 18}. Po wojnie był lekarzem ogólnym w Rendsburg/Holstein i lekarzem sądowym Wydziału Zdrowia w Hamburgu. W 1949 r. został Schmidt dyrektorem Instytutu Medycyny Sądowej i Kryminalistyki Uniwersytetu w Getyndze^{19, 20}, któremu przewodził do przedwczesnej śmierci w dniu 16 października 1962 r. w Getyndze²¹. Przeżył 64 lata. Od 1938 r. był kandydatem NSDAP⁹.

SCHNEIDER Max (1904-1979) – profesor zwyczajny, lekarz, fizjolog. Urodzony 21 października 1904 r. w Radel-fingen, Szwajcaria; ewangelik. Studiował medycynę w Monachium, Bernie i Freiburgu. W latach 1928-1929 był asystentem w Klinice Chorób Dziecięcych Wydziału Medycznego Uniwersytetu we Freiburgu, gdzie w 1928 r. doktoryzował się. W latach 1929-1931 był asystentem Instytutu Fizjologii we Freiburgu. W latach 1931-1932 pracował nadal w Klinice Chorób Dziecięcych we Freiburgu. W latach 1932-1938 był zatrudniony w Instytucie Fizjologii Uniwersytetu w Getyndze, gdzie po habilitacji w 1934 r., mianowano go prywatnym docentem uniwersyteckim. Od 1938 r. do 1939 r. był pozaplanowym profesorem w Getyndze. W latach 1940-1943 Schneider zajmował stanowisko dyrektora Instytutu Fizjologii Medizinische Akademie Danzig, gdzie w 1940 r. mianowano go profesorem nadzwyczajnym^{3, 4, 12}. W roku 1943 przeniósł się do Kolonii, gdzie został profesorem zwyczajnym i dyrektorem uniwersyteckiego Instytutu Fizjologii Prawidłowej i Patologicznej²². Prowadził go do emerytury w 1971 r. Po wojnie, w latach 1963-1964 był rektorem Wydziału Medycznego Uniwersytetu w Kolonii. Zmarł 13 sierpnia 1979 r. w Losone/Tessin w Szwajcarii. Był członkiem Niemieckiej Akademii Badaczy Przyrody „Leopoldina” w Halle an der Saale. W latach 1940-42 nadzorował DFG-projekt: Die Gehi-

ndurchblutung bei Sauerstoffmangel⁹. Od 1933 r. członek NSDAP (nr 5074728), od 1933 r. SS-Oberscharführer (nr 90112).

dr Michał Grabowski

Piśmiennictwo

1. Zajączkowski T., *Profesor Heinrich Klose (1879-1968) – chirurg w Wolnym Mieście Gdańsku*. Przegląd Urologiczny, 2008, 9 (4), 50.

2. Wolter H., *Aus dem Danziger Ärzteleben. Die Medizinische Akademie, Rundbriefe der Ostpreußischen Arztfamilie*, 1963, 3, 19-21 i 30-31.

3. Grabowski von, M.T.W., *Ärzte und medizinische Versorgung in Danzig in den Jahren 1920-1945*, Westpreußen-Jahrbuch, Münster, 2012, 62, 111-134.

4. Watermann r., *Medizinische Akademie Danzig*, Jahrbuch der Albertus-Universität zu Königsberg/Preußen, Verl. Duncker & Humblot, Berlin-München, 1971, 21, 36-69.

5. Inwentarz „Medizinische Akademie in Danzig 1935-1945”, Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Gdańsku, nr zespołu: 1230. (Albrecht H. –teczka 10/1230/0/8; Bohn H. – 10/1230/0/10; Großmann E. – 10/1230/0/18; Kauffmann F. – 10/1230/0/26; Klose H. – 10/1230/0/28; Koll W. – 10/1230/29; Meyer H.

6. Scholz H., Schoeder P., *Ärzte in Ost- und Westpreußen. Leben und Leistung seit dem 18. Jahrhundert. Medizinische Akademie Danzig. Ostdeutsche Beiträge*. Aus dem Göttinger Arbeitskreis, Verl. Holzner, Würzburg, 1970, s. 115-121 (Ammon r. – s. 20-21).

7. Encyklopedia Gdańska, Fundacja Gdańska, Gdańsk, 2012. (Klose H. – s. 464-465, Tietze K. – s. 757). Zajączkowski T., *Profesor Heinrich Klose (1879-1968) – chirurg w Wolnym Mieście Gdańsku*. Przegląd Urologiczny, 2008, 9 (4), 50.

8. Schmidt H., *Medizinische Akademie Danzig. Lehrkörperverzeichnis, Personalverzeichnis*, Hamburg, 1949.

9. Klee E., *Das Personal Lexikon zum Dritten Reich. Wer war was vor und nach 1945*, Edition Kramer, Verl. Fischer, Frankfurt/M., 2003 (Albers H. – s. 11, Ammon r. – s. 16, Großmann E. – s. 204; Kluck H. – s. 318; Koll W. – s. 328; Nast O. – s. 428; Schmidt O. – s. 546; Schneider M. – s. 552-553; Spanner R. – s. 589; Thauer R. – s. 621).

10. Żydowo M. M., *Jubileusz Akademii Medycznej w Gdańsku. 70. rocznica powołania do życia pierwszej akademickiej uczelni medycznej w Gdańsku*, Gazeta AMG, Gdańsk, kwiecień 2005 r.

11. Schenk P., *Mein Verhältnis zu der NSDAP in Danzig 1930-1945*. Niedatowane i niepublikowane wspomnienia z Gdańska (w posiadaniu autora).

12. Kürschners Deutscher Gelehrten – Kalender, Verl. W. de Gruyter, Berlin, 1961. (Albers H. – s. 11; Albrecht H. – s. 13; Ammon r. – s. 24; Bohn

H. – s. 180; Büngeler W. – s. 248; Feyrter F. – s. 432; Klose H. – s. 1000; Koll W. – s. 1044; du Mont H. – s. 1373; Nast O. – s. 1422; Rauh W. – s. 1612; Schenk P. – s. 1767; Schmidt Herbert – s. 1810; Schmidt Otto – s. 1815; Schultz W. – s. 1886; Spanner R. – s. 1973; Terbrüggen A. – s. 2081; Thauer R. – s. 2086; Tietze K. – s. 2104).

13. Lembeck F., *Werner Koll. Nachruf*. Naunyn-Schmiedeberg's Archiv für Pharmakologie., Bd. 264, 1969, 188-189.

14. Volbehr F., r. Weyl, Professoren und Dozenten der Christian-Albrecht-s-Universität zu Kiel 1665-1954, Bd. 7, Verl. Univ. Kiel, Hirt, Kiel, 1956.

15. Wangerin A., *Beiträge und Dokumente zur Geschichte der Technischen Hochschule Danzig 1904-1945*, Th. Schäfer Druckerei, Hannover, 1979. (Albers H. – s. 124, du Mont H. – s. 150, Schenk P. – s. 158, Wagner G. – s. 164).

16. Brusis T., *Geschichte der Deutschen Hals-Nasen-Ohren-Kliniken im 20. Jahrhundert*, Springer Verlag, 2001, 181.

17. Fleischer K., H. H. Naumann (Red.), *Akademische Lehrstätten und Lehrer der Oto-Rhino-Laryngologie in Deutschland im 20. Jh.*, Springer-Verlag, Berlin, 1996. (Schmidt Herbert – s. 59-60 i 171).

18. Raszeja St., *Z dziejów medycyny sądowej w Gdańsku*, Arch. Med. Sąd. Krym., 1997, 47, 111-119.

19. Mallach H.J., *Geschichte der gerichtlichen Medizin im deutschsprachigen Raum*, Verl. Römhild, Lübeck, 1966, 177-178 i 478.

20. Saternus K. S., G. Kernbach-Wighton (Red.), *Forensische Medizin. Eine 100-jährige Geschichte der Rechtsmedizin an der Georg-August-Universität Göttingen*. Univ.-Verlag, Göttingen, 2004, 25-27.

21. Manz r., *Nachruf für Herrn Prof. Dr. med. Dr. jur. Otto Schmidt*, Deutsche Zeitschrift für Gerichtliche Medizin, 1963, 54, 113-118.

22. Journal of Molecular Medicine, *Tagesgeschichte*, 1943, Bd. 22, 18-19, (Schneider M. – s. 352, Thauer r. – s. 352)

23. Nimmergut J., *Deutsche Orden und Ehrenzeichen bis 1945*. Bd. 4, Württemberg (2) - Deutsches Reich. Zentrallstelle für Wissenschaftliche Ordenskunde, München, 2001.

Dr Michał Grabowski jest absolwentem Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Gdańsku z 1967 r. Po studiach przez szereg lat pracował i specjalizował się w Klinice Ortopedii AMG. Od wielu lat mieszka w Niemczech. Niniejszy artykuł, który został opublikowany w *Archiwum Historii Filozofii i Medycyny* (2015, t. 78, s. 57-74), przedrukowujemy za zgodą Redakcji.

rys. Alina Boguszewicz

TAJEMNICE Z MUZEALNEJ PÓŁKI

W kwietniu 2013 r. w cyklu *Tajemnice z muzealnej półki* przedstawiliśmy legitymację studencką i indeks Włodzimierza Sobienieckiego, dwie bardzo ważne pamiątki związane z pierwszymi latami działalności naszej Uczelni noszącej w tym okresie nazwę Akademii Lekarskiej (zwraca uwagę data wydania indeksu – 4 lutego 1946 r., a więc dwa dni po uroczystej pierwszej inauguracji). Dr Włodzimierz Sobieniecki odbył studia na Wydziale Lekarskim ALG w latach 1945–1950. Dyplom lekarza medycyny, wydany 3 października 1951 r., uzyskał już w Akademii Medycznej w Gdańsku (zmiana nazwy Uczelni nastąpiła w marcu 1950 r.).

Kolekcja Muzeum GUMed powiększyła się ostatnio, przy okazji wystawy poświęconej pierwszej inauguracji roku akademickiego w Akademii Lekarskiej w Gdańsku, o kolejne cenne obiekty, stanowiące swoistą klamrę spinającą studenckie lata Włodzimierza Sobienieckiego, spędzone w murach Uczelni.

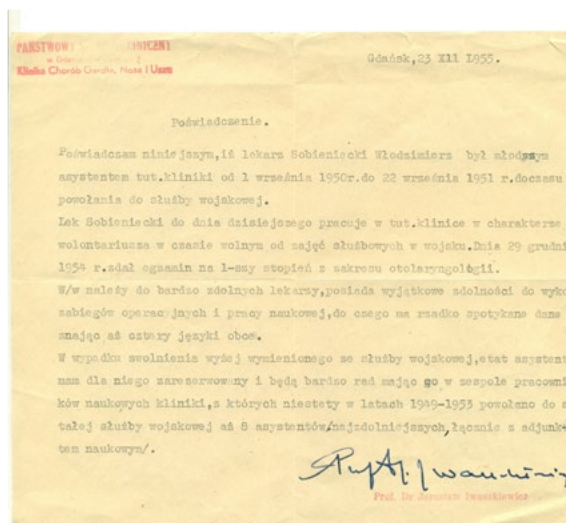
Tak powstały zespół dokumentów obejmujący legitymację studencką, indeks, książeczkę preparacyjną (studenci otrzymywali w niej potwierdzenie zaliczenia kolejnych preparatów podczas kursu anatomii), dyplom lekarza medycyny to unikalne pamiątki. Ich szczególnym uzupełnieniem, prawdziwym rarytasem jest odręczne pismo prof. Jarosława Iwaskiewicza, kierownika Kliniki Chorób Gardła, Nosa i Uszu: *lekarz Sobieniecki Włodzimierz był młodszym asystentem tut. kliniki od 1 września 1950 r. do 22 września 1951 r. do czasu powołania do służby wojskowej.*

Celem tego dokumentu było zwolnienie doktora Sobienieckiego z wojska i jego powrót do Kliniki na etat asystenta. Tego typu dokumenty stanowią szczególnie cenne, niepowtarzalne pamiątki i świadectwa minionych czasów. Można z nich wyczytać o wiele więcej niż z opasłych opracowań historycznych.

Dr Włodzimierz Sobieniecki uzyskał II stopień specjalizacji z otolaryngologii oraz stopień doktora nauk medycznych. Do emerytury pozostał związany z wojskową służbą zdrowia, choć w 1953 r. w związku z przynależnością do AK i udziałem w Powstaniu Warszawskim uznany został za „niepewnego politycznie”, co z kolei spowodowało otrzymanie gorszego przydziału służbowego. Doktor Sobieniecki przeniesiony został ze stanowiska lekarza 3 Batalionu Saperów Morskich Marynarki Wojennej w Dziwnowie do służby w organizacji „Służba Polsce”.

Wszystkie pamiątki przekazały z rodzinnego archiwum córki dr. Sobienieckiego: Dorota Sobieniecka-Kańska i Katarzyna Wysocka.

dr Marek Bukowski,
Muzeum GUMed

Każdego ósmego dnia miesiąca na stronie internetowej www.gumed.edu.pl prezentowany jest wybrany obiekt z kolekcji Muzeum GUMed. Wszystkie eksponaty zostaną zaprezentowane podczas specjalnej wystawy jesienią 2017 roku.

Nagrody jubileuszowe UCK

Jubileusz długoletniej pracy w UCK obchodzą:

20 lat

- Marzena Dziwisz
- Darlena Kowalska
- mgr piel. Gabriela Magrian-Greener
- Hanna Stawczyk

25 lat

- lic. piel. Anita Nosińska
- Beata Safader

- Ewa Staniszevska

30 lat

- lic. piel. Halina Książka
- Ewa Ogrodnik

35 lat

- mgr Anastassia Kalogridow
- Regina Martisevska
- Andrzej Tomasik

40 lat

- Jadwiga Królikowska

KADRY GUMed

Tytuł profesora otrzymał

- prof. dr hab. n. farm. Paweł Kozłowski

Stopień doktora habilitowanego otrzymała

- dr hab. Wioletta Mędrzycka-Dąbrowska

Na stanowisku profesora nadzwyczajnego zatrudniono

- dr. hab. Krystiana Adrycha

Na stanowisku starszego wykładowcy zatrudniono

- dr n. med. Monikę Soroczyńską-Cybulę

Jubileusz długoletniej pracy w GUMed obchodzą:

20 lat

- dr n. med. Dorota Bizon-Zygmańska
- Ewa Syroka

25 lat

- Wioletta Kowalska
- mgr Dorota Muszyńska-Marcinkowska

Zmiany w zakresie pełnienia funkcji kierowników jednostek organizacyjnych:

- Z dniem 11 kwietnia 2017 r. przestała pełnić funkcję p.o. kierownika Katedry Kliniki Chirurgii Szczękowo-Twarzowej i Stomatologicznej dr hab. Barbara Drogoszevska.
- Z dniem 12 kwietnia 2017 r. dr hab. Barbarze Drogoszevskiej powierzono funkcję p.o. kierownika Kliniki Chirurgii Szczękowo-Twarzowej.
- Z dniem 12 kwietnia 2017 r. dr hab. Annie Starzyńskiej powierzono funkcję p.o. kierownika Zakładu Chirurgii Stomatologicznej.

Pracę w Uczelni zakończyła

- Janina Zarach

Sukces naszej studentki

Anna Kisielnicka, studentka IV roku kierunku lekarskiego, zajęła 2 miejsce w sesji Dermatologia podczas 55 edycji polskiej i 13 edycji międzynarodowej konferencji Juvenes Pro Medicina, która odbyła się w dniach 19-20 maja br. w Łodzi. Praca *Patients knowledge about diet impact on psoriasis*, której współautorką jest Monika Podgórska, powstała pod opieką dr hab. Anety Szczerkowskiej-Dobosz oraz dr Moniki Konczalskiej z Katedry i Kliniki Dermatologii, Wenerologii i Alergologii. ■

O dermatologii i wenerologii w Grodnie

Prof. Roman Nowicki, kierownik Katedry i Kliniki Dermatologii, Wenerologii i Alergologii uczestniczył w V Międzynarodowym Kongresie *Dermatologia i alergologia bez granic*, który odbył się w Grodnie 4 maja 2017 r. Współorganizatorem spotkania był Gdański Uniwersytet Medyczny. W wydarzeniu, które okazało się dużym sukcesem organizacyjnym i naukowo-szkoleniowym uczestniczyło ponad 250 lekarzy z Białorusi, Polski, Litwy, Łotwy i Rosji. Prof. Nowicki podczas inauguracji konferencji, którą zaszczylił swoją obecnością prof. Viktor Snezhitskiy, rektor UM w Grodnie odczytał listy powitalne prof. Marcina Gruchały, rektora GUMed, prof. Lidii Rudnickiej, prezesa Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego oraz prof. Zbigniewa Bartuziego, prezesa Polskiego Towarzystwa Alergologicznego. Prof. Nowicki zaprosił także dwie asystentki Kliniki Dermatowenerologii UM w Grodnie do odbycia stażu wakacyjnego w Klinice Dermatologii, Wenerologii i Alergologii GUMed. Delegacja polska spotkała się z bardzo życzliwym przyjęciem, a wykłady profesorów wzbudziły żywe zainteresowanie. Profesor Dzimtri F. Khvorik, przewodniczący Komitetów Organizacyjnego i Naukowego, kierownik Kliniki Dermatowenerologii UM w Grodnie, wielokrotnie podkreślał, że pomysł kongresu powstał w Klinice Dermatologii, Wenerologii GUMed. Pierwszy kongres odbył się w roku 2014 w Białowieży, a kolejne w Grodnie (2015 r.), w Ustce (2016 r.) i w Rydze (2016 r.).

Reportaż z wydarzenia przygotował Grodzieński Ośrodek Telewizyjny:

http://www.tvgrodno.by/news/04_05_2017_konferentsiya_dermatovenerologov.html.

Sprawozdanie z posiedzenia Senatu w dniu 27 marca 2017 roku

Senat pozytywnie zaopiniował wnioski w sprawie:

- zatrudnienia dr hab. Agnieszki Szlagaty-Sidorkiewicz na stanowisku profesora nadzwyczajnego GUMed w Katedrze i Klinice Pediatrii, Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci
- zmiany dotychczasowej nazwy Katedry i Zakładu Biologii i Genetyki GUMed na Katedrę i Zakład Biologii i Genetyki Medycznej GUMed
- utworzenia w miejsce Katedry i Kliniki Chirurgii Szczerkowo-Twarzowej i Stomatologicznej dwóch jednostek: Kliniki Chirurgii Szczerkowo-Twarzowej i Zakładu Chirurgii Stomatologicznej GUMed
- zatrudnienia dr. hab. Pawła Wiczlinga na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Biofarmacji i Farmakokinetyki GUMed.

Senat zatwierdził projekty Uchwał dotyczące:

- zmiany Regulaminu zasad rozpatrywania wniosków o przyznanie nagród Rektora GUMed dla nauczycieli akademickich za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, organizacyjne lub za całość dorobku naukowego
- zmiany Regulaminu studiów uchwalonego Uchwałą Nr 12/2009 Senatu GUMed z 27.04.2009 r. w sprawie Regulaminu studiów – wprowadzenie tekstu jednolitego

- uruchomienia na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej kierunku studiów przemysł farmaceutyczny i kosmetyczny jako studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia oraz zatwierdzenia efektów kształcenia określonych dla danego kierunku studiów
- zmiany Uchwały Nr 26/2016 z 30 maja 2016 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym w roku akademickim 2017/2018 – wprowadzenie tekstu jednolitego
- zmiany Uchwały Nr 4/2017 Senatu GUMed z 27 lutego 2017 r. w sprawie limitów przyjęć na I rok studiów w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym w roku akademickim 2017/2018
- zmiany Regulaminu Studiów Doktoranckich Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego uchwalonego Uchwałą Nr 23/2011 Senatu GUMed z 30.05.2011 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Doktoranckich Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego – wprowadzenie tekstu jednolitego
- ustalenia warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów doktoranckich w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym w roku akademickim 2017/2018.

mgr Urszula Skałuba

VIII Spotkanie po EASD

Gdańsk, 23 września 2017 roku

Hotel Scandic Gdańsk

ul. Podwale Grodzkie 9

Przewodniczący Komitetu Naukowego:

prof. dr hab. n. med. Leszek Czupryniak

Udział w konferencji jest bezpłatny.

Więcej informacji:

tel.: 58 320 94 94

easd@viamedica.pl

www.easd.viamedica.pl

PATRONAT

ORGANIZATOR

PATRONAT MEDIALNY

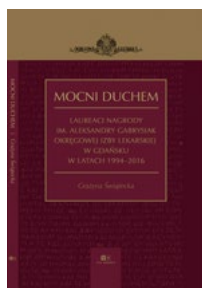

PARTNER

Konferencja jest skierowana do osób uprawnionych do wystawiania recept lub osób prowadzących obrót produktami leczniczymi
— podstawa prawna: Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2008 r. nr 45, poz. 271).

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Mocni Duchem

Grażyna Świętecka (red.)
Cena Ikamed: 35,00 zł

Podstawą do napisania laudacji wyróżnionych lekarzy były indywidualne rozmowy z kandydatami do Nagrody im. Aleksandry Gabrysiak oraz pisemne wypowiedzi ich pacjentów, współpracowników i przełożonych. Wspólną cechą lekarzy wyróżnionych nagrodą jest umiłowanie zawodu, który odczytali jako powołanie życiowe u progu dorosłego życia, a nierzadko już w dzieciństwie. Powołanie, w którym się spełniają z rzadko spotykaną ofiarnością, kreatywnością i bezinteresownością.

Działalność lekarza, nawet wszechstronnie wykształconego i stale uzupełniającego swoją wiedzę, to nie zawsze sukcesy. Niesie ona ze sobą także niechciane i niezamierzone porażki, będące wypadkową nieprzewidywanych zdarzeń. Lekarz wykonujący swoją posługę lekarz — ratujący ludzkie życie — nierzadko jest zmuszony kroczyć po krawędzi niebezpiecznych, wręcz ryzykownych wyborów wymagających odwagi. Takie zmagania są częścią życia lekarskiego i niosą ze sobą mocne obciążenie psychiczne, niosą cierpienie. Nie wybrzmiało to wyrażenie w opisywanych życiorysach Laureatów. To, co dominuje w tych relacjach, to radość, a nawet szczęście płynące z niesienia pomocy drugiemu człowiekowi, radość z wybrania tak pięknego zawodu — powołania.

Dla mnie osobiście spotkania z lekarzami — kandydatami do Nagrody im. Aleksandry Gabrysiak były pasjonującą przygodą, okazją do zamyślenia nad pięknem zawodu lekarza, za co im wszystkim jestem bardzo wdzięczna.

prof. zw. dr hab. n. med. Grażyna Świętecka

<http://www.ikamed.pl/mocni-duchem-VMG01134>

Planowanie leczenia i dozymetria w radioterapii. Tom 1

Julian Malicki, Krzysztof Ślosarek (red.)
Cena Ikamed: 230,00 zł

W latach 80. ubiegłego wieku, kiedy kończyliśmy studia z zakresu fizyki, zastosowanie promieniowania jonizującego w leczeniu nowotworów, znane jako radioterapia, miało już kilkudziesięcioletnią tradycję. (...) Po raz pierwszy natomiast zetknęliśmy się z pojęciem „planowanie leczenia”. Pojęcie to tłumaczone z języka angielskiego (*treatment planning*) do dziś sprawia pewne kłopoty, gdyż nie oddaje skali i wagi problemów związanych z opracowaniem układu wiązek terapeutycznych, doboru rodzaju promieniowania i jego parametrów, energii, wielkości pola, kształtów wiązek, a wreszcie obliczeniem rozkładów dawek, do absorpcji których doprowadzą te wiązki w organizmie. (...) Stosowane przez lekarzy radioterapeutów i fizyków medycznych określenie „planowanie leczenia” może być przez osoby niezwiązane z radioterapią nowotworów uważane za planowanie wizyty pacjenta w kalendarzu i nie sprzyja upowszechnieniu wiedzy o roli fizyków medycznych w całym procesie leczenia chorych promieniowaniem jonizującym. Niestety nie wprowadzono lepszego określenia i w nomenklaturze naukowym i klinicznym utrwaliła się ta żargonowa nazwa, dlatego też stosujemy ją w niniejszej monografii. (...)

<http://www.ikamed.pl/planowanie-leczenia-i-dozymetria-w-radioterapii-VMG01104>

Uroinekologia. Schorzenia dna miednicy

Ewa Barcz (red.)
Cena Ikamed: 240,00 zł

Monografia *Uroinekologia. Schorzenia dna miednicy* jest bardzo cenną pozycją przeznaczoną nie tylko dla lekarzy specjalizujących się w uroinekologii, ale także dla lekarzy ginekologów położników, lekarzy innych specjalności i studentów medycyny. Zawiera najnowsze informacje z zakresu szeroko rozumianej uroinekologii przedstawione w sposób niezwykle praktyczny, zaś bogaty materiał ilustracyjny (ryciny, zdjęcia) stanowi cenne uzupełnienie (...).

Z recenzji prof. dr. hab. n. med. Stanisława Radowickiego
Konsultanta Krajowego w dziedzinie ginekologii i położnictwa

<http://www.ikamed.pl/uroinekologia-schorzenia-dna-miednicy-VMG01102>

Vademecum geriatry dla lekarza praktyka. Tom 1

Barbara Gryglewska, Tomasz Grodzicki (red.)

Adresatem dzieła jest lekarz praktyk. W polskiej rzeczywistości to osoba nierzadko przeciążona pracą zawodową, z ograniczonymi możliwościami systematycznego dokształcania się. Większość chorych, którym opiekuje się „lekarz praktyk”, to chorzy w starszym wieku. A jednak lekarz ten nie zawsze jest przekonany, że geriatryka może coś dodać do jego osobistego doświadczenia — jest to pokłosie wieloletniego braku tego przedmiotu w przeddyplomowym kształceniu lekarzy. Jestem przekonany, że jeżeli ten adresat sięgnie po *Vademecum*, szukając odpowiedzi w trudnej sytuacji klinicznej, powinien szybko znaleźć praktyczną radę. Mając świadomość rosnącej liczby pacjentów w starszym wieku i trudności opieki nad tymi chorymi, może również podjąć systematyczne studiowanie tej publikacji, do czego — jak sądzę — zachęci go pierwszy z nią kontakt.

Z recenzji dr. hab. n. med. Jana Szewieczka

<http://www.ikamed.pl/vademecum-geriatry-dla-lekarza-praktyka-tom-i-VMG01116>

WKRÓTCE W SPRZEDAŻY

Repetitorium z diabetologii

Leszek Czupryniak,
Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz

<http://www.ikamed.pl/repetitorium-z-diabetologii-VMG01142>

Diabetologia 2017

Leszek Czupryniak,
Krzysztof Strojek

<http://www.ikamed.pl/diabetologia-2017-VMG01143>

Marrow Hero za nami

Studenci GUMed przy współpracy z Ośrodkiem Dawców Szpiku Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego, PTSF Oddział Gdańsk oraz Uczelnianego Samorządu Studenckiego GUMed przeprowadzili 11 kwietnia br. w holu głównym Collegium Biomedicum rejestrację potencjalnych dawców szpiku kostnego. Akcja *Marrow Hero* cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród studentów. Zarejestrowano aż 68 potencjalnych dawców szpiku kostnego. Organizatorzy udzielali również informacji na temat pośmiertnego dawstwa organów oraz rozdawali oświadczenia woli. ■

GUMed dla Pomorskiego Hospicjum dla Dzieci

Podaruj nowy dzień to hasło Festiwalu Nauki i Zabaw, który zorganizował 22 kwietnia br. Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 10 w Gdańsku. Impreza była połączona ze zbiórką pieniędzy na rzecz Pomorskiego Hospicjum dla Dzieci.

W akcję włączył się również Gdański Uniwersytet Medyczny, który reprezentowali członkowie SKN Medycyny Ratunkowej oraz przedstawiciele Wydziału Farmaceutycznego z OML: Katedry i Zakładu Chemii Nieorganicznej, Katedry i Zakładu Farmakognozji, Katedry i Zakładu Mikrobiologii Farmaceutycznej, SKN przy Katedrze Biofarmacji i Farmakodynamiki, SKN przy Katedrze i Zakładzie Bromatologii, SKN przy Katedrze i Zakładzie Chemii Fizycznej, Koło Naukowe ISPE – Farmacja Przemysłowa i SKN przy Katedrze i Zakładzie Toksykologii. Studenci przeprowadzili pokazy ratownictwa medycznego, jak również ciekawe eksperymenty.

– Nasze stanowisko skupiło się na instruktażu prawidłowej resuscytacji oraz na użyciu AED – wyjaśnia Kacper Winiarski, przewodniczący SKN Medycyny Ratunkowej. – Cieszyliśmy się sporym zainteresowaniem, żalowałismy nawet przez chwilę, że nie mamy ze sobą więcej fantomów, ponieważ kolejka czasem była spora. Wiele pytań związanych było z zakrztuszeniami oraz z resuscytacją dzieci, prawdopodobnie dlatego, że większość zainteresowanych była rodzicami.

Dużym zainteresowaniem cieszyło się sporządzanie maści i kapsułek, rozpoznawanie surowców ziołowych i rozdzielanie barwników. Osoby dbające o zdrową dietę mogły się dowiedzieć, ile cukru znajduje się w najpopularniejszych produktach spożywczych, a wszyscy chętni mogli obejrzeć pod mikroskopem kultury bakterii i sinic.

– Mali i więksi uczestnicy Festiwalu mogli również przekonać się czy owoce i warzywa przewodzą prąd elektryczny i zobaczyć, jak wygląda zbieranie odcisków palców – mówi dr Damian Szczesny z Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki. – Zainteresowaniem cieszyły się również pokazy chemiczne, na których można było zobaczyć m.in. kolorową skalę pH uzyskaną z soku z czerwonej kapusty, pastę do zębów dla słonia, wulkan czy starożytną baterię.

Podczas akcji udało się zebrać 5 277,50 zł i 10 dolarów, które zostaną przeznaczone na potrzeby młodych podopiecznych Hospicjum. ■

foto: Joanna Śliwińska i Damian Szczesny

